Reuerendiſſimi i chriſto patris ⁊ dn̄i / dn̄i Hugōis ⁊c. Cardinalis Poſtilla ſup epiſtolā pauli ad Theſſalonicēſes p̄mā Incipit. Expo. Ca. I.

Paul' ⁊ ſiluan' ⁊c. Theſſalonica metropol' ē macedonię ꝗ̄ ē ꝑs grecię ꝗdam ipſi' ꝓuincia vſq; hodie etiā magna metropol'. Et dicitur vulgo ſalonia. A Theſſalonicēſes erāt macedones: q̄ ꝯuerſi facile ab apło ꝯuerſi nec ꝑ tribulatiōes cōciuiū ſuoꝝ infideliū: nec ꝑ pſeudo ꝑdicatores potuerūt moueri a fidei veritate. Vñ collaudat apłs. Erāt tñ int̄ eos aliq̄ ocioſi ⁊ curioſi: aliq̄ etiā ꝺ reſurrectiōe min' ſentiētes: Et ideo nimis temere de amicoꝝ ſuoꝝ morte dolētes: aliq̄ etiā eoꝝ erāt fornicatores. Eſt ḡ intē tio apłi malos corrigere / bonos ad pſeuerātiā coartari. Scri bit aūt eis ab athenis ꝑ tichicū ⁊ oneſimū: vt dr̄ in ꝓlogo ſup bibliā. Alij dñt ꝑ timotheū diaconē: qꝺ q̄buſdā veri' videt̄: cū eo qꝺ .j. iij. dicit timotheū mittere ad eos. Sed ꝫ h̄ ē qꝺ ipſe in p̄ncipio epłę hui' dr̄ eſſe ſalutator: ibi: Et timothe'. Quō ḡ ſubdatur'. Propterea .j. iij. ibi dicit remiſiſſe timotheū: patet ꝑ textū qꝺ iam miſerat timotheū anteq̄ ſcriberet hāc epłam. Diuidit aūt hec epła in duas partes. In p̄ma inuitat eos ad pſeuerātiā in fide ⁊ tolerātiā tribulationum. In ſcꝺa parte inſtruit eos i morib'. .j. v. Prima aūt pars diuidit̄ in duas. In p̄ma ponit rōnes q̄re debēt pſeuerare ⁊ mala eq̄nimit̄ tolerare. In ſcꝺa remouet impedimenta tolerātię .j. iij. Primo ḡ more ſuo p̄mittit ſalutationē. Scꝺo grās agit de intelligentia coꝝ: vt ſic ad eā mag̃ inuitet. Et hec ē prima ratio vt tolerādo ſint participes orōnū apłi: ibi: Grās agimus deo. Scꝺa ratio ne ſint ingrati bñficij accepti: ibi: Sciētes fratres. Tertia ratio vt ſic ſint imitatores dictoꝝ ſuoꝝ ⁊ chriſti: ꝗ eſt magna laus diſcipulis .ſ. imitari bonū mgr̄m: ibi: Et vos imitatores nr̄i facti eſtis. Quarta ratio eſt vtilitas pſeuerātię eoꝝ nō tm̄ ſibi ſed etiam alijs: q2 vicini eoꝝ ꝯuerſi erāt ꝑ bonū exēplum eoꝝ: ibi: Ita vt facti forma ſitꝭ oib'. Quinta ratio ē facilitas ꝯuerſiōis eoꝝ: vnde ſi reſipiſcerent a fide viderent̄ leues ⁊ inſtabiles: ibi: Ipſi eni de vobis annūciāt ⁊c. Dicit ḡ: a Paul' ⁊ ſiluan'. Iſte ſiluanus ſm̄ Rab. idē eſt qꝺ ſilas: de quo habet̄ Act. xv. g. Paulus aūt electo ſila ꝓfectus ē. b Et timothe' ſimilit̄. Nomina iſtoꝝ ponit .ij. Cor. j. d. Ieſus chriſt' ꝗ in vobis ꝑdicat' ē ꝑ me ⁊ ſiluanū ⁊ timotheū: nō fuit i illo eſt ⁊ nō: ſ; ē i illo fuit Glo. dicit h̄. Hi coadiutores erāt apłi i illis inſtruēdis: ⁊ i ꝓfectū illoꝝ parit̄ gaudebāt: ⁊ ideo noīb' eoꝝ p̄ſcribit̄ ſalutatio: ſ; epłę ſolꝰ apłi ſt̄. Hi inquā ſcribūt / c Eccleſię theſſalonicenſium / congregatę. d In deo patre et domino ieſu chriſto .q.d. ꝙ eccleſia eſt congregata in vnitate fidei: deo patre operante: et chriſto eius filio. Et ante omnia ſalutant in hunc modum. e Gratia vobis et pax / expoſitum ne exponas: actum ne agas: vel mandatum .ſ. hoc. Gratia vobis .ſ. remiſſio peccati i initio ꝯuerſiōis. f Et pax / in ꝓfectu ꝯuerſatiōis: vt q̄ete viuāt. g Grās agim' deo ſemp / boris ⁊ tpib' ꝯſtitutiſ. h Pro oīb' vobis .i. ꝓpt bona ꝗ de' dedit vobis. Eph. j. c. Nō ceſſo grās agēs ꝓ vobis memoriā vr̄i faciēs i orōnib' meis. Duo dicit̄ apłus: ꝙ grās agebat de bonis iā dat̄ eis: ⁊ orabat ꝓ āplioꝝ habēdis. Vñ ſubdit: i Memoriā vr̄i faciētes i orōnibus nr̄is. et h̄ / ſine intermiſſiōe / certarū horarū. Roma .j. a. Sine intermiſſione memoriā veſtri facio: ſemper in orōnib' meis. .j. v. d. Sine intermiſſione orate. Unde autem gratias agat ſubdit: k Memores opis fidei .i. ꝯfeſſionis: que eſt ꝓ̄ncipaliū opus fidei. Roma. x. a. Corde credit̄ ad iuſticiā ore autē fit ꝯfeſſio ad ſalutē. Sed q2 parum ē ꝯfiteri ſine opere ſubdit: l Et laboris / in operando ⁊ ꝓ ſe ⁊ ꝓ ꝓximis. Sed q2 labor p̄imit mētē niſi charitas vnget ⁊ releuet mētē. Subdit: m Et charitatꝭ / habitę in deū ⁊ ꝓximū. Itē q2 charitas refrigeſcit niſi iugiter nutriat̄ iſte ignis in altari cordis: ideo ſubditur: n Et ſuſtinētię ſpei id ē quam facit ſpes. B Nō eni tanta mala poſſēt ſuſtinere: niſi ſpes eos ꝯfortaret. Nota ꝙ ſpes appōnit ligna in corde vt nutriat̄ ignis charitatis / bona .ſ. futura quę iam habet ſpes: vt dr̄ Roma. viij. e. Spe eni ſalui facti ſum'. Suſtinētia ſimilit̄ apponit alia ligna mala .ſ. p̄ſentia ꝗ infert̄: ꝗ ſūt materia amāt.: vt mag̃ amet̄ de'. Q2 ſicut dicit Greg'. Mala ꝗ nos h̄ p̄mūt: ad deū ire cōpellūt. Appōit nihilomin' ⁊ ſufflatoria detractionū / tēptationū: ꝗ oia p̄ recipit ſuſtinētia: ⁊ ꝯfert ea p' modū charitati. Eſa. liiij. d. Ecce ego creaui fabꝝ ſufflātē in igne prunas. Iob. xlj. b. Halit' ei' prunas ardere fac̄. Vł alit̄. Pñt eni tres cōbinatiōes fieri i lr̄a. Prima opis ⁊ fidei. Fides eni viua ꝓbat̄ ꝑ opa. Iaco. ij. d. Fides ſine opib' mortua ē. Itē in eodē. c. Oñde m̄ fidē tuā ſine opibus ⁊ ego oſtēdā tibi ex opib' fidē meā. Scꝺa cōbinatio eſt: laboris ⁊ charitatꝭ: q2 charitas labore cog̃cit̄. ij. Cor. v. c. Charitas chriſti vrget nos. Itē tertia cōbinatio ē ſuſtinētię ⁊ ſpei: q2 ſpes vt dictū eſt: ſuſtinētiā opat̄ i eſſe. Itē ſpes ꝑ ſuſtinētiā declarat̄. Vñ Roma. v. a. Patiētia ꝓbationē opat̄: ꝓbatio vo ſpē declarādo .ſ. Spei dico dn̄i nr̄i ieſu chriſti .q.d. ſpes ñ fruſtrat̄: quia eſt / dn̄i nr̄i ieſu chriſti: qui hñ vult ⁊ pōt implere. Roma. v. a. Spes aūt nō ꝯfūdit .i. icōfuſibilē ſeruat: q2 charitas dei diffuſa ē i cordib' nr̄is: Dn̄i dico exiſtētis. o Ante deū ⁊ prēm nr̄m: q2 fili' ē aduocat' noſter apud prēm .j. Ioh. ij. a. Aduocatū habem' apud prēm ieſum chriſtū iuſtū: ⁊ ipſe ē ꝓpitiatio ꝓ pctīs nr̄is: Vł ſpei exiſtētiſ / ante deū ⁊ prēm noſtrum: q2 ita certi eſtis ac ſi iam videatis eū: ⁊ ita eos animat. Vel / Ante deum: q2 intenditis ei placere: nō ad aſpectū hoim. Hypocritę eni ſuſtinentiā ſuā oſtēdūt hoib' ⁊ ſperāt ab hoib' mercedē: ⁊ tñ nec ſpes nec ſuſtinētia eoꝝ ē apud deū. Mat. vj. a. Attēdite ne iuſticiā vr̄am faciatis corā hoib' vt videamini ab eis. Vel / Ante deū: id eſt ſperatꝭ ꝙ chriſt' remunerabit vos i futuro corā prē ſuo. p Sciētes ⁊c. q.d. nos agimus grās deo de vobis. Nos dico: ſciētes / o / fratres dilecti a deo electionē vr̄am .ſ. ſciētes ꝙ dilecti ⁊ electi eſt̄ a dō. Et ita h̄ qꝺ dico a deo diſerticū eſt. Ioh. xv. c. Nō vos me elegiſtis ſ; ego elegi vos. Col. iij. b. Induite vos ſicut electi dei ſcti ⁊ dilecti: viſcera miſericordię. Vel / Sciētes electionē vr̄am .i. ꝯſiderātes q̄s et q̄les elegerit vos .ſ. ſimplices ⁊ ignobiles. j. Cor. j. d. Uide te vocationē vr̄am fratres: q2 nō multi ſapiētes ſm̄ carnē: nō multi potētes: nec multi nobiles: ſ; ꝗ ſtulta ſūt mūdi elegit deus: vt confundat ſapientes: et infirma mundi elegit deus: vt ꝯfundat fortia: ⁊ ignobilia mundi ⁊ ꝯtēptibilia elegit de': ⁊ ea ꝗ nō ſūt vt ea ꝗ ſūt deſtrueret: vt nō glorięt̄ ois caro i cōſpectu ei'. Q2 aūt ſitis dilecti a deo ⁊ electi patet: q Quia euāgeliū nr̄m nō fuit ad vos i ſermōe tm̄ / vel i oſtenſione ſboꝝ: r Sʒ ⁊ i virtute / miraculoꝝ. Marc. vlt. d. At illi ꝓfecti ꝑdicauerūt vbiq; dn̄o cooperante ⁊ ſermonē ꝯfirmāte ſequētibus ſignis. Vł / In virtute / bonę operatiōis quę magis monet auditorē q̄ ſtrepit' ſboꝝ. Eccł. iiij. d. Ne abſcondas ſapiam i decore ei'. s Et i ſpūſctō: q2 ꝑ me recepiſtis dona ſpūſcti: et h̄ nō parce ſ; copioſe. Et hoc eſt qꝺ dicit t Et i plenitudie multa .i. i magna abundantia donoꝝ ſpūſcti. Roma. xv. g. Scio aūt qm̄ veniens ad vos i abūdantia bñdictionis

Incipit epiſtola Pauli ad Theſſalonicenſes / Prima.

Capitulum I

Paul' et ſiluan' ⁊ timothe': a
b eccłię theſſalonicenſiū in deo pa
c tre ⁊ domino ie
d ſu chriſto: grā vo
e f bis ⁊ pax. g Grās agimus deo
h i ſemp ꝓ oīb' vobis: memoriā
vr̄i faciētes i orōnib' nr̄is ſine
k intermiſſiōe: memores opis fi
l m dei vr̄e ⁊ laboris: ⁊ charitatꝭ ⁊
n ſuſtinentię ſpei dn̄i noſtri ieſu
o chriſti: ante deū ⁊ prēm noſtrū.
p Scientes fratres dilecti a deo
q electionē vr̄am: quia euāgeli
um nr̄m nō fuit ad vos i ſermo
r ne tm̄ / ſed et in virtute ⁊ in ſpi
s t ritu ſctō ⁊ i plenitudie multa:

¶ tia bn̄dictiōis chriſti veniā: Hāc plenitudinē ſumūt fideles a chriſto: ſed aliqn̄ miniſterio ꝑlatoꝝ. Joh. j. b. De plenitudine ei⁹ omēs accepim⁹. Nota ꝙ legati ⁊ ꝑlati moderni q̄ veniūt ad viſitādū ſuas eccl̄ias: nec ſermonē predicatiōis: nec ꝟtutē afferūt bone opatiōis: nec ſpm̄ſctm̄. i. ſpm̄ ꝯcordie ⁊ charitatꝭ miſtrāt: ſed litigij / odij ⁊ ſchiſmatꝭ: nec plenitudinē ſ₃ exinanitionē: non eni vt impleāt ſubditos: ſ₃ vt impleanƭ veniūt / i vētre. ſ. ⁊ i burſa. Aliq̄ tn̄ ſūt q̄ bn̄ ſciūt ꝑdicare: ſ₃ nō opanƭ. Tales toti ſūt i ſermone ⁊ nō in ꝟtute. Job. xix. c. dicit dn̄s: De relicta ſunt tm̄modo labia circa dētes meos. Dētes dn̄i ſūt boni expoſitores ſcripture. Sed nos ſumus modo labia tm̄ toti in verbis ⁊ folijs ſine fructu operū. Sed legiƭ ꝙ dn̄s maledixit ficui: in q̄ nō inuenit niſi folia: Mat. xxj. b. Mane facto reuertēs i ciuitatē eſurijt: ⁊ vidēs fici arborē vnā ſec⁹ viam / venit ad eā: ⁊ nihil iuenit i ea niſi folia tm̄: Et ait illi: nūq̄ ex te naſcaƭ fruct⁹ i ſempitnū. Et areſacta eſt ꝯtinuo ficulnea. Hiere. viij. c. Nō eſt vua i vitib⁹: ⁊ nō eſt ficus i ficulnea: folium defluxit ⁊ dedi eis q̄ pretergreſſa ſūt. Nota ꝙ ꝑlati deberēt ꝓferre ficus dulcedis ⁊ ꝯſolatiōis ⁊ vuas vnde exeat vinum paterne obreptionis: ſ₃ non habent niſi folia: Uerba pietatis habent: ſed non opera: Et illa etiam defluūt in terram per cupiditatē: quia qui ꝟba ſua cōuertunt ad lucra ſūt ſic illi q̄ vendunt linguas ſuas. Abacuk. iij. d. Ficus eni nō florebit: ⁊ nō erit germē i vineis: Nō florebit ꝑ bonū ꝓpoſitū: nō germinabit ꝑ boni opis initiū. Et iō ſequiƭ: Mētieƭ opus oliue. i. op⁹ pietatis ⁊ miſcdie non erit i ſubditis: et arua. i. laici agreſtes et ſimplices nō afferūt cibū. i. bona opa in q̄b⁹ reficiāƭ. Nobis q̄ bn̄ dici pōt: qd̄ dictū eſt paulo. Act. xvij. d. Quid vult ſemiuerbi⁹ h̄ dicere: Quaſi ita ſcim⁹ illud diuinū. ſ. vos eē electos et dilectos a deo / a Sicut / vos / ſcitꝭ / iſtud viſibile. ſ. b Quales. i. q̄ afflicti. c Fuerim⁹ i vobis. i. inƭ vos. Et h̄ / d Propƭ vos. i. ꝓ vra ſalute. q. d. per h̄ etiā ꝙ nos paſſi ſum⁹ i exēplū vobis: patet ꝙ deus vos dilexit ⁊ elegit: deus eni nō ꝑmitteret me aplm̄ ſuū tot pati ꝓ vobis: niſi vos amaret. Col. j. c. Nūc gaudeo i paſſionib⁹ ꝓ vobis: ⁊ adimpleo ea q̄ deſūt i paſſiōe chriſti i carne eius ꝓ corpe ei⁹. j. ij. a Nā ipſi ſcitis f̄res itroitū nr̄m ad vos: q₂ nō ianis fuit / ſ₃ añ paſſi multa ⁊ ꝯtumelijs ⁊c. Ul / a Sicut ſcitꝭ: quia vidiſtꝭ. b Quales. i. q̄ ſancte ꝯuerſatiōis: q̄ ſtrenue opationis: q̄ efficacꝭ ꝑdicatiōis. c Fuerim⁹ i vobis. Felix ꝑlat⁹ q̄ habet ſb̄ditos teſtimoniū ꝑhibētes ſue ꝯuerſatiōis. d Propƭ vos. Argumētū ꝙ dn̄s mlta bona dat prelatꝭ ꝓpƭ bonos ſb̄ditos. Et ecōtrario aliqn̄ mala mlta ſubditoꝝ ipediūt ipſū ꝑdicatorem. Marc. vj. a. Nō poterat ibi vllā virtutē facere: niſi paucos infirmos ipoſitꝭ manib⁹ curauit. Ezech. iij. g. Adherere faciā liguā tuā palato tuo: ⁊ eris mut⁹ nō q̄ſi vir obiurgans: q₂ dom⁹ exaſperās ē. Amos. iiij. d. Ego ꝓhibui a vob imbrē cū adhuc tres mēſes ſupeſſent vſq₃ ad meſſem: ⁊ plui ſuper vnā ciuitatē: ⁊ ſup ciuitatē alterā nō plui. Pars vna compluta ē: ⁊ pars ſup quā nō plui / aruit. e Et vos imitatores nr̄i facti eſtꝭ. q. d. nos paſſi ſum⁹ in exēplū vr̄i: ⁊ vos i hocipſo ſecuti eſtis me. Et ita patet vos eſſe dilectos ⁊ electos dei. f Et dn̄i. j. Pet. ij. d. Chriſt⁹ paſſus ē ꝓ nobis vobis relinquēs exēplū ⁊c. Hodie pn̄t dicere ꝑlati. Uos imitatores nr̄i facti eſtis ⁊ diaboli. j. Cor. iiij. d. Imitatores mei eſtote: ſicut et ego chriſti. Idem. j. a. Phil. iij. d. Imitatores mei eſtote. Eph. v. a. Imitatores dei eſtote. g Excipiētes verbū in tribulatione multa: ſicut ſemē ex pluuia. Cū eni ſemē iactaƭ in terrā: pluuia moderata ſequens multū ꝯfert. Sic ꝟbū dei cū tribulatiōe creſcit ⁊ ꝓficit. E cōtra q̄dā ſūt q̄ i n tribulatiōe deficiūt. Mat. xiij. c. Facta aūt tribulatione ⁊ ꝑſecutiōe ꝓpƭ verbum: ꝯtinuo ſcādalizanƭ. h Cum gaudio ſpiritusſancti. i. qd̄ fecit in vobis ſpūſſanctus. Jaco. j. Omne gaudium exiſtimate fratres cum in varias temptationes incideritis. Rom. xiiij. c. Regnum dei non eſt eſca et potus: ſed iuſticia ⁊ pax ⁊ gaudium in ſpiritusſancto: non in mundo. i Ita vt facti ſitis forma: id eſt exemplum. k Omnibus ⁊c. j. Pet. v. a. Forma facti gregis ex animo. Phil. iij. d. Obſeruate eos qui ita ambulant ſicut habetis formam noſtrā. Iſti obſeruabāt formā apl̄i: ⁊ alij eādē ipmebāt. ij. Theſſal. iij. b. Ipſi ſcitꝭ quēadmodum oportet imitari nos: quoniā nō iq̄eti fuimus: inter vos neq₃ gratꝭ panem manducauimus ab aliq̄. ſed in labore ⁊ fatigatione: nocte ⁊ die operantes: ne quem veſtrum grauaremus: non quaſi non habuerim⁹ poteſtatem: ſed vt noſmetipſos formam daremus vobis ad imitandū nos. l A vobis enim: id eſt per exemplum patientie veſtre. m Diffamatus eſt ſermo dn̄i: id eſt diuulgatus: quia exemplo veſtro alij verbum dei audiunt ⁊ predicant. n Fides veſtra que eſt ad deū profecta eſt. Roma. j. a. Fides veſtra annūciatur in vniuerſo mundo. Matth. v. d. Non poteſt ciuitas abſcondi ſupra montem poſita: neq₃ accendunt lucernam ⁊ ponunt eam ſub modio. Eccs. ix. d. Uerba ſapientum audiuntur i ſilentio pl⁹ q̄ clamor ꝑncipis inƭ ſtultos. Sapiēs eſt ꝑdicator: q̄ pl⁹ attēdit opi q̄ ſermoni: cui⁹ ꝟba ſūt opa q̄ audiunƭ a ſilentio: q₂ q̄ſi ſilet a predicatione / predicat tn̄ in operatione. Clamor principis eſt ſermo ſuperbi doctoris: cuius lingua magniloqua: ſed operatio nulla. o Ita vt non ſit nobis neceſſe q̄cq̄ loqui / de vobis ad alios incitandos: q₂ fama veſtra ⁊ conuerſatio eſt predicatio. Uel / Loqui: id eſt vos inſtruere nō eſt neceſſe: q₂ firmiƭ creditꝭ mihi. Nobis. ij. Cor. iij. a. Numquid egem⁹ ſicut quidam commendatijs epiſtolis ad vos: aut ex vobis: Epiſtola noſtra vos eſtis ſcripta i cordib⁹ noſtris: que ſciƭ ⁊ legitur ab omnib⁹ hoibus. p Ipſi enim de nobis: id eſt omnes alij ad cōmendationē fidei veſtre. q Annūciant qualem itroitū habuerimus ad vos: id eſt q̄ efficacem: Uel / Qualē: quia. ſ. non ad lucrum vel laudem veni ad vos. Uel / Qualem: id eſt q̄ durum: quia afflicti fuimus quando veni ad vos: et tn̄ credidiſtis mihi. Et hoc eſt. r Et quomodo: id eſt q̄ vehementer / s Cōuerſi eſtꝭ ad meam predicationem: licet videritꝭ me afflictum. t Ad deū / vnum. v A ſimulacris / multis: id eſt a cultu multorum idolorum. Uel / Ad deum a ſimulacris: id eſt ad veritatem a ſimulatione. j. Cor. x. e. Nolo vos fieri ſocios demonioꝝ. x Seruire: id eſt ad ſeruiendum. y Deo viuo et vero: quia ipſe eſt veritas ⁊ vita. Ueritas in intellectu: via in affectu: vita autem eſt in cōductu. Joh. xiiij. a Ego ſum via veritas ⁊ vita. Uia in exemplo: veritas ⁊ vita i premio: quantū ad itellectum ⁊ affectū. Nos ergo debemus ſeruire ei vt habeamus meritum apud ipſum: ⁊ expectare eū in premiū. Un̄ ſubdit: z Et expectare filiū eius / venturū de celis. De primo dicitur Col. iij. d. Dn̄o chriſto ſeruite. Item, Phil. iij. a. Nos ſumus circūciſio qui ſpiritu deo ſeruimus. De ſecūdo. ſ. de expectatiōe diciƭ Luc. xij. c. Et vos ſimiles hoībus expectantib⁹ dn̄m ſuum quando reuertatur a nuptijs. Eſa. xxx. d. Deus iudicij dn̄s: beati omnes qui expectant eum. a Quem / filium. b Suſcitauit / pater / ex mortuis / Ipſum dico per hoc factum ſuis: dominum et

C

a b c ſicut ſcitꝭ qles fuerim⁹ i vobiſ
d e ꝓpƭ voſ. Et vos imitatoreſ
f g noſtri facti eſtis ⁊ dn̄i excipiē
tes verbū in tribulatione mul
h ta cum gaudio ſpiritusſancti:
i k ita vt facti ſitis forma omnib⁹
credentibus in macedonia et
l m in achaia. A vobis eni diffā
matus eſt ſermo dn̄i: non ſo
lum in macedonia ⁊ i achaia:
n ſed in omnē locū fides veſtra
que eſt ad deum profecta eſt:
o ita vt nō ſit nobiſ neceſſe q̄cq̄
p q loqui. Ipſi eni de nobis an
nunciant qualem introitū ha
r s buerimus ad vos: ⁊ quomo
t v do conuerſi eſtis ad deū a ſi
x y mulacris ſeruire deo viuo et
z vero: ⁊ expectare filium eius
a b de celis quē ſuſcitauit ex mor

B

Jeſum: id eſt

B a Ieſum: id eſt regem ⁊ ſaluatorem. Eſt enī rex ad milites
ſuos: medicus ad egrotos. b Qui eripuit nos/ iam ſpe
tandem re: Vł iam eripuit ꝑ remotionem culpe: tandem ꝑ col
lationem glorie: iam eripuit per cauſam: tandem per effectū.
Ro ma. viij.c. Spe ſalui facti ſumus. c Ab ira ventu/
ra. Apoc. vj. d. Ab
ſcondite vos a facie
ſedentis in throno: ⁊
ab ira agni: quia ve/
nit dies magnus ire
eorum. Soph. j. d
Dies illa dies ire.

a b c tuis ieſum: qui eripuit nos ab ira ventura.

d e f g h N Am ipſi ſci Ca. II tis fratres introitū noſtrum ad vos: quia nō inanis fuit. Sed ātē paſſi mul

i k l m tā ⁊ ꝯtumelijs affecti ſicut ſci/ tis i philippis: fiduciā habui/ mꝰ in deo nr̄o loq̄ ad vos euā geliū dei i multa ſollicitudie.
n o p q Exhortatio enī nr̄a n̄ d̄ errore neq̄ d̄ imūdiciā neq̄ i dolo:

Expoſitio Ca. II.

N Am ipſi ſcitis ⁊c. Adhuc i iſto cap̄lo iuitat eos ad tolerātiā paſſionū. Ex ꝓ̄mo exēplo ſui: oſtēdēs quō paſſus ē: ⁊ tn̄ ſemꝑ fiduciā in deo habuit. Scd̄o oſtēdit ſe fuiſſe veracem in ſermone: non doloſum: ibi: Exhortatio enī nr̄a. Tertio ſe ſimplicem in intētione: ibi: Neq̄ enī aliqn̄ fuimus. Quarto ſe fuiſſe humilem/ officioſum ⁊ feruētem in eruditione eoꝝ: ibi: Sed facti ſumus. Quinto ſe ꝓ̄prio iuri reſignaſſe: ibi: Memo res enī eſtiſ. Sexto ſe iceſſiſſe ſine ſcādalo: ibi: Vos enī te ſtes. Septimo ſe de ꝓfectu eorū gaudere: ibi: Ideo ⁊ nos gratias agimus. Octauo quomodo ipſi ſuſtinendo tribu lationes eum expreſſe imitant̄: ibi: Vos enī imitatores. Nono ꝙ magnam gloriam expectat de eis ſi patient̄ ſuſtine/ ant: ibi: Que ē enī ſpes nr̄a. Decimo dicit ſe mittere ad eos timotheū: qui ꝯfortet ⁊ ꝯſolet̄ eos in tribulatiōibus: ibi: Propt̄ qd̄ nō ſuſtinētes. Vndecio ꝙ multū itentꝰ ē ora re ꝓ ipſis: ibi: Ipſe aūt deꝰ ⁊ pat̄. Dic̄ ḡ: d Nā ipſi q. d. nō dico vobis q̄lē introitū habuimꝰ/ ⁊ eiꝰ q̄litatē nō ex/ pono: q᷑ nō eſt neceſſe. Nam ipſi ſcitis introitum no/ ſtrū ad vos. i. h̄ ſcitiſ de itroitu nr̄o ad vos: e Q᷑ n̄ in/ anis fuit. i. facilis ſ; difficil̄: et iō nō fuit ſterilis: q᷑ difficulta/ tes in ꝑ̄ncipio ꝑ̄dicationū ſunt ſignū ꝙ ꝓſpat̄ ꝑ̄dicatio: Iux/ ta illud Iob. xxxviij. c. Quis dedit vehemētiſſimo imbri cur ſū ⁊ viā ſonāti tonitrui vt plueret ſuper terrā abſq̄ hoie in de ſerto ⁊c. Qn̄ enī magna ꝑturbatio ē ventoꝝ ⁊ tonitruoꝝ: ma/ gna ſequit̄ abūdātia pluuiarū. Sic qn̄ ꝑſecutiōes ſuſtinet ꝑ̄/
Ps. 92. dicator in ꝑ̄ncipio: poſtea plꝰ ꝓfic̄. Ps. Mirabiles elationes
Ps. 134. mariſ. Et ſeq̄t̄: In altiſ dn̄s. Itē Ps. Fulgura in pluuiā fecit. Vł Nō inanis fuit. i. nō i ꝓſperitate ſeculari: q̄ ianis ē: nō i iocis ⁊ gaudijs mūdi. Geñ. j. a. Terra erat inanis ⁊ vacua. i. terrenitas. Hiere. iiij. f. Aſpexi i terram ⁊ ecce vacua erat ⁊c. Eph. v. b. Nemo vos ſeducat inanibꝰ verbis. Dic̄ ḡ: Non ianis fuit: q᷑ qn̄ veni ad vos/ ꝓſpa huiꝰ mūdi: iocos ⁊ gau/ dia nec habui i me: nec vob̄ ꝑ̄dicaui: f Sȝ / fui: i In mł/ ta ſollicitudie/ ꝑ aduerſis q̄ ſuſtinuimꝰ: ꝓ̄ptea/ k habui mꝰ fiduciā: nō in vobis: q᷑ fragiles ſumꝰ: ſed/ l In deo nr̄o loq̄ ad vos euāgeliū dei. Vos dico/ g Ante. i. puſq̄ ad vos veniremꝰ. h Paſſi ⁊ ꝯtumelijs affe/ cti i philippis ſicut ſcitiſ. Actiſ. xvj. e. Sic ḡ apl̄s ⁊ añ ad/ uentū ſuū ad eos ⁊ poſtea paſſus ē. Et iō dicit ꝙ aduētꝰ ſuus nō fuit inanis. i. in ꝓſperitate: q᷑ inanis ē: ⁊ inanē reddit ama torē ſui: ſ; in aduerſitate q̄ ſolida ē/ ⁊ ſolidat ſuū poſſeſſorē: ſic̄ ignis teſtā. Eccj. xxvij. a. Vaſa figuli ꝓbat fornax: et hoies iuſtos temptatio tribulatiōis. De his aduerſis q̄ ſuſtinuit in introitu ſuo ad eos: habetur Actiſ. xvij. a. Venerunt theſſalo/ nicā vbi erat ſynagoga iudeoꝝ: ſ̄m ꝯſuetudinē aūt paulus in troiuit ad eos: ⁊ ꝑ tria ſabbata diſſerebat eis de ſcripturiſ/ ape riens ⁊ inſinuās: q᷑ chriſtū oportuit pati ⁊ reſurgere a mortu is: et q᷑ hic ē ieſus chriſtꝰ quē ego annūcio vobis. Et q̄dā ex eis crediderūt: ⁊ adiūcti ſūt paulo ⁊ ſile: et de colentibꝰ gētili/ buſq̄ magna multitudo ⁊ mulieres nobiles nō pauce: Zelā/ tes aūt iudei ꝯcitauerūt ciuitatē. Et. j. b. Hiſi q̄ vrbē ꝯcitāt: et cōtra decreta ceſariſ faciūt: aliū regē dicētes eē ieſū. Et. j. Per noctē dimiſerūt paulū ⁊ ſilam in beroā. Vł/ e Nō fuit in/ anis. i. infructuoſus: ſ; magnū fructum habuit i vobis. Iob xxxix. a. Nūquid noſti tp̄s partꝰ ibicum in petris: aut partu/ rietes ceruas obſeruaſti: dinumeraſti mēſes ⁊ ꝯceptꝰ eaꝝ: ⁊ ſci uiſti tp̄s partꝰ eaꝝ: icuruant̄ ad fetū: ⁊ pariūt ⁊ rugitꝰ emittūt. Parturitio ꝑ̄cedit ortū fetꝰ: ſic dolor ⁊ cōpaſſio i tribulatiōi/ bus debet eē i ꝑ̄latiſ vt poſſit fructificare i ſ᷑bditiſ. Et h̄ ē qd̄ dic̄: Sȝ añ paſſi ⁊c. Parturitio i me ꝑ̄ceſſit fructū i vob̄. Gal. iiij. c. Filioli q̄s iterū ꝑturio donec chriſtꝰ formetur in vobis. Econtra poteſt dici de introitu multo/ rū prelatorum ꝙ in/ anis ē ⁊ ſine fructu: Non enim querunt animas: ſed pecuni/ as intrāt n̄ ad implē/ dū ſubditos ſ; euacuādū. Et iō ōr aduētꝰ inanis: q᷑ aīas n̄ edi ficāt ſ; necāt. Iohel. ij. a. Quaſi hortꝰ voluptatiſ terra coram eo: et poſt eū ſolitudo deſerti. Ipſi habēt naturam vipe: q̄ in ortu ſuo necat mr̄em: ſic ꝑ̄latꝰ malꝰ i ortu ſuo. i. i itroitu ꝑ̄latio nis/ cū iam factꝰ ē prelatꝰ ſuo exēplo corrūpit eccleſiā. Sicut beniamin i ortu ſuo/ ⁊ mr̄em ſuā occidit: Geñ. xxxv. c. Bono/ rū aūt introitꝰ fructuoſus ē. Vñ legit̄ ꝙ qn̄ indutū ē corpꝰ bt̄i martini floruerūt arbores/ ⁊ ſegetes i meſſem facte ſūt i ſignū qd̄ fructuoſam dū vixerat fecerat eccleſiā. Vel ſic. Hoc d̄ in/ troitu meo ſcitiſ. Q᷑ nō fuit inanis. i. ꝓpt̄ nll̄a mala ceſſaui vobis loq̄ verbū dei: qd̄ eſt ſignū deuoti ⁊ fidelis ꝑ̄dicatoris. i. ſi in ꝑ̄ſſura loq̄ verbū dei n̄ timeat. Inanis enī eſt ille q̄ ter/ rore ꝑ̄ſenti formidinē predicādi patit̄. Nō fuit ianis dico: ſed licet/ Ante eſſemꝰ paſſi ⁊ ꝯtumelijs afflicti in philip/ pis ſic ſcitiſ/ ꝓpt̄ phytonē quē a puella eiecimꝰ. Actiſ. xvj. d. Vidētes āt dn̄i eiꝰ q᷑ exijt ſpes q̄ſtꝰ eoꝝ appꝛ̄hēdētes paulū ⁊ ſilā ꝑduxerūt i foꝝ ad ꝑ̄ncipes ⁊ offerētes eos mgr̄atibꝰ dixerūt: Hi hoies ꝯturbāt ciuitatē nr̄am cū ſint iudei ⁊ ānūciāt morē quē nō licet nob̄ ſuſcipe neq̄ facere cū ſimꝰ romani: ⁊ cucurrit plebs aduerſꝰ eos ⁊ mgr̄atꝰ ⁊ ſciſſis veſtimētiſ eoꝝ iuſſerūt eos ꝟgis cedi: ⁊ cū multas plagas eis intuliſſent: miſerūt eos i car cerē ꝑ̄cipiētes cuſtodi vt diligent̄ cuſtodiret eos. Qui cū tale ꝑ̄ceptū accepiſſet eos miſit i interiorē carcerē ⁊ pedes eorum ſtrinxit ligno. Talia patiebantur apl̄i ⁊ gaudebāt. Actiſ. v. g. Ibāt apl̄i gaudētes a ꝯſpectū ꝯcilij: qm̄ digni habiti ſūt ⁊c. Et eſt argumētū ꝙ dignitas ē pati ꝓ chriſto. Actiſ. xiiij. a. Fa/ ctus ē impetꝰ gētiliū ⁊ iudeoꝝ cū pricipibꝰ ſuis vt ꝯtumelijs afficerēt ⁊ lapidarēt eos. Hoc ē ḡ qd̄ dic̄ h. Paſſi ⁊ ꝯtume lijs afflicti. Et licet h̄ paſſi fuiſſemꝰ tn̄/ fiduciā habuimꝰ i deo nr̄o/ nō i vob̄. m Loqui ad vos euāgeliū dei: id ē fidelit̄ locuti ſumꝰ vobis euāgeliū dei. ij. Coriſ. j. b. Vt nō ſimꝰ fidētes i nobis: ſed i deo q̄ ſuſcitat mortuos. Actiſ. xiiij. a. Multo tempore demorati ſunt fiducialiter agentes in do/ mino teſtimoniū ꝑhibēte ꝟbo gratie ſue dāte ſigna ⁊ ꝓdigia fi eri ꝑ manꝰ eoꝝ. Fiduciā habuimꝰ: cū hic eſſemꝰ/ in mul/ ta ſollicitudie. i. multū ſolliciti ꝙ timuimꝰ/ m Loq̄ euā geliū in multa ſollicitudie/ loquēdi. ſ. vtilia vobis. q. d. ꝟbū fuit i ore: ſollicitudo i mēte. Glo. Per hec d̄ ſe relata ⁊ ꝑ illoꝝ bñ cepta/ monet eos ꝑmanere i patiētia. n Exhor/ tatio enī/ qn̄ ita paſſi ſumꝰ: n̄ tn̄ q᷑ falſa ꝑ̄dicaremꝰ. Exhor tatio enī ⁊c. Vł ſic ꝯtinua: Merito habuimꝰ fiduciā i deo: quia/ exhortatio nr̄a. i. ꝑ̄dicatio qua exhortamur alios. o Nō de errore. i. de mēdacio quātū ad fidē. p Neq̄ de imūdicia/ quātū ad mores: ſicut q̄dā vſus mulierū pre/ dicāt. q Neq̄ i dolo. i. corrupta intētiōe. ſ. latent̄ querēs lucrū vel laudē. Glo. Veritas i dolo ē qn̄ nō amore veritatis vel auditoꝝ vtilitate ꝑ̄dicat̄/ ſ; i glia: vel vt aliqd̄ lucꝝ acq̄rat̄. Hiere. xlviij. b. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ dei fraudulent̄: maledi ctꝰ q̄ ꝓhibet gladiū ſuū a ſanguie. j. Pet. ij. a. Rōnabiles ſi/ ne dolo lac ꝯcupiſcite. Vł/ Nō de errore: ſic̄ q̄dā pſeudo q̄ reſurrectionē dicebāt n̄ eē vt ſaducei. Mat. xxij. c. p Neq̄ d̄ imūdicia: ſic̄ manicheꝰ ⁊ nicholaite q̄ vſus femiaꝝ docēt vel ſicut illi qui carnales obſeruantias predicant. q Neq̄ in dolo: ſicut catharoe hypocrite: qui matrimoniū condem/ nant vt videantur religioſi: Similiter predicatores debent

ſ; cauere errorem

a Sed ſicut probati ſumuſ a deo
b vt crẽderetur nobis euangeli
c d um: ita loquimur: nõn q̃ſi ho-
e minibus placentes, ſẽd deo q̃
f probat corda noſtra. Nec̃
eni aliquando fuimus in ſer-
mone adulatiõis ſicut ſcitis:
g h nec̃ i occaſione auaricie: de-
i us teſtis eſt: nẽc querẽtes ab
hominibꝰ gloriam, nec̃ a vo-
k l bis, nec̃ ab alijs cũm põſſe-
mus oneri vobis eſſe vt chri-
m ſti apoſtoli: Sẽd facti ſu-
n mus paruuli in mẽdio veſtrũ
o p tãnq̃ ſi nutrix fõueat filios
q r ſuos: ita deſiderantes võs

Ꝭ cauere errorẽ in ore: imũdiciã in vita: et dolum in mentis intentione. Job. xiij. a. Nunq̃d indiget deus vr̃o mendacio: vt pro eo loq̃mini dolos? a Sed ſicut ꝓbati ſumꝰ a deo .i. ꝓbati facti vel digni reputati. Ad h, b Ut crederetur nobis euãgeliũ, tanq̃ fideli ſeruo. Gal. ij. b. Cũ vidiſſent q̃d creditũ ẽ mihi euãgeliũ preputij ſicut et petro circũciſiõis ⁊c̃. Ecõtra. Joh. ij. d. Jeſus aũt nõ credebat ſe eis: eo ꝙ ipſe noſſet oẽs: et quia opus ei non erat vt q̃s teſtimoniũ ꝑhiberet de hoĩe. Cũ ĝ hodie aĩe ꝑcio ſanguinis chriſti redẽpte credãtur ⁊ cõmittant latronibꝰ ⁊ occiſoribꝰ, patet ꝙ hoc ñ ſit a deo. Sed hodie credit aĩa cui non crederet capa. Luc. xvj. c. Qui fidelis eſt in minimo: ⁊ i maiori fidelis ẽ: ⁊ q̃ in modico iniquus eſt: ⁊ in maiore iniquus ẽ. Itẽ Luc. xij. c. Quis putas ẽ fidelis ſeruꝰ ⁊ prudẽs quẽ ↄſtituit dñs ſup familiã ſuã: vt det illis in tp̃e tritici mẽſurã c Ita loq̃mur. i. ita pure ⁊ ſincere miniſtramus frumẽtũ verbi dñi: ſicut nobis creditũ eſt ad miniſtrãdũ. Mat. x. a. Gratis accepiſtis gratis date. ij. Cor. ij. d. Ex ſinceritate ſicut ex deo coram deo in chriſto loquimur. d Nõ quaſi hoibꝰ placẽtes. i. placere intẽdentes hoibus ad laudẽ: ſicut qui nitorẽ habẽt verboꝝ. Eph. vj. a. Nõ ad oculũ ſeruiẽtes q̃ſi hoĩbus placẽtes ⁊c̃. Gal. j. b. An quero hoibꝰ placere: ſi adhuc hoibꝰ placerẽ: chriſti ſeruꝰ nõ eẽm. Sꝫ ꝯ. j. Cor. x. g. Ego ꝑ oĩa oibꝰ placeo. Sol. Roma. xv. a. Unuſq̃ſq̃ vr̃m ꝓximo ſuo placeat i bonũ. e Sed deo q̃ ꝓbat corda. i. ꝓbata facit ⁊ accepta ſibi: vt ſibi nõ hoĩbus placeamꝰ: q̃d niſi ipſe operet i nob, vitare neq̃mꝰ: Quas eni vires nocẽdi habeat humane glorie amor, non ſentit niſi q̃ ei bellũ indixerit: q2 ſi cuiq̃ facile ẽ laudẽ nõ cupe dũ negat: difficile eſt tñ ea nõ delectari cum offeretur. Uel, Probat corda. i. examinat ⁊ dijudicat intentiones ⁊ cogitatiões cordiũ. Prouerb. xvj. a. Oẽs vie hoim patẽt oculis eiꝰ: ſpirituũ pon-
Pſ̃. 7. derator ẽ dñs. i. intentionũ. Pſ̃. Probãs corda ⁊ renes deus .i. cogitatiões ⁊ affectiões: Ul. i. intẽtiões ⁊ oꝑatiões. Hiere. xvij. b. Ego dñs ſcrutãs corda ⁊ ꝓbans renes. Hiere. xj. d. Tu aũt dñe ſabaoth q̃ iudicas iuſte ⁊ probas corda ⁊ renes. f Nec̃ eni. q. d. vere non q̃rimus hoibꝰ placere: Nec̃ eni aliq̃n fuimꝰ in ſermone adulatiõis ſicut ſcitis. q. d. bñ ſcitis ꝙ ſemꝑ correxi vos ⁊ increpaui in his in q̃bꝰ culpabiles eratis. Prouerb. xxiiij. d. Ne lactes q̃ẽq̃ labijs tuis. Prouerb. xvj. d. Uir iniquus lactat amicũ ſuũ ⁊ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Prouerb. xxvij. c. Qui bñdicit ꝓximo ſuo voce grãdi de nocte ↄſurgẽs maledicenti ſimilis erit. Eſa. iij. c. Popule meꝰ q̃ te beatũ dicũt ipſi te decipiũt: ⁊ viã greſſuum tuoꝝ diſſipant. Jude. j. c. Mirantes ꝑſonas queſtus cauſa. g Nec̃ ⁊c̃. Continuat ad id q̃d dixit ſupꝰ: Nec̃ i dolo q. d. ꝙ ꝑdicatio mea ñ fuit i dolo, patet: q2, Nec̃ i occaſiõe auaricie: Non dicit in auaricia ſed in occaſione auaricie, q̃d plus eſt. q. d. non feci: nec etiam dixi aliquid per q̃d intenderẽ aliq̃d lucrũ tp̃ale a vobis. Sed de h, h Deꝰ teſtis eſt: q̃ nouit intentiões. De nõ adulãdo iuocat teſtes hoĩes: d intentione deũ, q2 latet. Titũ. j. c. Docẽtes q̃ nõ oportet turpis lucri gratia. j. Timoth. vj. b. Qui a veritate ꝑuati ſũt exiſtimãtiũ queſtũ eſſe pietatẽ. i Nec q̃rẽtes ab hoibꝰ gloriã nec̃ a vobis nec̃ ab alijs. Hoc dicit ↄ pſeudo. qui ſe potiꝰ q̃ dei doctrinã cõmẽdari volebãt. Cõtra q̃s dñs dicit de ſe: Joh. viij. f. Ego gloriam meam non quero: eſt q̃ querat ⁊ iudicet. Joh. v. g. Quõ vos poteſtis credere q̃ gloriã abinuicẽ accipitis? Bern. Adulterine cogitatiõis puer reꝰ eſt: q̃ oculis ſponſe placere appetit: ꝑ quẽ ſponſus verba tranſmittit. Sed ↄ h q̃d hic dicit, videtur eſſe illud. ij. Cor. xj. d. Quĩ multi gloriãt ſm carnẽ vt ego gloriabor. Sol. Nõ itẽdebat ſe offerre ꝓpt ſe: ſed ꝓpter pſeudo deprimendos q̃ pericu-

loſe ei preferebant. Nota ꝙ hic dicuntur tria ↄtra triplex peccatum. Concupiſcentiã carnis ⁊ ↄcupiſcentiã oculorum ⁊ ſuperbiam vite. Delitioſi eni ſunt adulatores: quia ſicut dicit Matth. xj. a. Qui mollibꝰ induunt in domibꝰ regũ ſunt. Et loquit ibi de adulatoribꝰ. Auari aũt ſunt: qui q̃rũt occaſiones lucroꝝ: ſicut decani ⁊ archidiaconi: q̃ ſtudent vt nutriãt cauſas ⁊ litigia ⁊ ſuſpendũt ⁊ dilationes fruſtratorias faciũt. Tertij aũt ſunt ſuperbi q̃ gloriã q̃runt. B Hec tria notant ſimiliter. j. Pet. v. a. Paſcite qui ẽ in vobis gregem dei: non coacte ſed ſpõtanee ſm deum. Paſcite dicit: nõ dicit paſcamini, cõtra guloſos: nec̃ turpis lucri gratia: contra auaros: nec̃ vt dñantes in cleris, cõtra ſuꝑbos. k Cũ poſſemus ⁊c̃. q. d. nõ in occaſione auaricie ꝑdicauimꝰ. Cũ. i. q̃uis. l Poſſemꝰ, q̃d nõ pſeudo: eẽ vobis oneri vt apl̃i chriſti .j. Cor. ix. a. Quis plãtat vineam ⁊ de fructu eiꝰ nõ edit: ij. Timoth. ij. a. Laborantẽ agricolã oportet primũ de fructibus edere. Pſ̃. Sumite pſalmũ ⁊c̃. Et nota ꝙ debitũ accipi- Pſ.
endi neceſſaria notat onus: ad innuendũ ꝙ cauere debẽt ꝑlati quantũ poſſunt ne nimis onerent ſubditos etiã ſi neceſſaria videant. Uel per Glo. propter pſeudo qui illud indebite exigebant. m Sed facti ſumus paruuli in medio vr̃m. Nõ prelati ſed in vobis exiſtentes: ſicut vnus aliorum. Eccl. xxxij. a. Rectorẽ te poſuerunt noli extolli: ſed eſto in eis quaſi vnus ex illis. Apoſtolus autem inter eos erat quaſi minimus non quaſi vnꝰ. Eſa. lx. d. Minimꝰ erit in mille: ⁊ paruulus in gentem fortiſſimã. Interliñ. i. paulus qui dicit: Ego ſum mi- j. Cor.
nimus apoſtoloꝝ ⁊c̃. Hoc eſt contra ſuperbos. o Tanq̃ ſi nutrix. Hoc eſt contra auaros. Et quia nutrix non paſcit ſed paſcit filium: nec filius theſaurizat nutrici. i. matri: ſed mater filio: Ul, ꝑuuli per ſimplicitatẽ, benignitatẽ, humilitatẽ. j. Cor. iij. a. Tanq̃ paruulis. Matth. xviij. a. Niſi conuerſi fueritis ⁊ efficiamini ſicut paruuli non intrabitis in regnum celorum. n In medio veſtrum: non curans perſonarũ acceptionem. Prelatus eni debet cõmunis omnibus eſſe: ſicut lignum vite i medio paradiſi: Geñ. ij. b. Uñ. Exo. xxxij. f. Ite ⁊ redite de porta vſq̃ ad portam per medium caſtrorũ: et occidat vnuſq̃ſq̃ fratrẽ ⁊ amicũ et ꝓximũ ſuũ. p Tanq̃ ſi nutrix foueat filios ſuos, proprios. Alienos eni q̃q̃ nutrit mulier pro mercede: nõ ex amore. Et notant in h tria: Labor ⁊ humiliatio ⁊ dilectio: vt dic̃ Glo. Talis nutrix erat moyſes q̃ labore fatigatꝰ dicebat Numeri. xj. c. Afflixiſti ſeruũ tuũ. Quare nõ iuenio grãz corã te? Et cur impoſuiſti pondꝰ vniuerſi populi huius ſuꝑ me: Nunq̃d ego concepi: hanc omnẽ multitudinẽ vl̃ genui eã: vt dicas mihi: porta eos i ſinu tuo ſic̃ portare ſolet nutrix infãtulum: ⁊ defer in terrã ꝓ qua iuraui patribus eorum. j. Cor. iij. a. Tanq̃ paruulis i chriſto lac dedi vobis potum non eſcam. Apl̃s eni fuit bona nutrix ſecũdus lacte celeſtis doctrine. Et ideo dñs tanq̃ bone nutrici dabat ei ſatis de bono vino. i. ſecretis doctrine celeſtis. Sed quedã ſunt nutrices que multum comedunt ⁊ bibunt: ⁊ tñ parum aut nihil habent de lacte. Ita multi ſunt prelati qui multa bona receperunt a dño: et multas habent poſſeſſiones datas a deo: ⁊ nutrimentũ paruuloꝝ: ⁊ tñ non habent lac compaſſionis nec doctrine celeſtis: cũ tñ noemi q̃ interp̃tat pulchra: id eſt prelatus: per bonam vitam debeat nutrire filium ruth: Sicut dicitur Ruth. iiij. d. Suſceptum noemi puerum poſuit i ſinu ſuo ⁊ nutricis ac gerule officio fungebat. Et mardocheus qui interpretatur amare conterens impudicũ. i. diabolum: nutritius fuit heſter: vt dicitur Heſter. ij. a. Eſa. xlix. f. Et erunt reges nutritij tui: ⁊ regine nutrices tue. Itẽ Eſa. lx. c. Suges lac gentium ⁊ mãmilla regũ lactaberis. q Ita deſiderãtes, non veſtra: ſed, r Uos: id eſt veſtram ſalu-
Ꝭ tem. ij. Cor. xij. c.

ꝟ tem .ij. Corinth. xij. e. Nō quero q̄ veſtra ſūt/ſꝫ vos. a Cu/
pide .i. feruenter ⁊ libēter. b Sed etiā aīas veſtras:
id eſt mori parati fuim⁹: ⁊ expoſuim⁹ nos morti ꝓ aſſertione
euangelij. Nota ꝙ aplus qn̄ inſtruere eos volebat ⁊ animare
ad inſtruendū euangeliū/pericula mortis ſe nō metuere oſten
debat .ij. Cor. xij. c.
Libētiſſime impen/
dam et ſupimpēdar
ego ipſe ꝓ animab⁹
veſtris. Phil. ij. c.
Sed etſi īmolor ſup
ſacrificiū ⁊ obſequiū
fidei viē: gaudeo et
cōgratulor oīb⁹ vo/
bis. Et hoc ideo. c
Qm̄ chariſſimi
nobis facti eſtis.

a cūpide/volebam⁹ tradere vo
b bis: nō ſolū euāgeliū dei: ſed
c etiaꝫ aīas noſtras: Qm̄ chā/
riſſimi nobis facti eſtis: Me/
mores enim eſtis fratres la/
d e boris noſtri ⁊ fatigātiōis/ nō/
f cte ⁊ die opantes: nē quē ve/

Bene chari ſunt/qui ſunt vita chariores. Joh. xv. b. Maiorē
charitatē nemo habet/ vt animā ſuā ponat quis ꝓ amicis ſu/
is: Memores eīm. Uel ſic continua: Chariſſimi eſtis:
qm̄ memores: ⁊ ita debetis diligere me/ vt diligatis: q2 ſci
tis qm̄ dilexi vos: ⁊ qm̄ laboraui ꝓ vobis. Luc. vj. e. Nam
⁊ peccatores diligētes ſe diligūt. Et hoc eſt qd̄ dicit: memo/
res eīm eſtis frēs laboris noſtri. Sed q2 labor aliquādo
nō grauat/q2 modicus ē: et ideo ſubdit: d Et fatigatiōis:
q. d. laboraui ꝓ vobis vſq3 ad fatigationē exemplo dn̄i: d̄ quo
dicit Joh. iiij. a. Jeſus aūt fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſu/
pra fontē. Uel laboris/fatigatiōis in tribulationib⁹. Et ſub/
dit quō laborauit: quia .ſ. e Nocte ⁊ die operātes/ma/
nibus noſtris. f Neque vēſtrū grauaremus: accipiē/
do ab eo. g Predicauim⁹ vobis euāgeliū dei: Ec/
ce quomodo os turturis retorquet ad aſcellas. Ecce quomō
opus ⁊ euāgeliū cōueniunt/vita ⁊ doctrina. ij. Theſſal. iij. b.
Ipſi eīm ſcitis quō oporteat imitari nos: quoniā nō inquieti
fuimus inter vos: neq3 gratis panē mādūcauimus ab aliquo:
ſed in labore ⁊ fatigatione nocte ⁊ die opantes/ne quē veſtruꝫ
grauarem⁹: nō quaſi nō habuerim⁹ poteſtateꝫ: ſed vt noſmet
ipſos formā darem⁹ vobis. Cōtra Phil. iiij. c. Nā ⁊ theſſa/
lonicā ſemel ⁊ bis mihi in vſum miſiſtis. Sol. Non ſuffecit ei
ꝙ illi miſerūt: ⁊ ideo laborauit. Et nota ꝙ hic dicit: Nocte:
q̄ nō dormiuit tota nocte/cōtra ſomnolentos: Et die/cōtra
vagos qui de die vagantur. Operantes/nō ſemꝑ orantes:
Predicauim⁹/ꝫ ocioſos ꝑdicatores: Euāgeliū/nō phi/
loſophiā. Dei/non gratiani: ne quē grauarem⁹. Multū
q̄ debēt erubeſcere epi nr̄i et alij ꝑlati: q̄ ſine fructu ꝑdicatiōis
viſitationes faciunt: cum ex hoc ipſo ꝙ non predicāt nihil iu/
ris accipiēdi habeant: ⁊ maxime cū ſufficiētes redditus habe/
ant. Apoſtolus autē indigebat: et ius accipiēdi habebat rōne
ꝑdicationis: nihil tn̄ accipiebat: ⁊ accipe bonus reputabat: ſi/
cut abraā/cui dixit rex ſodomorū/Gen. xiiij. d. Da mihi aīas/
cetera tolle tibi. Et rn̄dit ei: leuo manū meā ad dn̄m deū excel
ſum: poſſeſſorem celi ⁊ terre: ꝙ a filo ſubtegminis vſq3 ad cor/
rigiā calige non accipiā ex omnibus q̄ tua ſunt: ne dicas: ego
ditaui abraam. Sed econtra ꝑlati noſtri ꝓ ſubditis non pu/
gnant ſicut abraam: ſed cōtra ipſos/ſicut abimelech/ Judic.
ix. a. Jurant ad litterā ſe accepturos quicquid poterūt a ſub/
ditis: ſed nō leuant manus ad deū/ſed ad diabolū: non in celū
Ps. 54. ſed in infernum: vbi etiam deſcendūt viuētes: ſicut dicit Ps.
Et ſicut cōminat eis dominus/ Job. xv. d. Ignis deuorabit
tabernacula eorū qui libenter munera accipiunt: quia ſciunt
iam per experimentum: quia iam ignis infernalis ignis cupi/
ditatum et curarū cōburit eos. Numeri. xvj. c. Tu ſcis ꝙ nec
aſellū q̄dē vnq3 acceperim ab eiſ: nec afflixerim quēpiā illoꝝ:
Ipſe tamē omnibus periculis ſe ꝓ eis expoſuerat: ⁊ quadra/
ginta annis duxerat eos ꝑ deſertū. Modo noſtri ꝑlati nec ꝓ
ſubditis laborāt: ⁊ tamen non ſolum aſellos: ſed et dextrarios
et palefredos rogāt: et ſi non obtinēt: per potentiam affligūt
et opprimunt. Act. xx. g. Ad ea que mihi opus erant: ⁊ his q̄
mecum ſunt: miniſtrauerūt manus iſte: omnia oſtendi vobis/
qm̄ ſic laborantes oportet ſuſcipe infirmos: ac meminiſſe ver

bi domini noſtri ieſu chriſti: quoniā dixit: beatius eſt dare q̄3
accipere. Si ergo illos oportet eſſe hoſpitales qui de labore
manuum viuunt: quā excuſationem habent illi qui patrimoni
um chriſti imburſant: h Uos teſtes eſtis ⁊c. Hic oſten/
dit ꝙ ſine ſcandalo alicui⁹ cōuerſatus eſt inter eos. Glo. quaſi

g ſtrū grauarem⁹: ꝑdicāuim⁹ in
h vobis euāgeliū dei. Uōs te/
i k ſtes eſtis: ⁊ dēus q̄3 ſāncte et
l m iūſte ⁊ ſinē querela vōbis qui
n o credidiſtis āffuim⁹: ſicūt ſcit.
p q q̄ualiter vnūquēq3 vr̄m tāq̄3
r pāt filios ſuos depcātes vos

ita vt dictum eſt/ an
te conuerſionem ve/
ſtram nos habuim⁹
erga vos ſicut etiam
poſt conuerſionem:
Uos teſtes eſtis/
operationū: i Et
deus: teſtis eſt ſimi
lit intētionū. k Et
ſancte/ quātum ad C
vos ꝑ ſanctimoniā.
Heb. xij. d. Pacem
habete cū oīb⁹ ꝑ ſanctimoniā ſine q̄ nemo videbit deū. l Et
iuſte/ad ꝓximū ꝑ generalē iuſticiā: m Et ſine querela:
quātū ad deū ꝑ mandatorū obſeruantiā. Luc. j. a. Erāt autē
ambo iuſti ante deū incedētes ī oībus mandatis et iuſtificati/
onibus dn̄i ſine querela. Hec tria notant ad Titū. ij. d. So/
brie ⁊ iuſte/⁊ pie viuam⁹ in hoc ſeculo. Sobrie ad ſe: iuſte ad
ꝓximū: pie ad deū: q2 pietas ē cultus dei. Uel ſancte/ quā/
tū ad vos vt dictū eſt. Juſte/quātū ad ꝓximū/faciēdo debi/
ta. Et ſine querela .ſ. nō faciēdo indebita. Hodie pauci ſūt
ꝑlati qui teſtes habent ſuos ſubditos de hmōi: immo in mor/
te eoꝝ deberet eis dici: qd̄ dicit vſurarijs et raptorib⁹: Nihil
detis ꝓ deo: ſed reddatis omnia q̄ abſtuliſtis. Multi eīm con
querunt de eis in morte eorū: qui nō audēt in vita. Nō ita fe/
cit ſamuel: qui dicit .j. Reg. xij. a. Loquimini de me corā do/
mino ⁊ chriſto eius: vtrū bouē cuiuſq3 tulerim aut aſinum: ſi
quempiam calumniatus ſum: ſi oppreſſi aliquem: ſi de manu
cuiuſq3 munus accepi: ⁊ contemnā illud hodie/reſtituāq3 vo/
bis. Et dixerūt: non es calumniatus nos: neq3 oppreſſiſti ne/
q3 contuliſti de manu alicuius quippiam. Hodie nullus ha/
bet tale teſtimonium: quia nullus eſt ſamuel: nullus eſt paul⁹.
Hodie poſſent bene dicere: teſtes eſtis ⁊ deus quātū īmunde
⁊ iuſte: ⁊ cum querela vobis affuimus. Sed apoſtolus dicit
cōtrarium. Et nota ꝙ dicit: n Uobis qui credidiſtis:
q. d. nouitij eratis in fide: ⁊ ideo magis caui mihi ne facerē ali/
quid qd̄ vos poſſet ſcandaliçare. Uel hoc dicit: quia in mult
querelis fuit apud non credētes: o Affuimus: ſicut aqui
la ad cadauer corrodendum: id eſt arguendum: medicus egro/
to ad ſanandum: nutrix paruulo ad lactandum. Job. xxxix. d
Ubicunq3 cadauer fuerit: ſtatim adeſt ꝑlatus/ſcilicet peccato/
ri ad compatiendum. Sed verius forte exponit de cupido ſa/
cerdote: qui ſtatim adeſt funeri vbicunq3 ſciuerit ꝙ habeat ali/
quid de teſtamento. Matth. xxiiij. c. Ubicunq3 fuerit corpus
congregabuntur et aquile. p Sicut ſcitis: quaſi predi/
cta ſcitis: ſicut ſcitis: hoc aliud q Qualiter deprecā/
tes vos: ſcilicet/ vnū quēq3 veſtrū. Nota tamē argumē/
tum ꝙ prelatus alloqui debet ſingulos. r Tanq̄3 pa/
ter filios ſuos: id eſt tāto affectu: quāto pat filios. ſ. eo. b.
vocat ſe nutricem: hic patrem. Hoc eſt quod dicitur: Uer/
bera patris habes/vbera matris habe. j. Corinth. iiij. d. In
chriſto ieſu per euāgelium ego vos genui: Ecce pater. Item
Gal. iiij. c. Filioli mei quos iterum parturio/donec forme/
tur chriſtus in vobis: Ecce mater. Eccl. iiij. b. Eſto pupillis
miſericors vt pater. Et nota ꝙ dicit: deprecantes vos:
non dicit imperantes. Ezech. xxxiiij. a. Cum auſteritate im/
perabatis eis ⁊ cū potētiā: ideo diſperſe ſunt oues mee. Phi
lemonē. b. Multaꝫ fiduciam habens in chriſto ieſu imperan/
di/quod ad rem pertinet: propter charitatem tamen magis
obſecro. Sic etiam facit dominus. Unde Eſa. xxx. e. Erunt
aures tue audientes vocem poſt tergum monentis. Job.
xxvj. d. Obſtetricante manu eductus eſt coluber tortuoſus.
Sed quaſi de malis ꝑlatis dicitur: Job. xl. b. Oſſa illius: id
eſt diaboli quaſi fiſtule eris ſonantis: quia mali prelati qui
ſunt oſſa diaboli: ſubditis terribiliter et clamoſe precipiunt.
B ꝟ Et conſolantes

☞ a Et cõſolãtes: i aduerſis ſpe pmij. Eſa. lxj. a. Ut ꝯſolarer oẽs lugẽtes: vt ponerẽ oẽʒ ꝯſolationẽ lugẽtibꝰ ſion: ⁊ darẽ eiſ coronã ꝓ cinere: oleum gaudij ꝓ luctu: palliũ laudis ꝓ ſpiritu meroris ⁊c. Hoc eſt mercatum chriſti quod paulus ꝓpoſuit: q̄ non habet talem monetam/ non emet tales merces. b Teſtificati ſumꝰ: id eſt ſub teſtimonio ſanctorum adiurauimus. Nota ꝙ tria h̄ dicuntur: depcatio de bonis agẽdis: cõſolatio in malis tolerãdis: adiuratio ſiue teſtificatio quantum ad pſeuerãtiã in vtroqꝫ. Primũ petit amore ſui: ſecũdũ ſpe pmij: tertium intuitu boni exempli. Hoc eñ eſt teſtificari/ exẽpla. ſ. ſanctorũ et chriſti ꝓponere: et ad talia obſecrãdo iuitare.

a et ꝯſolãtẽs/ teſtificãti ſumꝰ vt
b c d ãmbularetĩ digne deo q̇ vȯca
uit vos in ſuũ regnũ ⁊ gloriã.
e f Ideȯ ⁊ nȯs gratias agimus
g deo ſine intermiſſione: quȯni
am cum accepiſſetis a nobis
h verbũm auditus dei: ȧccepi-
i k ſtis illud nȯ vt vẽrbũ homi-
l m num: ſed ſicut eſt vẽre verbũ
n dei: qu̇i operaꝛ in vobis qui
o crediditis. Uȯs eñ imitato-
res facti eſtis fratres eccleſia
rũ dei que ſũt in iudea in chri
p ſto ieſu: qꝛ eãdẽ paſſi eſtis et
vos a cõtribulibus veſtris ſi-
q cut ⁊ ipſi a iudeis q̄ ⁊ dñʒ ȯcci-
r s derũt ieſum ⁊ ꝓphẽtas ⁊ nȯs
t pſecuti ſũt: ⁊ dẽo nõ placẽt/ ⁊
v oĩbꝰ hoibꝰ aduerſanꝛ: ꝓhibẽ-
x tẽs noſ gẽtibꝰ loq̇ vt ſalui fiãt/
y z vt ipleãt pctã ſua ſp. Pẽrue-
a nit eñi ira dei ſuper illos uſqꝫ

c At ambularetis: pficiẽdo digne deo. Col. j. b. Ambuletꝭ digne deo ꝑ oĩa placẽtes. Phil. j. d. Tm̃ digne euãgelio chriſti cõuerſamini. d Qui vocauit vos in ſuũ regnũ ⁊ gliã: id eſt fecit vos de ſuo regno/ vt hic vos regeret per gloriam: ⁊ poſt i gloria coronaret. Uel/ Regnũ ⁊ gloriã. i. regnũ glorioſũ. Regnũ mũdi vile eſt ⁊ ignominioſũ. Joh. xviij. g. Regnũ meũ nõ eſt hinc. Sap. vj. c. Cõcupiſcẽtia ſapiẽtie deducet ad regnũ ꝑpetuũ. e Ideo. ſ. quia vos vocauit/ f Et nos/ nõ ſolũmodo voſ/ gras agimꝰ deo ſine intmiſſione: certarũ horaꝝ. Glo. Uocauit dico: ⁊ hoc inde apparet: qꝛ nos firmiter et cito recepiſtꝭ. Qd̄ ita ait: g Qm̃ cũ accepiſſetis a nobis verbũ auditus dei. i. cũ accepiſtis ſolo auditu verbũ dei. i. qd̄ de deo ẽ. Uel h Uerbũ auditꝰ dei. i. qd̄ audiuimus deo loquente in nobis. Aplus eñ fuit
Al. †theotocos †theodidactꝰ. Similiꝛ Eſa. liij. a. dicit: Quis credidit auditui noſtro. Uel verbũ auditus dei: in quo audiꝛ deus. Luce. x. c. Qui vos audit me audit. Cum g̊: Accepiſſetis illud/ in aure audiẽdo/ accepiſtis: illud in manu operãdo: non vt verbũ hoim. Infra. iiij. b. Qui hec ſpernit non hominẽ ſpernit ſed deũ. Simile liber de phyſico audito de q̄ audiꝛ phyſica. Cum ergo accepiſſetis illud in aure audiendo: i Accepiſtis illud: in manu operãdo. k Nõ vt verbũ hominũ: qui dicũt ⁊ nõ faciũt. Matth. xxiij. a. Uel hoim qui
Ps. 115. facile mentiunꝛ: et ideo nõ eſt credẽdũ homi. Ps. Omnis hõ mendax. Uel Nõ vt verbum hominũ. ſ. quaſi a ſapientibus eſſet. l Sed ſicut verbum dei. j. Corinth. vij. g. Puto aũt ꝙ et ego ſpiritũ dei habeã. Et i eodẽ: in principio: Nõ ego ſed dñs. ij. Corinth. vltꝭ. a. An experimẽtũ eiꝰ queritis qui in me loquiꝛ chriſtus? Item j. Corinth. xiiij. g. Si qs videꝛ ꝓpheta eẽ: aut ſpiritualis: cognoſcat q̄ ſcribo vobis: qꝛ dñi ſunt mãdata: ſi quis aũt ignorat ignorabiꝛ. j. Petri. iiij. c. Si quis loquiꝛ quaſi ſermones dei. m Uere verbũ dei: Uere debet ꝓferre vt nõ adultereꝛ: nõ corrumpaꝛ ſinceritas verbi dei. Hiere. xxiij. e. Qui habet ſermonẽ meũ: loqueꝛ ſermonẽ meũ vere. Quid paleis ad triticũ dicit dñs. i. cur admiſcetis ſeculares ſcientias diuine ſcientie. n Qui operatur in vobis: qui crediditis in ipm̃: ita ⁊ ipam fidem dat: ⁊ opꝰ fidei. Phil. ij. b. Operaꝛ in vobis velle ⁊ pficere. Eſa. xxvj. c. Omnia opera noſtra operatus es in nobis domine. Sed cõtra. Matth. xxv. b. Unicuiqꝫ ſm̃ ꝓpriam virtutẽ. Sol. Ecci. j. b. Scdm̃ datum ſuũ pbet illã diligentibus ſe ⁊c. Ergo vtrũqꝫ dat: ſed hominis eſt recipere: ſicut terra recipit ſemen: et nõ cõtradicit: ⁊ ideo fructus diciꝛ eſſe ipſius terre/ nõ hominis. o Uos eñ. q. d. bene patet ꝙ deꝰ in vobis opaꝛ: Uos eñ imitatores facti eſtis fratres eccleſiarũ dei q̄ ſũt in iudea: edificate ⁊ fũdate/ in chriſto ieſu: In quo ecce. p Quia in eadem paſſi ⁊c. Actꝰ. v. g. habeꝛ: quomȯ diſcipuli a iudeis multa paſſi ſunt. Itẽ Actꝭ. viij. a. Saul autẽ deuaſtabat eccleſiã ⁊c. Heb. x. f. Rememoramini priſtinos dies quibus illuminati magnũ certamẽ paſſionis ſuſtinuiſtis: ⁊ in altero quidẽ opprobrijs ⁊ tribulatiõibꝰ ſpectaculũ facti: in altero aũt ſocij taliꝛ conuerſantiũ effecti: nã et vinctis cõpaſſi eſtis et rapinã bonorũ veſtrorum cum gaudio ſuſcepiſtis. Et nota ꝙ dicit: imitatores facti: quilibet eñ bonos debet imitari. Ezech. j. b. Unũqd̄qꝫ animaliũ quattuor facies habebat. B Boni eñ homines ſunt virge varie: de quibus Geñ. xxx. f. ꝙ virgas varias et excorticatas poſuit iacob in oculis ouiũ coeuntium. Ps. Aſtitit regina a dextris tuis ⁊c. Ps. 44 q Qui ⁊ dominuʒ occiderũt ieſum: iudei. ſ. linguis ⁊ ꝓcuratione hora tertia: vt dicit Marcꝭ. xv. c. Sed milites executione hora tertia: vt dicit Matth. xxvij. e. et Luce. xxiij. e. r Et ꝓphetas. Matth. xxiij. d. Hieruſm hieruſm que occidis ꝓphetas ⁊ lapidas eos qui ad te miſſi ſunt. Itẽ in eodem. Ecce ego mitto ad vos ſapientes et ſcribas: et ex illis occidetis ⁊c. Et infra. Ut veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus ⁊c. Actꝭ. vij. f. Quem ꝓphetarũ non ſunt pſecuti patres veſtri: ⁊ occiderũt eos: s Et nos: aplos perſecuti ſunt. Matth. x. c. Et pſequenꝛ vos de ciuitate in ciuitate: t Et deo non placent: qꝛ infideles. Heb. xj. a. Sine fide impoſſibile eſt placere deo. v Et omnibꝰ hominibꝰ aduerſanꝛ: qꝛ nequã ⁊ rebelles. Diciꝛ de beato ſebaſtiano. Neceſſe erat vt quẽ deꝰ pſuderat gra ab hominibus omibus amareꝛ. Et omibus hominibus. i. ſaluti oim hoim. x Prohibẽtes nos gentibꝰ loq̇ vt ſalui fiant: Inuidẽt eñ ſaluti gẽtiũ: ſicut fratres ioſeph inuiderũt ei ꝓ amore pris. Geñ. xxxvij. a. Et frater filij pdigi inuidit ei: Luc. xv. g. Et eſau iacob. Geñ. xxvij. g. Sap. vi. d. Neqꝫ cũ iuidia tabſcẽte iter habebo: qꝛ talis hõ nõ erit pticeps ſapientie. Talis homo inuidus eſt et malus. Actꝭ. xxij. e. Uade: qm̃ ad natiões longe mittã te: audierũt aũt eũ vſqꝫ ad hoc verbũ. Ecce quȯ inuidus non pȯt audire bonũ alterꝰ nec videre. Eſa. xlv. b. Ue q̄ dicitis patri qd̄ generas: et mulieri qd̄ parturis. i. q̄ reſiſtis pdicatori vt fructificet i cõuerſis. Et hoc faciũt/ y Ut impleãt pctã ſua ſp. Illud vt eſt cõſecutiuũ. Et nota ꝙ eſt qdã impletio q̄ eſt cõſũmatio ſiue accumulatio pctoꝝ/ ſic mala eſt. Geñ. xv. d. Necdũ cõplete ſunt iniqtates amorreorũ vſqꝫ ad pſens tps. Dañ. xj. f. Aduerſus deum deoꝝ loqueꝛ magnifica: ⁊ dirigeꝛ donec impleaꝛ iracũdia: ꝑpetrata qppe eſt definitio. ij. Machab. vj. d. In alijs nationibus deꝰ patienter expectat vt eas cũ dies iudicij aduenerit/ in plenitudine pctoꝝ puniat. Itẽ impletio ſiue cõpletio dr̄ cõſũptio: ſicut diciꝛ candela completa qñ eſt cõſumpta. Sic bonũ eſt implere pctã ſua. i. finire. Eſa. xl. a. Completa eſt malicia eiꝰ: dimiſſa eſt iniqtas illiꝰ. Threñ. iiij. d. Cõpleta eſt malicia tua filia ſion: nõ addet vltra vt trãſmigret te. Et nota ꝙ pmo modo cõplent pctã ſua. i. accumulãt qui nõ tm̃ in ſe peccãt ſed etiã alios a bono impediũt: ſicut iudei. Cõtra tales dr̄ Prouerb. iij. d. Noli ꝓhibere eũ qui poteſt benefacere: ſi vales et ipſe benefac. Matth. xxiij. b. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite q̄ clauditis regnũ celorũ ante hoies: vos eñ nõ intratis nec introeuntes ſinitis intrare. Geñ. xlix. c. Fiat dan coluber in via: ceraſtes in ſemita: mordens vngulas equi: vt cadat aſcẽſor retro. Expone hãc auctoritatẽ vt ibi: z Peruenit eñ: quaſi ꝙ impleuerunt peccata effectus indicat: quia peruenit ira dei. i. vindicta per rõnes: a Uſqꝫ in finẽ/ induſiue: qꝛ illa exterminatio ſp durabit. Dañ. ix. g. Et poſt finẽ belli ſtatuta deſolatio. Mat. xxiiij. a. Non relinqꝛ lapis ſup lapidẽ q̄ nõ deſtruaꝛ. Et poſtea. b. dicꝛ: Et tũc veniet cõſumatio: Cũ

¶ ergo videritis abominationem deſolationis que dicta eſt a daniele propheta: qui legit et intelligat. Pſ. In ira conſummationis ⁊ non erunt. Vel/ ira .i. excecatio. Vſq₃ in finem: excluſiue: quia in fine conuertentur quando abraam reuertetur ad pueros expectantes cum aſino: Gen. xxij. a. Roma. xj. f. Reliquie ſalue fiet. Vel ſm aliam litteram: Preuenit ira dei: ſicut Act. xij. d. de herode cuius infernus incepit in p̄ſenti: ſic et iudeis: a ¶ Vſq₃ in finē: id eſt vſq₃ ad eternam penam. Glo. Que ideo p̄uenire dicitur: quia vindicta futuri iudicij .i. qua illi eternaliter punientur/ p̄uenit hec tēporalis pena: ⁊ poſt ſequetur eterna.

a in finem. Nos autem fratres
b c deſolati a vobis ad tempus
d e ore: aſpectu nōn corde ab
f g undantius feſtinauimus fa
h i ciem veſtrā videre cum mul
to deſiderio: Quoniam vo
luimus venire ad vos/ ego quidem paulus ⁊ ſemel ⁊ iterum:
k ſed impediuit nos ſathanas.

b ¶ Nos autem: Oſtendit ſe habuiſſe propoſitū eundi ad eos: ⁊ voluiſſe de eorum tribulatione. Unde dicit: c ¶ Deſolati a vobis: id eſt ꝓpter vos qui eratis deſolati ⁊ tribulati. Eſa. iij. d. Lugebunt porte: id eſt prelati: et .i. quia deſolata in terra ſedebat eccleſia .ſ. ſua. d ¶ Ad tempus: ſcilicet antequam ſcirem⁹ conſtantiam veſtram. Vos dico remoti a nobis/ e ¶ Ore: qui non poteramus loqui vobis. f ¶ Aſpectu: quia nō poteramus vos videre. g ¶ Non corde: id eſt dilectionis affectu. Col. ij. a. Nam etſi corpore abſens ſum ſed ſpiritu vobiſcum ſum: gaudens et videns ordinem veſtrū. j. Corinth. v. a. Ego quidem abſens corpore: p̄ſens autē ſpiritu. In hoc notatur ſollicitudo prelati pro ſubditis: ſicut dicitur de heli. j. Reg. iiij. c. Erat cor illi⁹ pauens pro arca dn̄i. h ¶ Abundanti⁹: magis quam ſi nihil pateremini: i ¶ Feſtinauim⁹ faciē veſtrā videre. Simile Ro. j. b. Deſidero enim vos videre vt aliquid vobis impertiar gratie ſpiritualis ad confirmādos vos .i. conſolari in vobis. Item Roma. xv. e. Cupiditatem habens veniendi ad vos ex multis iam p̄cedētibus. k ¶ Sed impediuit nos ſathanas. Simile Roma. xv. c. Impediebar plurimum venire ad vos ⁊ ꝓhibitus ſum vſq₃ adhuc. Diabolus enim ſemper nititur impedire p̄dicatores ⁊ doctores/ ne fructum faciāt: Quod ſignificatum eſt Apocal. vij. a. vbi dicitur: Vidi quattuor angelos ſtantes ſup quattuor angulos terre: tenentes quattuor ventos terre: ne flarent ſuper terram. Demones dicuntur quattuor: quia cōtra eccleſiam dei exercent quattuor pſecutiones: tyrannorum/ hereticorum/ falſorum fratrū/ ⁊ antichriſti ⁊ mēbrorū eius. Vel quia quattuor modis temptāt: ſicut dicit Glo.
Pſ. 90. ſup illud Pſ. A ſagitta volante ⁊c. Ibi diſtinguit quattuor temptationes diaboli: leuis ⁊ occulta/ leuis ⁊ aperta/ grauis ⁊ occulta: grauis ⁊ aperta. Hi ſtant ſup quattuor angulos terre. In angulis ſolent ſordes confluere. q. d. demones tēptant terrenos homines plenos ſpurcitijs: qui ſūt in quattuor partibus mūdi. Vel anguli terre ſunt reges ⁊ principes tam ſeculares quam eccleſiaſtici. Eſa. xix. c. Deceperunt egyptum anguli populorum eius: id eſt p̄lati populum. Eſt enim ibi duplex littera/ angeli vel anguli. Item demones tenent quattuor ventos .i. impediunt p̄dicatores quattuor euangeliorum/ ne per eorum p̄dicationē inſuffletur ſpiritus vitalis in hominibus. Ezech. xxxvij. c. Vaticinare ad ſpiritum: vaticinare fili hominis .i. p̄dica o tu p̄dicator ad ſpiritumſanctū habendum: non ſpiritū laudis: ad vtilitatem .ſ. nō ad laudem. Et dices ad ſpiritū a quattuor ventis: veni ſpiritus ⁊ inſuffla ſup interfectos iſtos vt reuiuiſcāt. Et ꝓphetaui ſic p̄ceperat mihi: ⁊ īgreſſus eſt in ea ſpirit⁹: et reuixerūt. Et ī veritate ita eſt: quod ſi p̄dicatores ad ſpiritum edificationis p̄dicarent: mortui reſurgerent. Sed hodie tenent diaboli ventos .i. p̄dicatores ne predicent: ⁊ ſi predicant/ non prodeſt: quia vita mala deſiccat omnes riuos predicationis ipſorum. Eſa. xxxvij. c. Siccaui veſtigio pedis mei omnes riuos aggerum .i. fluenta doctrinarum/ ne fluant ad populos: quia ad litteram ipſi etiā ſubditi nolūt recipere doctrinā eorum: quia vidēt in eis impreſſa veſtigia demonū: ſupbiā/ inuidiā/ luxuriā ⁊ auariciā. Judith. vij. b. Holofernes: id diabolus interrupit aqueductum ne flueret in bethuliam .i. in eccleſiam. Aqueductus per quem aqua ducitur ad ciuitatē eſt bona vita p̄dicatoris: per quā grata recipitur predicatio ipſi⁹:

l m Que eſt enim noſtra ſpes aut
n gaudium: aut corona glorie:
o p Nōne vos ante dominū no
q ſtrū ieſū chriſtū eſtis in aduē
tu eius: Vos enim eſtis gloria
r noſtra ⁊ gaudiū. ¶ Ca. III
s PRopter quod nō ſu
t ſtinentes amplius:
v placuit nobis rema/

Licet cōtra hoc quod hic dicitur: Impediuit nos ſathanas/ videtur eſſe illud Act. xvj. a. Vetati ſunt a ſpiritu ſancto loqui verbum dei in aſia. Et poſtea dicitur: Temptabant ire in bithyniā ⁊ nō ꝑmiſit eos A
ſpiritus ieſu: quomodo ergo potuit ſathā impedire: Solutio Bene cōtingit eundē a deo ⁊ a diabolo impediri: ſed intentionib⁹ diuerſis. Luce. xxij. d. Sathanas expetiuit. Require ibi. Quaſi idō venire nolui: vel idō ſathanas īpediuit l ¶ Que eſt enim ſpes noſtra ⁊c. Phil. iiij. a. Fratres mei chariſſimi ⁊ dilectiſſimi: gaudium meum et corona mea. Nota hic Glo. Que eſt enim noſtra ſpes/ in p̄ſenti/ m ¶ Aut gaudiū .ſ. premium quod erit cōtinue omniū bonorum. n ¶ Aut corona glorie: premium quod tantum erit victorie. o ¶ Non ne vos: eritis .ſ. corona glorie. Manifeſtum eſt: quia pfectio diſcipulorum gaudium ⁊ corona eſt magiſtrorum. Hi enim ſūt qui labores fructuum ſuorum edituri ſunt. Fructus magiſtri enim eſt obedientia diſcipuli: cuius bona conuerſatio coronam dat magiſtro: iudice chriſto. Unde patet quod duplicem coronam habebūt: auream ⁊ aureolā. Juxta illud. Cant. vlt. d. Ducenti his qui cuſtodiūt fructus eius. Eſa. lxj. c. In terra ſua duplicia poſſidebunt. Ad hoc ſignificandū habet domin⁹ papa in die qua cantatur: Letare hieruſalē: duplicem coronam: diadema .ſ. ſupra mitrā: ad īnuendū quod ipſe eſt ſumm⁹ doctor: ⁊ duplex p̄miū debet expectare. Unde in cōuerſione beati pauli: qui fuit ſummus doctor in eccleſia cantatur verſus ante antiphonā: ⁊ in natali beate virginis ſm quorūdā vſum: et in feſto beati laurētij: ad innuēdū quod doctores ⁊ virgines ⁊ martyres habebūt duplicē coronā. Eccl. xxx. a. Qui docet filium ſuū: letabitur in illo. Prouer. x. a. Fili⁹ ſapiēs letificat patrem. Ecōtra mali p̄lati duplicia poſſidebūt in inferno. Eſa. xxij. e. Coronās coronabit te tribulatione. Sap. iij. c. De patre cōquerunt filij. q ¶ In aduentu ei⁹. Phil. ij. c. Inter quos lucetis tanquam luminaria in firmamento/ verbum vite cōtinentes: ad gloriam meā in die chriſti: quia nō in vacuū cucurri. Et hoc ſi ſteteritis .i. perſeueraueritis. p ¶ Ante dominū noſtrum ieſum chriſtū .i. in beneplacito eius: Vel quia vos eſtis ante dn̄m nr̄m ieſū chriſtū: bene firmati: Et vere tunc/ eritis ī gloria nr̄a .i. gloriamur de vobis apud alios. r ¶ Et gaudiū/ noſtrū .ſ. quia gaudem⁹ in vob. q. d. Et gaudem⁹ in vobis apud nos: et gloriamur de vobis apud alios. ij. Cor. j. c. Gloria veſtra ſumus: ſicut et vos noſtra. Prouer. xvij. a. Corona ſenū filij filiorum: gloria filiorū patres eorum ⁊c.

PRopter quod nō ſuſtinentes. ¶ Expoſitio Ca. III

Tres partes ſunt hui⁹ capituli: totum tamen capitulū eſt de legatione timothei: ⁊ cauſis legationis. In prima parte prima cauſa ponitur .ſ. pro fide eorū cōfirmanda in tribulationes pſecutorum. In ſecunda ponitur ſecunda cauſa .ſ. ad auertendum pſeudo: ibi: Propterea ⁊ ego amplius non ſuſtinens. Tertio ponit ad ipſos affectionem et ſigna affectionis eiuſdem .ſ. gratiarumactiones: ibi: Quā enim gratiarū actione ⁊c. Propter hoc dicit ergo: s ¶ Propter quod ⁊c. quia eſtis gloria noſtra: vel quia ſumus deſolati a vobis: vel quia deſiderabā videre vos ⁊ nō potui venire ad vos: ideo miſim⁹ ad vos timotheū: Et hoc eſt quod dicit: t ¶ Nō ſuſtinētes ampli⁹: ignorare ſtatū vrm: v ¶ Placuit nob/ ſolū .ſ. mihi ⁊ ſiluano. Et nota quod iſte nominatiu⁹ ſu

ſtinentes/ponit abſolute: ſicut Numeri.xx.a. Ut ſatiati ceſſet
Pſ.125. murmuratio eoꝝ. Et in Pſ. In cōuertendo dñs captiuitatē
ſion ⁊c̄. a Remanere athenis. Cōtra Act.xvij.d. Per/
duxerūt paulū vſqꝫ athenas: ⁊ accepto mādato ab eo ad ſilā ⁊ ti/
motheū: vt q̄celeriꝰ venirēt ad eū/ pfecti ſūt ⁊c̄. Sol. Alia ē
iſta hiſtoria. b Mi
ſimus timotheū:
Iſte erat fidelis le/
gatꝰ: ⁊ iō mittebat eū
apl'us.j. Cor.iiij.d.
Ut commonefaciat
vos vias meas: q̄ ſūt
i chriſto ieſu. Phil.
ij.c. Spero in dño ie
B ſu timotheū me cito
mittere ad vos: vt
ego bono aīo ſim co
gnitꝰ his q̄ circa vos
ſūt: neminē em̄ habeo
tā vnanimē: q̄ ita ſin/
cera affectiōe ſit ſolli/
citꝰ: oēs em̄ querūt q̄
ſua ſūt: nō q̄ ieſu chri
ſti: experimentū aūt
eiꝰ cognoſcite: q̄m ſicut patri filius mecū ſeruiuit in euāgelio.
c Ad cōfirmandos vos/in fide: vt i q̄bus bonis eratis
ſtaretis. Et ex hoc patet quid eſt exhortatio.ſ. monere pſeue/
rātiā i icēptis. Et hoc/ d Pro fide vr̄a/defēdēda: Ut ne
mo ⁊c̄. Redde ſingula ſingulis. Ad ꝯfirmādos: p fide
vr̄a et exhortādos vt nemo moueatꝰ/recedēdo a bono
incepto. Ecc̄s.x.a. Si ſpiritus ptātē habentis aſcenderit ſup
te locū tuū ne dimiſeris. Matth.vij.d. Deſcēdit pluuia ⁊ ve/
nerūt flumina: ⁊ flauerūt venti ⁊ irruerūt in domū illā ⁊ nō ce/
cidit: fundata em̄ erat ſupra firmā petrā. e In tribulatio
nibus iſtis.i. iſto tpe pſenti pmanētibꝰ. Uel/iſtis.i. vilibus
⁊ nulliꝰ oio momenti: q̄r ſtatim trāſeūt. Prouerb.x.d. Quaſi
tēpeſtas trāſiēs nō erit impiꝰ: iuſtꝰ aūt q̄ſi fūdamētū ſempitꝰ
nū. Prouer.xij.c. Nō cōtriſtabit iuſtū ⁊c̄. Deſpectiue ſumit
iſtis.q.d. dedecꝰ ē forti militi cadere ad ictū ſtipule: ſicut vul
go dicit: q̄ malꝰ miles deijcit ad ictuz mollis caſei. Eccl.xxij.
a. De ſtercore boum lapidabit piger. f Ipſi enim ſcitis
q̄ in hoc.ſ. tribulatiōibꝰ: g Poſiti ſum .i. ſtabiles: quaſi
exemplo ducis debetis vos q̄ eſtis quaſi milites mei ſtare in
bello. Act.xxj.c. Ego nō ſolū alligari/ſꝫ etiā mori p noīe eiꝰ
⁊c̄. Uel/ Poſiti ſumus.i. deſtinati a chriſto ad ferēdas pſe/
cutiones etiā nos apoſtoli. Matth.x.b. Ecce ego mitto vos
Pſ.43. ſicut oues in medio lupoꝝ. Pſ. Dediſti nos tanq̄ꝫ oues eſca/
Pſ.42. rū. Itē Pſ. Poſuiſti nos opprobriū vicinis nr̄is. h Pre
dicebamꝰ vobis ⁊c̄. vt leuiꝰ ferrent cū euenirent. Gregꝰ.
Minus feriunt iacula q̄ pūidentꝰ. Et in hoc etiā aiauit eos q̄
oſtendit ſe tribulationes pūidiſſe: ⁊ tñ non cauiſſe nec fugiſſe.
Act.xiiij.d. Per multas tribulationes ⁊c̄. Apocal.ij.c. Ni/
hil horū timeas q̄ paſſurꝰ es: Ecce diabolꝰ miſſurꝰ eſt aliq̄s ex
vobis in carcerē vt temptemini: ⁊ habebitis tribulationē die/
bus decē. i Propterea/quia nos paſſi ſumus: ne p nobis
terreamini: nō ſolum pp̄ter alia que ſuperiꝰ dixi: k Et ego
amplius non ſuſtinens: neſcire quid agereꝰ apud nos.
l Miſi timotheū creatum ab apoſtolo epiſcopū. Act.xvj.
n Qui temptat.i. cuiꝰ officiū eſt temptare. Matth.iiij.a.
Et accedēs tēptator. m Temptauerit.i. deceperit quā/
tum ad infirmos. o Et in anis fiat labor.i. quicq̄d boni
hucvſqꝫ feciſtis. Gal.iiij.b. Timeo aūt ne forte ſine cā labora/
mini in vobis. Ezech.xviij.e. Si auerterit ſe iuſtus a iuſticia
ſua ⁊ fecerit omnēs abominatiōes ſuas quas opari ſolet impi
us: nū quid viuet: oēs iuſticie eiꝰ quas fecerat nō recordabūtꝰ.
Et nota q̄ hic docet apl'us quantā ſollicitudinē deberent ha/
bere plati de ſubditis vt mittant legatos ⁊ pdicatores ſi in p
pria pſona nō poſſūt venire. Qd̄ ſignificatū ē. Geñ.xxxvij.c.
Fratres tui paſcunt oues in ſichimis: veni mittam te ad eos:
quo reſpondente: preſto ſum ait: vade ⁊ vide ſi cuncta ſunt p/
ſpera erga fratres tuos et pecora: ⁊ renuncia mihi quid agatꝰ.

a nēre athenis ſolis: ⁊ miſimꝰs
b timotheū fratrē nr̄m et miſtrū
c dei in euāgelio chriſti/ad cō/
firmādos vos et exhortādos
d p fidē veſtra: vt nemo moue/
e atur in tribulationibus iſtis.
f g Ipſi ēnī ſcitis q̄ in hoc poſi/
ti ſumꝰ. Nā et cum apud vos
h eſſemꝰ: pdicēbamꝰ vobis paſ
ſuros nos tribulatiōes: ſicut
i ⁊ factū eſt ⁊ ſcitis. Prōpte/
k rea ⁊ ēgo ampliꝰ nō ſuſtinēs:
l miſi ad cognoſcendā fidē ve/
m ſtraz/ ne forte tēptāuerit vos
n o is q̄ tēptāt: ⁊ inānis fiat labor
p noſter. Nūc āūt veniēte timo/
q theo ad nos a vobis ⁊ ānnū/
r ciante nobis fidē ⁊ chāritatē
s veſtram: ⁊ q̄r mēmoriā noſtri
t habetis bonā/ſemp dēſiderā/
tes nos videre ſicut nos q̄ꝫ
v vos: ideō conſolati ſumꝰ fra/
x y z tres in vōbis in ōmni neceſſi
a tate ⁊ tribūlatione nōſtra per
b fidēm veſtram: q̄m nūnc viui
c d e mus: ſi vōs ſtatis in dōmino.

Exo.iij.c. Ueni vt mittam te ad pharaonem vt educas po/
pulum meum iſrael de egypto. Nūc plati noſtri non mittunt
timotheū vel moyſen/ſed iudā pditorem. p Nunc autē
veniēte timotheo ad nos a vobis ⁊ annūciāte ⁊c̄.
Sic legati debent redire miſſi ⁊ nūciare que inuenerunt: nec
afferre diuitias quaſ
rapuerūt. Job.xxx/
viij.d. Nunq̄d mit/
tes fulgura ⁊ ibunt ⁊
reuertentia dicent ti
bi/aſſumꝰ: Tob.xij.
d. Tempus eſt vt re
uertar ad eū qui me
miſit ⁊c̄. q Et an/ C
nūciāte nobis fi/
dē/qua illuminat in
tellectꝰ. r Et cha/
ritatem: qua illumi
natur affectus. Hec
duo ſunt quēadmo/
dū dñi: reliqua duo
ſcilicet memoria et
deſideriū ad platum
ſuum: ad paulum.ſ.
Unde dicit: s Et quia memoriā noſtri habetꝰ bonā
.i. i bono. Ecōtra doctores habēt memoriā alioꝝ i malo. Uel:
Bonam.i. vobis vtilem. Multum pdeſt memoria ſancto/
rum ad incitamenta bonorū. Cant.j.a. In odore vngentorū
tuorum currimus. Eccl.xlix.a. Memoria ioſie in cōpoſitio/
ne odoris facta opus pigmentarij: in omni ore quaſi mel in/
dulcorabitꝰ eius memoria. Geñ.vlt.d. Deus viſitabit vos:
aſportate oſſa mea vobiſcū: id eſt memoriam fortiū operum
nō carnaliū. Sed multi nō cōſiderant niſi carnem platorum
ſuorū.i. carnalia opera. In legenda beati Eligij legitꝰ q̄ dixit
diſcipulis ſuis: memoriā meaz ſp habere. Eſa.lj.a. Attendite
ad petrā vnde exciſi eſtꝰ: et ad cauernā laci vñ pciſi eſtꝰ. Eccl.
xlj.c. Erubeſcite a patre et matre de fornicatione. Ad hoc ſi/
gnificanduz pcepit dominus/Exod.xxviij.d. q̄ aaron ferret
in rationali duodecim nomina filiorum iſrael: id eſt memori/
am haberet de bono exemplo eorum. Dicit ergo: Memo/
riam noſtri habetis bonā: eorum.ſ. que docuimus vos
ſemper em̄ non ad tempus. t Deſiderātes nos vide/
re: vt ampliora vos doceamus. Prouer.xj.d. Deſideriū ſu/
um iuſtis dabitꝰ. Prouer.xiij.b. Lignū vite deſideriū veniēs.
Eſa.liij.a. Deſiderauimus eū deſpectum ⁊c̄. v Ideo cō/
ſolati ſumus. Ex hoc oſtēdit quare miſerit timotheū.ſ. vt
auditis bonis rumoribus de eis gaudeat. Et ex hoc qd̄ hic di/
citꝰ: videtur q̄ p timotheum miſerit eis hanc epiſtolam: ⁊ per
id quod ſupra dixit: Miſimus timotheū: fratrē noſtrum ⁊c̄.
Sed ſi per eū miſit epiſtolam: quomodo ergo ex parte timo/
thei ſalutat eos in principio epiſtole: Sed dicendum q̄ reue/
ra timotheus miſit poſtq̄ꝫ miſerat epiſtolam. Et q̄ dicit miſi/
mus timotheū/dicit: quia iam diffinierat q̄ ipſum mitteret.
x In vobis.i. pro vobis: y In omni neceſſitate.i.
rerū penuria. z Et tribulatione.i. corporis ⁊ mentis an/
guſtia. a Noſtra.i. quā ſuſtinemꝰ.q.d. leue eſt mihi omnē
penuriā ⁊ afflictionem ſuſtinere/dūmodo ſtetis i fide: Et hoc
quod dicit: b Per fidem veſtrā: quā audiuimus cōfir/
mandā: et eſt expoſitio: qd̄ dicit in/vobis: vel fidē veſtrā:
Uere cōſolati dico ſumus: c Qm̄ nūc: etiā i hac miſeria:
viuimus: quaſi in celo eſſemus. d Si vos ſtatis: recti
⁊ firmi. e In domino.i. i fide dñi: Qm̄ nūc viuimus
ſi vos ſtatis in dño. Sic deberēt plati bona ſubditorū tā
q̄ꝫ ſua reputare. Qd̄ ſignificatū eſt Geñ.xlv.g. vbi dr̄: Cū vi/
diſſet iacob plauſtra vniuerſa q̄ miſerat/reuixit ſpūs eiꝰ ⁊ ait:
ſufficit ſi adhuc viuit filꝰ meꝰ ioſeph: vadā ⁊ videbo eū ante/
quā moriar. Item Geñ.xliiij.g. Si intrauero ad ſeruum tu/
um patrem noſtrum et puer defuerit cum anima illius ex hu/
ius anima pendeat: viderit q̄ꝫ eum nō eſſe nobiſcum/morietꝰ.
Si vos ſtatis in domino.i. in fide domini.j. Corinth.
xvj.c. State in fide/viriliter agite.j. Corinth.x.c. Qui ſe ex/
iſtimat ſtare vi/

a Quām eñ gratiarūactionez
b poſſum⁹ deō retribuere ꝑ vo
c d bis in ōmni gaudio qūo gau/
e dem⁹ ꝑpter vos ānte dñm no
f ſtrū: noctē ac die abundanti⁹
g ōrantes/ vt videam⁹ faciē ve/
h ſtrā: ⁊ cōpleām⁹ ea que deſūt
i fidei veſtre: Ipſē aūt deus ⁊
k l pāter noſter ⁊ dñs iēſus chri/
m n ſtus dirigāt viām noſtraz ad
o vos. Uōs aūt dñs multipli/
p cet ⁊ ābūdare faciat charita/
q r tē veſtrā in inuīcem ⁊ in ōm/
s nes: queādmodum et nos in
t vobis ād cōfirmanda corda
u x veſtra ſine qūerela in ſāncti/
y tate/ ānte deum ⁊ patrem no/
z ſtrum in āduentu domini no/
ſtri ieſu chriſti cum omnibus
ſanctis eius Amen.

¶ ſi ſtimet ſtare videat ne cadat. a ¶ Quā eñ: qſi vere cōſolati ſumus: intantū ꝙ nō poſſem⁹ de hoc ſufficiētes deo gras age re. Quā eñ gratiarūactionē: mētalē. ſ. ꝑ gratitudinē/ vo calē ꝑ laudē actiuā/ ꝑ obſequiū et opinionem. De prima dicit Luce. j. e. Magnificat aia mea dñm. De ſecunda. Pš. La/ biis exultatiōis lau/ dabit os meū. Ecci. xliij. d. Benedicen/ tes dñm exaltate il/ lū quantū poteſtis: maior ē eñ oñi lau/ de. De tertia dicitur Mich. vj. b. Quid dignū offeraz dño: curuabo genu deo excelſo: b ¶ Deo retribuere ꝑ vo/ bis. Argumentū ꝙ ꝑ aliis/ tenemur ad gras hmōi: Eſt ꝯtra liuidos: qbus oppoſita eſt gratulatio. Ro. xij. c. Gaudere cū gaudentibus ⁊ flere cū flentibus. Luce. xv. b. Cōgratulamini mihi q: inueni ouem quā ꝑdideram. Damaſcen⁹. Inuidia eſt triſticia de alieno bono: miſericordia eſt triſticia de alieno ma lo. c ¶ In omni gaudio. De oī eñ bono eorū nouū ori/ tur gaudiū: vnū de patientia/ aliud de prudētia/ aliud de pu/ dicitia. Itē aliud de ꝯcordia: ⁊ ſic de aliis. Eſa. ix. a. Letabū/ tur corā te ſicut letant in meſſe: ſicut exultāt victores capta ꝑda. Itē Eſa. lx. a. Tūc videbis eos ⁊ afflues ⁊ mirabit ⁊ di/ latabit cor tuum: quādo cōuerſa fuerit ad te mltitudo maris: fortitudo gētiū venerit tibi. i. qñ cōiūcti fuerint hoīes ſimiles mari. i. cū pctōres multi numero vniti fuerūt fide ⁊ aīo. Act. iiij. f. Mltitudinis credētiū erat cor vnū ⁊c. Mat. ij. b. Uidē tes ſtellā gauiſi ſūt gaudio magno valde. Ita debem⁹ gaude/ re qñ videm⁹ hoīez ſtabilē bona vita/ lucētē ſcīa ⁊ doctrina: ta lis eñ ſtella ē. d ¶ Quo gaudem⁹ ꝑpt vos. i. ꝑpt bona q dat vob de⁹. e ¶ Añ dñm noſtrū. i. i corde gaudem⁹: vbi de⁹ videt. Al/ Añ dñm. i. ad glīā mūdi: nō añ mundū: q: de gaudio mūdi dr Prouer. xiiij. b. Extrema gaudij luct⁹ occu/ pat. f ¶ Nocte ac die abūdāti⁹ orātes. q. d. nō ſolū gau/ dem⁹ i vob: ⁊ gras agim⁹ deo de bonis vob datis: ſz etiā ora/ m⁹ de āplioribꝫ habēdis: ⁊ h ē qd dic: g ¶ Orātes vt vide/ am⁹ faciē veſtrā: ⁊ cōpleam⁹: abūdātius. ſ. ꝙ añ: q: mō pl⁹ poſſet addere eis. Ro. j. b. Deſidero videre vos vt aliqd vob impertiar grē ſpūalis ad cōfirmādos vos. Preſentia eñ ipſius apłi multū eis conferebat: ⁊ ſermo viuus ex ipſo fonte hauſtus plus ſapiebat. Canonica Ioh. ij. d. Spero me futu/ rū ad vos ⁊ os ad os loqui. h ¶ Et cōpleam⁹ ea q deſūt fidei vrē. q. d. volo venire ad vos ⁊ ſtare vobiſcū nō trāſire: vt ſic plenī⁹ inſtruā vos i fide. j. Cor. xvj. b. Nolo vos modo in tranſitu videre. Sed quid eſt qd dicit: ea que ſunt fidei veſtre: nunqd nō ꝑfecte crediderūt: Reſpōdeo: ꝑfectā fidez habebāt: q: credebāt implicite: ſed oīa credibilia nōdum ꝑfe/ cte explicite didicerant: q: paruuli erant nec poterant capere. Heb. v. d. Perfectorꝫ eſt ſolid⁹ cib⁹: eorꝫ q ꝑ ipſa cōſuetudine exercitatos habēt ſenſus ad diſcretionē boni ⁊ mali. i ¶ Ipſe aūt de⁹: q ſcit ⁊ pōt/ k ¶ Et paī noſter/ q vult/ l ¶ Et dñs ieſus chriſtus: ꝑ quē oīa facit pater/ m ¶ Dirigat: nō dicit dirigāt: q: indiuiſa ſūt opera trinitatis: n ¶ Uiā noſtrā ad vos. i. faciat directam ⁊ ab impedimentis liberam. Hic orat apłus vt orōne poſſit amouere impedimēta diaboli: de qbus ſ. ij. d. Impediuit vos ſathanas ⁊c. Et bñ dicit ſathanas: q: hō poteſt ꝑponere: ſed dñi eſt dirigere. Hiere. x. d. Scio do mine ꝙ nō eſt hoīs via eius: nec viri eſt vt ambulet ⁊ dirigat greſſus ſuos. i. affectiōes ⁊ opationes. Prouer. xvj. a. Hoīs eſt animā ꝑparare: ⁊ dñi eſt gubernare linguā. i. nō ſolū viam affectionum et opationum: ſed viam ſermonuz. Sermo enim via. Luce. j. g. Ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis. Pš. Dirige dñe in cōſpectu tuo viam meā. Prouerb. xvj. a. Reuela dño opa ⁊ dirigant cogitatiōes tue. ij. Theſſal. iij. b. Dñs dirigat corda veſtra in charitate dei ⁊ patientia chriſti. o ¶ Uos aūt dñs multiplicet: numero fidelium. j. Pa/ ral. xxj. a. Augeat dñs ppłm ſuum centuplū ꝙ ſunt. p ¶ Et abūdare faciat: merito virtutū et operū. Geñ. j. c. et. ix. a. Creſcite ⁊ multiplicamini. ſ. numero ⁊ merito: vel Multi/ plicet/ qātū ad opa exteriora. Et abū/ det: qātum ad iteri/ ora. Unde non ſim/ pliciter dixit: abūda/ re faciat: ſed/ abun/ dare faciat chari tatē veſtrā: vel ve ritatez: alia littera: vt ſit charitas in af/ fectu: ⁊ veritas in in/ tellectu. Eph. iiij. d. Ueritatē faciētes in charitate creſcamus. Et ꝑ h patet ꝙ opus fidei auget charitatez. Col. iij. c. Sup omnia charitatē habe/ te qd eſt vinculū ꝑfectiōis. Charitatē dico oſtenſam: q ¶ In inuicem: iter vos domeſticos: r Et in oēs: etiā inimicos. Gal. vj. c. Operemur bonū ad oēs: maxime aūt ad domeſti/ cos fidei. j. Petri. iiij. b. Ante omnia in vobiſmetipſis charita tē cōtinuā habētes: q: charitas ⁊c. Hoc faciat de⁹ in vobis. ſ. abūdare charitatē vrām in oēs. s ¶ Queādmodū ⁊ nos in vobis: abundamus charitate: vel nos in vobis ſumus: et econtra. ij. Cor. vij. c. In cordib⁹ nrīs eſtis ad cōmoriēdū et ad cōuiuendū. Dico vt faciat charitatē veſtrā abundare ad hoc. ſ. t ¶ Ad confirmanda corda vrā: ita vt ſitis. u ¶ Sine querela. i. ſic patiētes in aduerſis: vt nō cōquerami/ ni: vel ita inocētes vt quis de vobis nō poſſet cōqri. Et vt ſi/ tis. x ¶ In ſanctitate. i. in ꝯtutū cōſūmatiōe. Per h exiſtē/ tes. y ¶ Ante deū ⁊ patrē. i. bñplacito dei: nō ad aſpectum hoim. q. d. ſic ſit ſanctitas in apto: quaten⁹ intētio lateat in oc culto. Nos dico poſiti mēte. i. mētis ſollicitudine ⁊ timore. z ¶ In aduentu dñi noſtri ieſu chriſti: cū oībus ſāctis: id ē ſic faciūt oēs ſcti. Uel exiſtētes/ Ante deū ⁊ patrē no/ ſtrū. i. in bñplacito ei⁹: vſqꝫ/ in aduētu dñi nrī ieſu chri/ ſti/ q erat/ cū oīb⁹ ſanctis/ cū qbus veniet ad iudiciū. Zach. xiiij. b. Et veniet dñs de⁹ me⁹ oēſqꝫ ſancti cū eo. Et erit in die illa: nō erit lux malis. ſ. ſz frigus et gelu. Eſa. iij. c. Dñs ad iu/ diciū veniet cū ſenatoribꝫ ⁊ cū ſenioribꝫ ppłi ſui. Deut. xxxiij. a. Apparuit de mōte pharan: ⁊ cū eo ſctōꝝ milia. Nota ꝙ hic plura dicūt. Ad cōfirmanda: hoc dicit cōtra vacillantes. Iob. iiij. a. Uacillātes cōfirmauerūt ſermōes tui: Corda/ nō pedes: ꝯ ſtolidos: q: cor ſapit. Hiere. v. c. Audi popule ſtulte nō habēs cor. Oſee. vij. c. Fact⁹ eſt ephraim qſi colūba ſedu/ cta nō habēs cor. Sine qrela: ꝯtra accidioſos: q de modico cōquerunt. Ecci. xviij. b. Fili in bonis ne des qrelā. i. in tribu latiōib⁹ q optime ⁊ vtiliſſime ſunt. In ſanctitate: ꝯtra aua/ ros ⁊ imundos: ſiue terra. ſ. cupiditatis ⁊ voluptatis. Eph. iiij. e. Induite nouū hoiem q ſm deū creat⁹ eſt i iuſticia ⁊ ſancti/ tate veritatis. Ante deū: cōtra hypocritas. Iob. xiij. c. Nō veniet in cōſpectu ei⁹ oīs hypocrita. Et patrē noſtrū: con/ tra impios et inobediētes: q deū a quo oīs paternitas noīat nec diligūt vt patrē/ nec honorāt/ nec obediūt ei: nec ſuis vica riis q ſubſunt pr̄es. Ezech. v. c. Filij comedēt pr̄es ſuos: q: mala detrahūt ꝑlatis ſuis. In aduentu dñi: cōtra ſecuros q nō attēdūt ſeueritatē aduēt⁹ iudicis: ⁊ ideo cōtemnūt beni/ gnitatē aduētus ſaluatoris. Eccs. viij. c. Sunt impij q ita ſe/ curi ſūt qſi iuſtoꝝ facta habeāt. Ieſu chriſti: ꝯ incredulos: ⁊ igratos i bñficiis ſaluatoris: q: ieſus eſt. i. ſaluās ꝑ gloriā: et chriſt⁹. i. vngēs ꝑ grām. Abacuck. ij. a. Qui incredulus ē nō erit recta aia ei⁹. Cū omnibus: contra ſingulares vel diſcor/ des. Sap. xviij. b. Abſcōſe eñ ſacrificabūt iuſti pueri bonoꝝ: ⁊ iuſticie legē in cōcordia diſpoſuerūt. Primū dicit ꝯtra ſin/ gularitatē: q: opa ſingularia illa apparēt: ſed opera in cōitate facta: illa nō faciūt hoīem apparentem extra vel ſupra alios:

¶ ſecūdū dic̄ cōtra diſcordes. Scitis: ꝫ ſocios maloꝝ: Cōcor/dia em̄ ad pctm̄/ mala. Ecci. xiij. c. Om̄e aial diligit ſibi ſil'e.

De cetero ergo ⁊c. ¶ Expoſitio Ca. IIII

Hec eſt ſecunda ps prime partis eplē: in qua agit de remotione impedimētoꝝ tolerātie ⁊ pſeuerātie. Pri/mū impedimentum

A eſt diuerſitas ⁊ vari/etas p̄ceptoꝝ: qd re/mouet: ibi: Ut quē/admodū accepi/ſtis. Secūdū ē pec/catū p qd hō ſubia/cet miſerie et etiam morti: qd remouet: ibi: Hec eſt volū/tas. Tertiū eſt con/temptus p̄cepti: qd remouet: ibi: Qui hec ſpernit. Quartum eſt torpor chari/tatis: qd remouet: ibi: De charitate autē fraternitatis. Quītū accidia: qd remouet: ibi: Rogam⁹ vos aūt frēs. Sextū eſt deſperatio reſurrectiōis: qd remouet: ibi: Nolu/mus aūt vos ignorare. Dicit ergo: a ¶ De cetero ⁊c. quaſi qꝛ ita vos diligim⁹ ⁊ ſolliciti ſumus de vobis: b ¶ Er/go frēs rogam⁹ vos ⁊ obſecram⁹. Rogatio/letania eſt vbi ſimpliciter dicit: oēs ſācti/ orate ꝓ nobis. Obſecratio aūt eſt/ vt cū dr̄: p paſſionē tuā libera nos dn̄e. Sacroꝝ obteſta/tio cōtra delinquētes. Phil'. iiij. a. Euchodiā rogo. Glo. i. ſic oēs moneo: Et ſintice dep̄cor. Glo. qꝛ mag' d̄ ea timeo. Glo. tn̄ dicit hic Ambro. Conſuetudo eſt apl̄i vt verba duplicet vel triplicet vnū habentia intellectū: ſicut hic: c ¶ In dn̄o ieſu. i. ſi amatis: vel. i. p miſericordiaꝫ dn̄i ieſu. Roma. xij. a. Obſecro vos p miſericordiam dei: vt exhibeatis corpora ve/ſtra hoſtiā deo ⁊c. d ¶ Ut quēadmodū accepiſtis: qua/ſi non mitto vobis ea que iam p̄cepi vobis. ij. Timoth. iij. c. Tu aūt aſſecut⁹ es bonā doctrinā/ iſtitutionē/ ꝓpoſitū. Gal'. j. b. Licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis p̄terq̄ quod euangelizauimus vobis anathema ſit. e ¶ Quō vos oporteat ambulare. i. curſum huius vite ducere. f ¶ Et placere deo: in opatiōe cōſilioꝝ. Primū eſt nature. ſ. viue/re: ſecūdū eſt gratie. ſ. placere deo/ vel ambulare in p̄ceptis: ⁊ placere deo: in cōſilijs. Sap. iiij. b. Placēs deo fact⁹ dile/ctus et viuēs int' pctōres et trāſlat⁹ eſt de mūdo. ſ. in clauſtrū: g ¶ Sic ⁊ ambuletis: in p̄ceptis ſic cepiſtis. h ¶ Ut abū/detis magis: in ſupꝛogatiōib⁹ faciēdis. Uł g ¶ Ambule/tis/ pſeuerādo ⁊ ſemp ꝓficiendo: h ¶ Ut abūdetis magis: in p̄mio. Multi ſic volunt ambulare. i. ꝓficere: vt ad vltimum abundent: ſed totū pdunt p indiſcretionē. Prouer. xix. a. Qui feſtinus eſt pedib⁹ offendit. j. Corinth. ix. d. Sic currite vt cō/p̄hendatis. Uel ſm aliā litterā: Rogam⁹ vt ambuletis: ſubaudi: Quēadmodū accepiſt' a nob: a me ⁊ a ſiluano: quō oporteat vos ābulare ⁊ placere deo ⁊c. vt abūde/tis magis: ſicut prius: i ¶ Scitis em̄: quaſi ideo moneo abundare ⁊ placere: qꝛ ſcitis/ k ¶ Que p̄cepta dederim vobis. i. q̄ꝫ honeſta ⁊ vtilia ⁊ pauca et imobilia. q. d. nō mit/to vob aliqd p̄ceptū: qꝛ qdlibet optimū eſt: nec p̄cipio noua. j. Joh. ij. a. Nō mandatū nouū ſcribo vobis: ſed mādatū ve/tus qd habuiſtis ab initio: Contra quoſdā religioſos qui qd/libet onus importabile. ſ. p̄cepta noua ſupaddunt capitibus ſubditoꝝ. Sed optimū conſiliū dat ſubditis. Leuit. xxvi. b. Uetuſtiſſima veterū comedetis. i. ſeruabitis p̄cepta antiquo/rū patrū: regulā. ſ. ſancti Bn̄dicti: vel Aug'. ⁊ nouis cōſtituti/onibus. ſ. ſupueniētib⁹/ vetera ꝓijcietis. ſ. cōſtitutiōes p̄cedē/tis anni dimittetis/ ſi fiāt noue in ſequenti anno: ſicut aqua ſu/perueniens fugat aliā. l ¶ Per dn̄m ieſum. i. auctoritate ⁊ vo/lūtate ei⁹ qui eſt dn̄s potēs punire trāſgreſſores p̄ceptoꝝ q̄ dedi vobis: ⁊ eſt ieſus. i. ſaluās adimplentes. Qd aūt eius vo/luntate ⁊ auctoritate ea dederit/ oſtēdit. m ¶ Hec eſt enim volūtas dei ſanctificatio veſtra. Nota q volūtas dei

Itē volūtas dei mltiplex dicit hoim ſctificatio/ vt hic. Itē veritat' agnitio. j. Timoth. ij. b. Qui vult oēs hoies ſaluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis

venire. Joh. vj. d. Hec eſt voluntas patris mei qui miſit me vt omnis qui videt filiū ⁊ credit in ipſum habeat vitam eter/nā. Item voluntas dei eſt diſcipuloꝝ ſuorum ſecū habitatio. Joh. xvij. d. Uolo pater vt vbi ego ſum: et illi ſint mecum. Itē infideliū cōfutatio. j. Pet. ij. c. Sic eſt volūtas dei/ vt be/nefacientes obtume/ſcere faciatis impru/dentiū hoim ignorā/tiā. Iteꝫ filij paſſio. Mat. xxvi. d. Non ſicut ego volo/ ſed ſi/cut tu vis. Item p̄ce/ptorum adimpletio: vt Matth. vj. b. Fi/at volūtas tua ſicut in celo ⁊c. Ibi Glo. Uolūtas dei eſt p̄ce/ptoꝝ cuſtodia. Joh. iiij. e. Meus cibus eſt vt faciā volūtatē patris mei qui in celis ē. Dicit ergo: Hec eſt volūtas dei ſanctificatio vr̄a: q̄ eſt caſtitas ſiue ſanctimonia. Heb. xij. d. Pacē ſeqmini cū oib⁹ ⁊ ſctimoniā. Uel ſctificatio dr̄ datio elemoſynaꝝ ⁊ ciboꝝ. Neemie. xij. d. Dabāt ptes cantoribus ⁊ ianitorib⁹ p dies ſingulos: ⁊ ſanctificabāt leuitas: ⁊ leuite ſā/ctificabant filios aaron. i. dabant eis cibaria. Ecci. vij. d. Sa/cerdotes illius ſanctifica. Itē Ecci. xxvij. c. In exultatiōe ſan/ctifica. Uel ſanctificatio dicit qdlibet opus bonū p qd magis ſanctus fit homo. i. firmior in bono: ſm qd videt velle. Glo. Scdm qd ſanctificatio dr̄ caſtitas pōt diuidi. Dic̄ em̄. Caſſia/nus: Sciendū qꝛ ē caſtitas carnalis/ ſenſualis/ ſpiritualis. Ca/ſtitas carnalis eſt/ ſi homo carnē ſuā ab omni inquinatione ꝓ/hibeat. Caſtitas ſenſualis eſt ſi homo mēbroꝝ oīm ſenſus ab omni illicita delectione cōtineat. Caſtitas ſpiritualis eſt ſi om/nis affectus imūdos/ cogitatiōes impuras a cordis ſui oculis abijciens eas priuſq̄ꝫ carnē affectuſq̄ꝫ pſtringāt/ eiciat: n ¶ Ut abſtineatis vos a fornicatiōe. Hic docet quō poſſun⁹ ſancti fieri. Primo tāgit hic duo. Primū eſt abſtinere a p̄te/ritis cōcupiſcentijs: qd eſt dimittere pctm̄ aſſuetum. Secun/dū eſt cauere futuꝝ. Primū tangit hic: o ¶ Ut ſciat vnuſ/quiſq̄ꝫ vas ſuū poſſidere. i. corpus regere in ſanctificatio/ne. i. p macerationē carnis: p quā caro ſanctificat ⁊ mūdat: ſic/linū p tunſiones. Sed qꝛ nō eſt ſuffocanda caro/ ſed ſeruanda vt ſoror/ ſubdit: p ¶ Et honore. ſ. nō tm̄ ſanctificet eā: ſed ho/noret p neceſſarioruꝫ miniſtrationē. Hec duo neceſſaria ſunt: nec parū nec nimis faciat: ⁊ i hoc eſt cautela ⁊ diſcretio/ ne qd magis/ ne qd min⁹. Dicit ergo: n ¶ Ut abſtineatis vos a fornicatiōe. Act'. xv. c. Abſtineant a cōtaminatione ſimu/lacroꝝ ⁊ fornicatiōe/ ⁊ ſuffocato/ ⁊ ſanguine. j. Corinth. vj. d. Fugite fornicationē. Gen̄. xix. d. Ne ſtes in omni circa regio/ne: Cōtra illos q actū volunt vitare turpitudinis: ſed non cir/cūſtantias. Sed Numeri. xxj. e. habet/ q iſrael non miſit nun/cios ad og regē baſan. ſ. turpitudinis: qꝛ nullū fedus habēdū ē cū eo. Gen̄. xxxj. c. Jacob fugiēs non ſalutat laban. i. abeū/tē. o ¶ Ut ſciat vnuſquiſq̄ꝫ vas ſuū poſſidere i ſctifi/catiōe. i. corp⁹ regere p frenū abſtinētie ⁊ tēperātie. Eſa. lij. c. Pollutū nolite tāgere: exite d̄ medio ei⁹: mūdami q fert' vaſa dn̄i. p ¶ Et honore/ i neceſſarioꝝ miſtratiōe/ vt dictū ē. Hoc mō ſumit honor Exo. xx. b. Honora patreꝫ tuū ⁊c. Uel In ſāctificatione/ vtutū: ⁊ honore: vt caueat ois turpitudo et pctm̄ qd inhonorat dei tēplū. j. Corinth. iij. d. et. vj. d. An neſcitis qꝛ mēbra veſtra tēplū ſunt ſpūſſācti: Ecci. x. d. Quis honorificabit exhonorantē aiaꝫ ſuā: Uł/ vas ſuū poſſide/re: vxorē dominādo illi: In ſanctificatione/ abſtinendo a pctm̄ coitu ꝓpt' ⁊ loco. Et honore: nō turpit' abutēdo ea. i. Pe/tri. iij. b. Uiri ſimiliter cohabitantes ſm ſcientiā/ quaſi infirmi/ori vaſculo muliebri impartiētes honorē: magnū dedecus fa/cit ei qui abutit ea: q comparat eā iumento. Propter hoc pec/catū etiā iterfect⁹ eſt onan. Gen̄. xxxviij. b. qꝛ. ſ. abutebat vxo/re ſua. Tob. vj. d. Oſtendaꝫ tibi qui ſunt quibus pōt p̄ualere demoniū: in eos qui cōiugia ita ſuſcipiunt/ vt deum a ſe ⁊ a mē/te ſua excludant: et ſue libidini ita vacant ſicut equus ⁊ mulus Pſ. 31.

¶ quibus non eſt intel

De cetero ¶ Ca. IIII
a b ergo fratres rogamus
c vos ⁊ obſecram⁹ i dn̄o
d ieſu/ vt quēadmodū accepiſti
e a nob: quō vos oporteat am/
f g bulare ⁊ placere deo: ſic ⁊ am
h buletis vt abūndetis magis.
i k Scitis eni q̄ p̄cepta dederim
l vobis p dominū ieſum. Hec
m eſt eni volūtas dei/ ſanctifica/
n tio vr̄a: vt abſtineatis vos a
o fornicatiōe: vt ſciāt vnuſquiſ
q̄ꝫ veſtrum ſuum vas poſſide
p re in ſanctificatiōe ⁊ honore:

Ro. 12. a. Eph. 5. a. 1. Pe. 4. a. vnuſquiſque

a nō in paſſione deſiderij ſicut
b ⁊ gētes que ignorant deū. Et
c nē quis ſupgrediat̄ neq̄ cir/
d cūueniat in negocio fratrē ſu
e f um: qm̄ vindex eſt dn̄s de his
g oibus/ ſicut p̄diximus vobis
h ⁊ teſtificati ſum⁹. Nō em̄ vo/
i cauit nos deus in immūdiciā
k ſed i ſanctificationē. Itaq̄ q̄
l m hec ſpernit: nō hōiem ſpernit
n ſed deū: q̄ etiā dedit ſpiritū ſu
o p um ſanctū i nobis. De chari/
tate aūt fraternitatis nō neceſ
ſe habuimus ſcribere vobis.
q Ipſi eni vos a deo didiciſtis
r vt diligatis inuicē. Etēni faci/
tis illud in omēs fratres: i vni
s uerſa macedonia. Rogāmus
t aūt vos fratres vt abūdetis
v x magis ⁊ operā detis vt q̄eti ſitis:

N quibus non eſt intellectus/ habet ſup eos demoniū poteſtatem.
a ¶ Nō in paſſione deſiderij .i. nō in ardore talis libidinis
q̄ eſt paſſio quedā: quia ibi patit̄ natura. Roma. xiij. d. Curā
carnis ne feceritis in deſiderijs. j. Petri. iiij. a. Quia q̄ paſſus
eſt in carne deſijt a peccatis: vt iā nō hoim deſiderijs: ſed vo/
lūtate i carne dei: q̄d
reliquū eſt viuat tem
poris. Sufficit em̄ p̄
teritū tp̄s ad volun/
B tatem gētiū cōſumā
dā: q̄ ambulauerūt i
luxurijs/ i deſiderijs
violētijs/ comeſatio
nibus/ potatib⁹: ⁊ il/
licitis idolorū cultu/
bus. b ¶ Sicut et
gētes q̄ ignorāt
deū. j. Corinth. xij.
a. Scitis qm̄ cū gē/
tes eſſetis ad ſimula
cra muta p̄ut ducebamini euntes. c ¶ Et ne quis ⁊c. No
ta q̄ ab illis qui volūt ſanctificari dn̄o/ remouet tria generalia
peccata p ordinē: Iam remouit ꝯcupiſcētiā carnis: hic remo/
uet ſupbiā/ cū dicit: c ¶ Et ne quis ſupgrediat̄. Deinde
auariciā/ cū dicit: d ¶ Neq̄ circūueniat. Ex auaricia em̄
ſit fraudulētia in negocijs. Dicit ergo. Et ne quis ſupgre/
diat̄ p violētiā ⁊ potētiā: contra ſupbos q̄ ſunt ſicut ſimia: q̄
ſp vult ſaltare ſup humeros hoim. Iaco. ij. b. Nonne diuites
p potētiā opprimēt vos? d ¶ Neq̄ circūueniat .i. decipiat
dolo ⁊ fraude. e ¶ In negocio/ quolibet/ fratrē ſuum: cui
debet poti⁹ ſubuenire. Ezech. xxviij. c. In iniq̄tate negociati/
onis tue polluiſti ſanctificationē tuā. Itē Ecci. xxvj. a. Diffi/
cile eruit̄ negociās a negligētia. Itē Ezech. xxviij. d. In mul
titudine negociationis tue repleta ſunt interiora tua iniquita/
te ⁊ peccaſti: dolus em̄ eſt ibi ⁊ ſimulatio ⁊ mēdaciū ſiue piuri
um. Hiere. v. g. Sicut diſcipula plena auibus: ſic dom⁹ eoꝝ
plene dolo. Itē magnificati ſunt ⁊ ditati: incraſſati/ ⁊ impin/
guati: ⁊ preterierunt ſermones meos peſſime. Ezech. xxvij. c.
Grecia ⁊ tubal/ moſoth: ipſi inſtitores tui. Grecia interp̄tat̄ ē
⁊ nō: p q̄d intelligit̄ mendaciū mercatorū: Tubal adduct⁹ ad
luctū: in quo ſignificat̄ ſimulatio eoꝝ. Simulant em̄ luctū: q̄z
dicūt ſe oia amittere/ ſi p tanto dant merces ſuas. Item mo/
ſoch interp̄tat̄ capiens in dolo: in hoc fraus eoꝝ intelligit̄:
q̄z ita p̄ditores ſunt: q̄ ſi ex improuiſo reſpōdet emptor: tan/
tū dabo vobis p hoc panno/ ſtatim ſcindunt pannū ne poſſit
penitere. f ¶ Qm̄ vindex eſt dn̄s de his oibus/ p̄di/
ctis. Ro. xij. d. Mihi vindictā ⁊ ego retribuā. Ecci. v. a. De⁹
em̄ vindicās vindicabit: g ¶ Sic p̄diximꝰ vob. q. d. nō eſt
modo nouū. h ¶ Et teſtificati ſum⁹ .ſ. ſub teſtimonio ſcri/
pturarū pbauim⁹. Gal. v. d. Predico vobis ſicut p̄dixi: qm̄
qui talia agūt regnū dei non cōſequent̄. i ¶ Non em̄: quaſi
ideo etiā ab iſtis abſtinendū eſt: q̄z nō vocauit nos de⁹ ad im/
mundiciā .i. vt imundicie peccati ſeruiam⁹. k ¶ Sed in ſan/
ctificationē .i. vt ſancte viuam⁹ mūdi a p̄dictis peccatis. j.
Corinth. vij. d. Unūquēq̄ ſicut vocauit de⁹ ita ambulet. Et
ſupra. In pace vocauit nos de⁹. Roma. viij. f. Quos voca/
uit/ hos ⁊ iuſtificauit. Nota q̄ diabolus vocat: ⁊ habet ſua in/
uitatoria vel iuitatoria ad immūdiciā: hiſtriones/ adulatores/
vetulas mediatrices. Sap. ij. b. Uenite ⁊ fruamur bonis que
ſunt: ⁊ vtamur creatura tāq̄ in iuuentute celeriter: vino p̄cio/
ſo ⁊ vnguētis nos impleamus: ⁊ nō p̄tereat nos flos tp̄is: co/
ronemus nos roſis anteq̄ marceſcant: nullū pratū ſit q̄d nō
p̄trāſeat luxuria noſtra: nemo noſtrū exors ſit luxurie noſtre:
vbiq̄ relinquam⁹ ſigna leticie: qm̄ hec eſt pars noſtra: ⁊ hec
eſt ſors. In hac auctoritate notant̄ ſex inuitatoria diaboli ad
pctm̄. Primū eſt malorū ſocietas: q̄ notat̄ ibi: Uenite: et ibi:
Nemo noſtrū. Secundū rerum temporaliū facultas: q̄d no/
tatur ibi: Fruamur bonis que ſunt et vtamur creatura: et po
ſtea: Uino precioſo ⁊c. Ita enim dicunt mali: Propter hoc
em̄ deus fecit vinū ⁊ panem ⁊ alia vt bibamus ⁊ comedam⁹:

⁊ mulieres vt fornicemur. Tertiū inuitatoriū ad peccatū: la/
ſciuia iuuētutis/ q̄d notat̄: ibi: Tanq̄ i iuuētute celerit̄. Quar
tū ē oportunitas tp̄is: ibi: Nō p̄tereat nos flos tēporis ⁊c. et
nullū pratū ⁊c. Ecce tēp⁹ ⁊ loc⁹. Quintū eſt fauor mundi: ibi:
Ubiq̄ relinquam⁹ ⁊c. Sextū eſt deſperatio eterni boni: ibi:
Qm̄ hec eſt pars no
ſtra ⁊c. Econtra do/
minus habet inuita/
toria ſua. Matth.
xj. d. Uenite ad me
oēs q̄ laborat̄ ⁊ one
rati eſtis ⁊c. l ¶ Ita/
q̄ q̄ hec ſpernit.
q. d. ex quo de⁹ vult
nos ſctificari/ voca/
uit ad ſctificationē.
Itaq̄ q̄ hec ſper
nit p̄dicta .ſ. m Nō
hoiez ſpnit ſolū: ſ3
deū. Luc. x. c. Qui
vos ſpernit me ſpernit: et q̄ me ſpernit/ ſpernit eu3 q̄ miſit me.
n ¶ Qui etiā dedit: ad hec pagenda: ſpiritū ſuū ſanctū
in nobis: et ideo nō ſpernatis tātū adiutorē q̄ nō habitat in
corpe ſubdito peccatis: vt dr̄ Sap. j. a. o ¶ Nobis/ credere.
Act. x. g. Et in nationes gratia ſpiritusſancti effuſa eſt. ij. Co
rinth. j. d. Dedit pignus ſpiritus in cordib⁹ noſtris. Item. ij.
Corinth. v. b. Qui dedit nobis pignus. Eph. j. c. Signati
eſtis ſpū p̄miſſionis. Uel/ Dedit in nobis: aplis/ vt maior
nob eſſet auctoritas arguendi. Cōtra cui⁹ auctoritatē agi non
eſt tutū. ij. Corinth. vlt. a. An experimentū ei⁹ queritis q̄ in
me loquit̄ chriſtus? p ¶ De charitate aūt fraternitatis
⁊c. Hic remouet quartū impedimentū .ſ. torporē charitatis:
⁊ pulchre monet eos ad charitatē: p h̄ q̄ dicit q̄ nō neceſſe ha
bet ſcribere eis de hoc. Per h̄ em̄ magis excitat̄: q̄z virt⁹ lau/
data creſcit/ dic: De charitate aūt fraternitatis: vt frēs
diligatis. ij. Petri. j. b. Miniſtrate in fide veſtra virtutē: in
virtute autē ſcientiam: in ſcientia autē abſtinentiā: in abſtinen
tia patientiā: in patientia aūt pietatē: in pietate autem frater/
nitatis amorē: in amore autē fraternitatis charitatē. Roma.
xij. c. Charitatē fraternitatis inuicem diligētes. j. Joh. iiij. d.
Qui nō diligit fratrē ſuū quē videt: deū quē nō videt quō di
ligere poterit? q ¶ Ipſi em̄ vos a deo didiciſt̄: p̄ter legē
nature. Lex em̄ naturalis docet diligere inuicem. Ecci. xiij. c.
Omne animal diligit ſibi ſimile: ſic ⁊ omis homo p̄ximū ſi/
bi: Uel/ Didiciſtis/ p inſpirationē vel iſuſionē gratie. Cha/
ritas em̄ infuſa a deo docet de omnibus. j. Joh. ij. d. Unctio
docet vos de oibus. Ro. v. a. Charitas dei diffuſa eſt in cor/
dibus veſtris. Uel/ Didiciſtis: p exhibitionez miſericordie:
q̄z ipſe miſert⁹ vobis/ oſtendit p hoc quō alijs debetis miſere/
ri. Matth. xviij. d. Serue nequā omne debitum dimiſi tibi:
quoniā rogaſti me: nōne ergo oportuit ⁊ te miſereri conſerui
tui: ſicut et ego tui miſert⁹ ſū? Uel/ Didiciſtis/ p apertionē
doctrine. Hoc eſt q̄d vobis p̄cepit dn̄s Joh. xiij. d. Māda/
tum nouū do vobis: vt diligatis inuicē ſicut ego dilexi vos. j.
Joh. iiij. d. Hoc mandatū habem⁹ a deo: vt qui diligat deū:
diligat et fratrē ſuum. r ¶ Etem̄ facitis illud. q. d. non fuit
neceſſe monere de hoc: q̄z facitis illud .i. facto oſtenditis
nos diligere: nō dicto tm̄. ij. Corinth. viij. d. Oſtēſionē cha/
ritatis veſtre/ et noſtre glorie pro vobis oſtendite in faciē ec/
cleſiarū. s ¶ Rogamus aūt vos fratres. Hic remouet
quintū impedimentū .ſ. accidiā que multū facit inſtabilem. t
¶ Ut abundetis magis. Glo. In charitate .i. in opib⁹ cha/
ritatis. Prouer. xv. a. In abūdātia ⁊ iuſticia virt⁹ maxima ē.
v ¶ Et operā detis .i. attētionē: x ¶ Ut q̄eti ſitis: a curioſita
te ⁊ varietate deſideriorū ⁊ p̄poſitorū q̄ veniūt ex ocio. Hiere.
xxxj. d. Quouſq̄ delitijs diſſolueris filia vaga. Prouer. vij. b.
Garrula et vaga quietis impatiens. ij. Theſſal. iij. b. Non
inquieti fuimus inter vos. Uel quieti: id eſt pacifici inuicez.
ij. Timoth. ij. d. Seruum domini non oportet litigare. Et
nota q̄ dicit: operam detis. Glo. Quaſi difficile eſt di/

C
Job. 15. b.
1. Job. 4. c.

mittere cõſuetudinē:ſed cogite vos. Unde ſup Ioh.xi.f. Lazare veni foras ⁊c. dicit Glo. Difficile ſurgit quē agger maſſe conſuetudinis ꝑmit. a Et vt veſtrum negociū agatis:id eſt ſalutē veſtram. Multi ita ſolliciti ſunt de alieno negocio:q̄ꝺ perdunt ſuum:agunt enim officia curiarum vel papę vel regum. Phil. ij.b. Cū metu ⁊ tremore veſtram ſalutē operamini. b Et operemini manibus veſtris:id eſt ꝓprijs/nō vicarijs. c Sicut precepimus vobis: verbo vel exemplo. ij. Theſſal. iij.c. Cum

23.q.2.c.q̄ diuina.et.c. habent

eſſem⁹ apud vos hoc denūciabamus vobis:q̄m ſi q̄s nō vult operari non mādūcet. & eodem.ij.b. Nocte ac die operantes ne quē veſtrū grauaremus. Eph.iiij.f. Qui furabat̄ iam non furetur:magis autem laboret operādo manibus ſuis:q̄ꝺ bonum eſt vt habeat vnde tribuat neceſſitatem patiēti. d Et vt honeſte ambuletis:curſū huius vitę honeſte conuerſando ducatis: e Ad eos qui foris ſunt:vt ędificentur. Col.iiij.a. In ſapia ambulate ad eos q̄ foris ſūt. j. Pet.ij.b. Cōuerſationē vr̃am int̄ gentes habētes bonā. j. Timoth.iij. b. Oportet aūt ⁊ illum teſtimoniū bonum habere ab his qui foris ſunt. f Et nullius aliquid deſideretis.q.d. ideo opus eſt agendum:q̄ꝛ et honeſtū ē:⁊ quaſi lux ad infideles:et nō deſiderabitis rem alterius:nedū rogetis vel tollatis. Exo. xx.c. Non cōcupiſces rem ꝓximi. Act̄.xx.g. Argentum aut aurum aut veſtem nullius cōcupiui:ſicut ipſi ſcitis. Numeri. xvj.c. Tu ſcis ꝙ non aſellum quidem vnq̄ꝫ acceperim ab eis. j. Reg̃.xij.a. Si de manu cuiuſq̄ꝫ munus accepi: contemnā illud hodie reſtituāq̄ꝫ vobis. g Nolumus autem. Hic remouet ſextum impedimentum:quod eſt deſperatio reſurrectionis. Erant autem quidam inter eos qui de reſurrectione mortuorum diffidentes/de morte ſuorū charorū/ incōſolabiliter dolebant/quibus dicit: Nolumus aūt vos ignorare fratres de dormiētib⁹.i. de mortuis: ꝙ.ſ. reſurrecturi ſunt.q.d. hoc expedit vobis ſcire. Et nota ꝙ mortui dicuntur dormientes:⁊ mors ſomnus/q̄ꝛ cito reſurgūt. Ioh.xj.b. Lazarus amicus noſter dormit. Item quia integri ſicut dormiētes de ſomno. Iob.xix.d. Quē viſurus ſum egoipſe:et oculi mei cōſpecturi ſunt ⁊ nō alius. Item ſicut dormientes in mane euigilāt ⁊ ſurgūt:ſic in mane iudicij reſurgēt mortui. Eſa. xxvj.d. Expgiſcimini ⁊ laudate qui habitat̄ in puluere: quia ros lucis ros tuus. Dan.xij.a. Multi qui in puluere ſunt euigilabunt:alij in vitam ęternam:alij in opprobrium ſempiternū vt videant ſemꝑ. Item dormientes aliquādo vident horribiles et triſtes viſiones:ſimiliter in morte vident dęmones maxime peccatores. Sap.xvij.c. Dormiētes aliquādo monſtrorū exagitabant̄ timore:aliquando animę deficiebāt traductione. Dormiētibus em̄ aliquādo videt̄ ꝙ animę extrahunt̄ a corporibus ſuis. Iob.xx.d. Uadent ⁊ veniēt ſup eum horribiles. h Ut non cōtriſtemini:de morte amicorū. Idē dicitur: Hiere.xxij.c. Nolite lugere mortuū neq̄ꝫ lugeat̄ ſup eū fletu. Leuit̄.xix.f. Nō incidet̄ ſuper mortuos carnes veſtras. Leuit̄.xxj.a. Nō cōtaminabit̄ ſacerdos in mortuis ciuium ſuorum.i. clerici. Maxime em̄ clerici ⁊ religioſi debent cōſolationem facilem accipere de morte ſuorū. Sed cōtra hoc quod hic dicit̄/videt̄ illud quod dicit̄ Eccl̄i.vij. d. Mortuo non prohibeas gratiam:nec deſis ploratibus. Item Hiere. xxxiiij.a. Ue domine planget te. Item dicit̄: Piū eſt flere martinū. Itē beatus Bern̄.quaſi icōſolabiliter luxit bernardū fratrē ſuū. Reſpōdeo. Hoc ſoluit̄ ꝑ textū/dicit: Ut non cōtriſtemini/incōſolabiliter .ſ. i Sicut ⁊ ceteri.i. infideles: k Qui ſpem nō habent. Un̄ Glo. Cōtriſtamur in noſtrorū mortib⁹ neceſſitate amittēdi:ſed cū ſpe recipiēdi. Inde angimur:hinc cōſolamur. Inde infirmitas afficit:hinc fides reficit. Inde dolet humana conditio:hinc ſanat diuina

Itē mortui dicunt̄ dormientes et ſomnus mors

a ⁊ vt veſtrū negociū agatis b ⁊t c operemini manib⁹ veſtris/ſi d cut p̄cepimus vobis/⁊ vt hō e neſte ambulet̄ ad eos qui fo f ris ſunt:⁊ nulli⁹ aliquid deſi g deretis. Nolum⁹ autē vos ignorare fratres de dormienti h bus/vt nō cōtriſtēmini ſicut ⁊ i k ceteri q̄ ſpē nō habēt. Si ēm̄ l m credim⁹ ꝙ ieſus mortu⁹ ē ⁊ re n ſurrexit: ita ⁊ de⁹ eos q̄ dormi o erūt ꝑ ieſum adducet cū eo.

ꝓmiſſio. Hoc eſt q̄ꝺ dicit̄ Eccl̄i.xxxviij.b. Fili in mortuū ꝓduc lachrymas:⁊ q̄ſi dira paſſus incipe plorare. Incipe dicit vt notet ꝙ modeſte plorandū eſt. Itē i eodē ca. Propter delaturā aūt amare fer luctū illi⁹ vno die:⁊ cōſolare ꝓpter triſticiā:⁊ fac luctū ſm̄ meritū ei⁹ vno die vel/duob⁹ ꝓpter detractionē. Debem⁹ aūt cōſolari de mortib⁹ charorū noſtrorū ꝓpter q̄ttuor ratiōes. Prima rō ē/ꝑ mortis cōione:q̄ꝛ oēs inuoluit ſentētia ⁊ iudiciū mort̄. Eccl̄i.ix.d. Cōmunionē mortis ſcito. Itē. Eccl̄i.xl.b Oia q̄ de terra ſunt in terrā pariter cōuertēt̄. Et in eodē.xlj.b. dicit̄ idē:⁊ eiſdē verbis. Itē ꝓpter iuſticiā iudicis. In eodē.xlj.a. Noli metuere mortis iudicium. Et poſtea ſubdit. Hoc iudicium a deo omni carni.q.d. mors nemini parcet:nō eſt apud eā ꝑſonarū acceptio. Secūda rō eſt:q̄ꝛ mors eſt ab erūnis hui⁹ mundi liberatio/carceris eductio/debiti ſolutio/laborū merces/exilij finis/vię terminus/hoſtis triumphus. Eccl̄i.xxij.b. Modicum plora ſup mortuū q̄m requieuit. Tertia ratio eſt quare debem⁹ ꝯſolari:q̄ꝛ nō poſſum⁹ flēdo eos ſuſcitare. Eccl̄i.xxxviij.b. Ne dederis in triſticia cor tuū:ſꝫ repelle eā a te. Et poſtea ſubdit: Neq̄ꝫ em̄ ē cōuerſio:⁊ huic nihil ꝓderis/⁊ teipm̄ peſſimabis. Quarta rō eſt:q̄ꝛ oēs ſequemur eos/⁊ ſatis cito: ⁊ in hoc cōſolari debem⁹:ſicut aliq̄s ſciens ſe in ꝓximo curſurū vltra mare ſine reuerſiōe:nō m̄lta doleret:imo gauderet ſi videret amicū ſuū illuc procedere. Eccl̄i.xxxviij.c. Memor eſto iudicij mei:ſic em̄ erit et tuū:mihi heri ⁊ tibi hodie. Un̄.ij. Reg̃. xij.f. dixit dauid. Propter infantē dū adhuc viueret:ieiunaui ⁊ fleui:dicebā em̄ q̄s ſcit ſi forte donet eū mihi dn̄s ⁊ viuat infans:nūc aūt q̄ꝛ mortuus eſt q̄re ieiuno:nūq̄d potero reuocare eū ampli⁹:ego vadā magis ad illū:ille aūt nō reuertetur ad me. Et cōſolat⁹ eſt dauid berſabee ⁊c. Itē.ij. Reg̃.xiiij.c. Omēs morimur ⁊ quaſi aquę dilabimur in terrā q̄ nō reuertent̄. Dicit ḡ: Ut nō cōtriſtemini ſicut ⁊ ceteri q̄ ſpem nō habēt:reſurrectionis. Prouerb.xxiiij.c. Nō habent futurorū ſpem mali. j. Corinth.xv.c. Si in hac vita tm̄ in chriſto ſperātes ſum⁹/miſerabiliores oībus ſum⁹ hoībus. l Si em̄. Quaſi nō incōſolabilit̄ debetis ꝯtriſtari:q̄ꝛ: Si credimus ꝙ ieſus mortu⁹ ē ⁊ reſurrexit:ita ⁊ de⁹ eos qui dormierūt.i. mortui ſunt ꝑ ieſum.i. in fide ieſu. Uel ꝑ ieſum eūtes ſicut itur ꝑ viā:q̄ꝛ ipſe eſt via. Ioh.xiiij.a. Uel ꝑ ieſum euntes.i. qui eū ſequēdo venerūt ad ſomnū mortis: quaſi nō ſolū illos q̄ viui inuenient̄:ſed etiā mortuos de q̄bus dubitatis:nō ſolū reſuſcitabit:ſed etiā/ o Adducet:vt ſint cū eo immortales ⁊ in eadē beatitudine. Ioh.xij.d. Uolo pater vt vbi ego ſum illic ⁊ miniſter me⁹ erit. Matth.xxiiij.c. Ubi fuerit corpus cōgregabunt̄ et aquilę. Iohel.iij.a. Cōgregabo oēs gētes in valle ioſaphat:et diſceptabo ibi cū eis. Et nota ꝙ de chriſto dicit ap̄ſus: m Mortu⁹ eſt:vt veritatem exprimat naturę:de hominibus autem pure dicit: n Eos q̄ dormierunt:vt ſpem excitet reſurrectionis in ipſo homine. Et nota ꝙ ex hoc quod hic dicit̄: Si enim credimus ⁊c. Et. j. Corinth.xv.b. Si reſurrectio mortuorum non eſt:neq̄ꝫ chriſtus reſurrexit:oſtēdit ap̄ſus reſurrectionē chriſti eē cām nr̄ę reſurrectiōis glioſę. Et ꝑ reſurrectionē chriſti ꝓbat nr̄am futurā. Prima rō ē ꝑ oſtēſionē iuſticię dei:q̄ꝛ ſicut iuſticia dei exigebat ꝙ chriſt⁹ reſurgeret/⁊ ſic glificaret̄ in corpe: ⁊ iſtam iuſticiā oſtēdit de⁹ pater in reſurrectiōe filij:ita iuſticia dei exigit vt nos reſurgam⁹ i corpe ⁊ remuneremur i aīa cū corpore. Itē reſurrectio chriſti eſt cauſa motiua/quātū ad patrē nr̄ę reſurrectiōis:ſicut rex q̄n facit filiū ſuū militē:ex h̄ mouet̄ vt cū filio multos faciat milites ꝓpter excellētiā filij ſui demōſtrandā. Un̄ dr̄ Col̄.j.c. Ipe eſt primogenit⁹ mortuorū. Itē cā motiua eſt ex ꝑte noſtra: vt videntes chriſtū reſurrexiſſe glorioſe mereamur reſurrectionē glioſam. Et iō dicit ap̄ſs/Ro.iiij.d.

Mortuus eſt ꝓpter

a Hoc enim vobis dicimus in
b verbo dñi:q2 nos qui viuim⁹
c d qui reſidui ſumus in aduen-
tu dñi non p̄ueniem⁹ eos qui
e dormierūt. Quoniā ipſe dñs
f g in iuſſu ⁊ in voce archangeli
h i ⁊ i tuba dei deſcēdet de celo:
k l ⁊ mortui qui in chriſto ſunt re
m n ſurgent primi. Deinde nos q
uiuimus qui relinquimur ſi-
o p mul rapiemur cum illis i nu-

¶ Mortuus eſt p̄pter delicta noſtra: ⁊ reſurrexit p̄pter iuſtifi- cationē noſtrā. Monet em̄ nos reſurrectio chriſti ad iuſticiaꝫ in p̄ſenti: vt habeam⁹ gloriā i futuro ſicut ipſe. Nota ꝙ de re- ſurrectione mortuorū habet Iob. xiiij. c. Putas ne mortuus homo rurſū viuat. Et rñdet ꝙ ita. Unde dicit: Cunctis dieb⁹ quibus nūc milito expecto donec veniat immutatio mea: ſicut pueri q̄ expectant nouā veſtē i paſcha. Itē Iob. xix. d. Cre do ꝙ redēptor meus viuit ⁊ in nouiſſimo die de terra ſurrectur⁹ ſum ⁊c. Eſa. xxvj. d. Expgiſcimini ⁊ laudate. Ezech. xxxvij a. Oſſa arida audite ⁊c. Dan. xij. a. Qui i puluere terre ⁊c. Matth. xxij. c. De re- ſurrectione mortuoꝝ ⁊c. a ¶ Hoc em̄: quaſi dñ dico ꝙ mortuos adducet: nam hoc ordine ꝙ viui reperti non p̄uenient mortuos / etſi illos putetis magis cū ieſu adducēdos: ⁊ hoc eſt qđ ait: Hoc enim vobis dicim⁹ in verbo dñi. i. vere ſicut dñs docuit nos. Uel modus iurādi eſt. b ¶ Quia nos qui viuimus. i. il li de nobis qui viui inuenient. c ¶ Qui reſidui ſumus: a tormētis antichriſti. Uel / reſidui. i. viui relicti in mundo: alijs ſanctis p̄cedētibus. Reſidui dico / d In aduentu dñi. i. cū veniet dominus i iudiciū. Uel / In aduentu dñi nō p̄ueniem⁹ eos qui dormierūt: lōgo tempore: quaſi adeo feſtina erit reſurrectio mortuorū. i. ſubi- to facta: ꝙ non erit ibi prius nec poſterius. j. Corinth. xv. g. In momēto in ictu oculi in nouiſſima tuba. Nota ꝙ dicit hic Aug⁹. et Haimo in Glo. Sic videnť hec verba apoſtoli ſo- nare quaſi ap̄lus ſuo tp̄e demōſtrauerit diē iudicij věturum: Quocirca theſſalonicēſes legētes hanc epiſtolā / putauerunt tp̄e ap̄li diē iudicij ſtatim venturū. Unde ⁊ alia ſcribit ep̄la: vbi exhortať eos ne terreanť quādo inſtet dies domini. In p̄ ſona ergo illorum loquitur qui viui in corpore inueniēdi ſūt in aduentu domini. Et ſe illis vltimis viuis cōnumerat: q2 cū eis vnum corpus ſunt: et quia apoſtoli illis vltimis ſimiles ſunt in paſſionibus. e ¶ Quoniā ipſe. q. d. heri viui reper- ti nō p̄uenient mortuos in reſurrectione: immo mortui qui iā longo tēpore in monumentis ſunt / ⁊ ideo minus videnť reſur gere: primi reſurgunt: et hoc p̄ potentiam domini. Unde di- cit: Qm̄ ipſe domin⁹: ieſus chriſt⁹: q̄ ep̄us eſt: i ¶ Deſcē- det: in p̄pria pſona: in iſtū aerē i quo iudicabit. Iohel. iij. a. Cōgregabo oēs gentes: et deducā eas i valle ioſaphat: et ibi diſceptabo cum eis. i. in aere ſuperiori loco / ad litterā. Tamē Hiero⁹. dicit: ꝙ hoc dicit ſm interp̄tationē hui⁹ nominis io- ſaphat: qđ interp̄tať iudicium. k ¶ De celo: ad litterā loca- liter ſm humanitatem. Uel / deſcēdit. i. de occulto i noticiā inferiorū veniet ſm deitatem: q2 noſceť ab illis ſm deitatem quibus ante nō erat agnitus plene. f ¶ In iuſſu. i. in poteſta- te magna imperio ſicut ſummus imperator. Matth. xxv. c. Cū autem venerit filius hoīs i maieſtate ſua ⁊ oēs angeli ei⁹ cum eo: tunc ſedebit ſup ſedem maieſtatis ſue ⁊ cōgregabunť ante eum omnes gentes / ⁊ ſeparabit eos ab inuicem. ſ. ⁊ loco et merito. Matth. xxiiij. c. Videbūt filiū hominis venienteꝫ in nubib⁹ celi cū virtute magna ⁊ maieſtate: ⁊ mittet angelos cū tuba ⁊ voce magna: ⁊ cōgregabit electos ſuos a q̄ttuor vē- tis celi. De q̄ tuba ſbdit: g ¶ Et i voce archangeli: q̄ dic:
Ps. 67. Surgite mortui q̄ iaceť in ſepulchris ⁊c. Ps. Dabit voci ſue voce virtutis. Glo. i. potentiā ſuſcitandi corpora. Hanc vocē aut ipſe p̄feret fili⁹ dei: qui ē angelus magni cōſilij ⁊ p̄nceps angelorū: ſicut videť Iob. xiij. c. Vocabis me ⁊ ego reſpon- debo tibi. Et Ioh. vj. d. Mortui audient vocē filij dei / ⁊ qui audierint viuēt. i. reſurgūt. Aut aliquis angelus vel forte plu- res: ſicut videť Matth. xxiiij. c. Mittet angelos ſuos cū tu- ba et voce magna. De qua etiam voce ſubdit: h ¶ Et in tu- ba dei. i. que erit dei. Glo. chriſti. Uel dei: quia deus dabit ei efficaciam reſuſcitandi corpora. Unde ſubdit: l ¶ Et mor- tui qui in chriſto ſunt: id eſt qui interim quieſcunt in chri ſto. m ¶ Reſurgēt primi: dignitate quātū ad p̄phetas et apoſtolos ⁊ martyres. Uel primi etiā tēpore ſm quoſdam. Et nota ꝙ vox illa dicit vox tube plurib⁹ rationibus: vt patet in Glo. Tuba nanq3 dicit vox magna angelorū: que dicit tuba quia manifeſta erit. Ps. Deus manifeſte veniet: deus noſter Ps. 49.
⁊ nō ſilebit. Itē ideo ait: In tuba: quia quaſi ad bellum veni et: Multiplex em̄ eſt vſus tube: ſicut ha- bet Nume. x. a. Conuocat em̄ ad bellum contra inimicos. Unde Iob. xx. d. Utinā impleať ventˀ eius / vt emittat de⁹. ſ. in eū iraꝫ furoris ſui: et pluat ſup illū bellū ſuū. Dñs hic ſtillat bellū ſuū ꝯ nos: q̄n verbe- rat ⁊ flagellat p̄ticularib⁹ guttis. i. aduerſi tatib⁹: ſed in iudicio pluet ſup p̄ctōres la- queos: vt dicit Ps. Iob. xxvj. d. Cū vix Ps. 10.
p̄uā ſtillā ſmonis ei⁹ audierim⁹: q̄s pote- rit tonitruū magnitudinis illi⁹ itueri: De h̄ bello dr̄. Sap. v. d. Pugnabit p̄ eo or- bis t̄rarū ꝯ iſenſatos. Itē. In tuba / dr̄: q2 ſic tuba i feſtˀ ſonat: ſic amicos ad ſolē- nitatē et̄ne glie inuitat: de q̄ ſolēnitate dr̄ p̄ctōrib⁹ Oſee. ix. a. Quid facietis i die ſo lēni: i die feſtiuitatˀ dñi: Ad hāc ſolēnita- tē ſignificādā / cantamus in magnis ſolennitatib⁹: bini et bini: Tūc dicem⁹ illud: Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt i deū vi- Ps. 83.
uū: Tunc erit etiā plenū cōuiuiū ad qđ nos iuitat tuba. De q̄ dicit Eſa. xxv. c. Faciet dñs exercituū oib⁹ p̄plis in monte h̄ cōuiuium pinguium vindemie: conuiuiū pinguium medulla- torum vindemie defecate. Ad hoc cōuiuium inuitat domin⁹ omēs quos in p̄ſenti flagellat: Mala em̄ que nos hic p̄munt ad deum ire compellunt: vt dicit Greg⁹. Unde Luce. xxij. c. Uos eſtis qui p̄manſiſtis mecū in tēptationibus meis: ⁊ ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnū vt eda- tis ⁊ bibatis ſuper menſam meam in regno meo. Item tuba terret: ideo ergo vox illa dicit tuba: vt nos terreamus de illo magno bello. Unde Amos. iij. b. Si clanget tuba in ciuitate et populus non expaueſcet: Hiero⁹. Siue comedo ſiue bibo ſiue lego ſiue quid aliud facio / ſemp̄ videtur auribus meis in- ſonare illa terribilis vox: ſurgite mortui venite ad iudicium ſaluatoris. n ¶ Deinde nos qui viuimus qui re- linquimur: id eſt illi de nobis q̄ viui erūt et reſidui antichri- ſto. p ¶ Rapiemur: de angelis: o ¶ Simul cum illis: q̄ nos p̄ceſſerunt ad requiē. Nota ꝙ ex textu et Glo. videť ꝙ aliqui reſurgent priuſq3 alij. Dicit em̄ textus. Mortui qui in chriſto ſūt reſurgent: Deinde nos qui viuimus qui relinquimur ⁊c. Ad idem videtur facere illud Aug⁹. in. xx. libro de ciuitate dei. xviij. cap̄lo. Eo ipſo tempore con- flagrationis eius: vbi erūt ſancti / cum eos habentes corpora in aliquo corporali eſſe neceſſe ſit: reſpondere poſſumus eos eſſe in ſuperioribus partibus: quo iſta non aſcendet flamma incendij: quemadmodum nec aqua diluuij: Talia quippe in- erunt illis corpora: vt illic ſint vbi eſſe voluerīt: ſed nec ignē cōflagratiōis illi⁹ p̄timeſcūt imortales et icorruptibiles facti: Dan. 3. g.
ſicut tres pueri habētes corruptibilia atq3 mortalia corpora in camino ardenti viuere illeſa potuerunt. Uidetur ergo ex quo in ſuperioribus partibus erunt ſancti in corporibus im- mortales facti tempore conflagrationis: ꝙ ante conflagratio- nem illam reſuſcitabuntur: vt dicit Aug⁹. in Glo. ſuper hunc locum: ergo non ſimul reſurgent. Sed contra hoc videtur il- lud eſſe. j. Corinth. xv. g. In momento: in ictu oculi: in nouiſ- ſima tuba: ergo non erit ibi ordo ſm prius et poſterius. Un- de etiam Glo. dicit: ſuper illum locum: In momēto: id eſt in breuiſſimo et in nouiſſimo et anguſtiſſimo temporis ſpacio. Solutio: Dicunt quidam ꝙ ad vocem tube mortui reſuſcita- buntur ſimul: viui autem in ipſo inuenti in ipſo raptu: quo ra- pienť obuiam chriſto i nubibus incinerabunť et reſuſcitabunť ſm diuerſas partes rapt⁹: et dicunt ꝙ illi q̄ iam mortui fuerāt prius reſuſcitabuntur. Et ad illud apoſtoli. In momento: in ictu oculi: in nouiſſima tuba: dicūt ꝙ intelligendum eſt de re- ſurrectione cuiuſlibet: vel quia modica erit illa prioritas qua aliqui pri⁹ reſurgūt: alijs momētanea. Ideo dicit apoſtolus ¶ In momento ⁊c.

a bibus obuiā ✝ chriſto in aera: b Et ſic ſemp̄ cū dño erim⁹: c d Jtaq̄ cōſolāmini inuicem in vēr e bis iſtis. ¶Ca. V
f g h D E tēpōrib⁹ autē ⁊ mō mentis nōn indigetis vt ſcribam⁹ vobis. Jp i k ſi ēm diligenter ſcitis: q̄ diēs l dñi ſicut fur i nocte ita veniet.

¶ Jn momēto ⁊c. Vñ Glo. ibidē dicit: Et q̄ in momēto ē mora licet breuis: addit in ictu oculi ⁊c. Et poſtea dicit Glo. Et ſi ſit ibi prius ⁊ poſterius: tamen quaſi ſimul totū ſit. Cantuarieñ. tñ aliter dicit et forte melius: videlicet q̄ non erit ibi ordo ſm̄ prius et poſterius in tēpore: ſed erit ibi ordo dignitatis in reſurgētib⁹. Unde dicit/ q̄ cū dicit apoſtolus: Mortui q̄ in chriſto ſūt reſurgēt pri-
Al. domino mi: li primi dicit prioritatē dignitatis. i. apoſtoli ⁊ martyres/ vt dictū eſt. Similiter dicit poſterioritatē ſm̄ minorē dignitatem: ⁊ dicendum q̄ in ipſo raptu erunt
A viui ⁊ moriēt ⁊ ſuſcitabunt ſm̄ diuerſas ptes raptus: licet reſurrectio ſimul erit in inſtanti. Ad illud Aug⁹. q̄ ſancti tūc erūt
2. Pe. 3. c. in ſuperioribus partibus iam immorta-
Apo. 3. a. les facti: ⁊ ita videt̄ q̄ prius debeāt reſurgere q̄ viui tūc: Dicendū q̄ ille ignis adhuc erit in die iudicij ſm̄ q̄ dicit̄ in fine: dñs in igne veniet. i. iudicabit qñ adhuc erit ille ignis. Et conſtat q̄ omēs tunc erūt reſuſcitati: et ſic nō habet̄ p̄ hoc q̄ ibi ſit ordo temporis: propterea querit̄ de hoc qd̄ dicit: Nos qui viuim⁹ ⁊c. videt̄ em̄. Dicit ergo: Nos q̄ viuimus qui relinq̄mur ſimul rapiemur cū illis i nubib⁹. Alia littera: Rapiemur baiulis nubibus: qd̄ idem eſt. a ¶Obuiam chriſto in aera. Loquit̄ tm̄ de bonis. Matth. xxv. a. Media nocte clamor factus eſt: ecce ſpōſus venit/ exite obuiā ei: valde honorifice et decenter debem⁹ obuiare ei: ꝓpter quod dicit Amos. iiij. d. Prepara te in occurſum dei tui iſrael ⁊c. quia ecce formās mōtes ⁊ creās ventū et annūcians hoi eloquiū ſuū/ faciens matutinā nebulā: ⁊ gradiēs ſup̄ excelſa terre: domin⁹ exercituū nomē eius. Sed ma-
Ps. 48. li remanebunt in terra. Ps. Sepulchra eorū domus illorū in eternū. Hoc vellent ipſi q̄ ſemp̄ iacerent corpora eorū in ſepulchris: ſed tñ extrahunt̄ de ſepulchris ſuis inuiti: ſicut bufones cū quadā violentia expellunt̄ de cauernis ſuis. Apocal. vj. d. Abſconderunt ſe in ſpeluncis ⁊ in petris montium: ⁊ dicunt montibus ⁊ petris: Cadite ſuper nos ⁊ abſcondite nos a facie ſedentis ſup̄ thronum: ⁊ ab ira agni: qm̄ venit dies magn⁹ ire ei⁹: ⁊ quis poterit ſtare: Tamen quātūcunq̄ velint ſe abſcondere non poterūt: ſed exibunt de cauernis. Mich. vij. d. Velut reptilia terre turbabuntur de edibus ſuis: dominum deū noſtrū nō deſiderabunt et timebunt te. b ¶Et ſic ſemper cum domino erimus: Poſtq̄ ei obuiā venerimus: ſic. i. habētes corpora ſempiterna/ ſicut ipſe dominus. Oſee. vj. a. Jn conſpectu eius/ viuemus: Glo. Et ſic ſemp̄ cū domino erimus: nō ita accipiendū eſt/ quaſi in aere nos dixerit cum domino ſemper eſſe manſuros: quia nec ipſe ibi manebit: ſed ita: et ſic. i. opera habentes ſempiterna: ſemp̄ erim⁹ cum domino: vbicunq̄ cum illo fuerimus: c ¶Jtaq̄: q̄ ſcilicet omēs reſurgemus/ cum chriſto erimus. d Conſolamini inuicem: vnus alterum de morte amicorum. Eſa. xl. a. Cōſolamini/ cōſolamini popule meus. Alia littera. Cōſolamini/ cōſolamini ſacerdotes populū domini. Jnfra. v. b. Conſolamini inuicem ⁊ edificate alterutrū. Et in eodē. c. Cōſolami puſillanimes: ſuſcipite infirmos. Heb. xiij. d. Sufferatis verbum ſolatij. e ¶Jn verbis iſtis. Tante ſpei pereat contriſtatio: detergatur luctus ex animo: fides expellat dolorem: in tanta ſpe non decet eſſe triſte templum dei: ibi habitat bonus conſolator: ibi qui non fallit promiſſor.

D E temporibus autem ⁊c. ¶Expo. Ca. V
Ut dictum eſt ſupra/ apoſtolus intendebat remouere impedimenta tolerantie et pſeuerantie: quorū vnum erat deſperatio de reſurrectione: ꝓpter quod certitudinem d̄ hoc determinauit. Sed poſſet aliquis dicere: apoſtole/ tu dicis nobis q̄ reſurrectio erit: dic ergo nobis quādo erit: Propter hoc in principio huius capituli dicit eis: q̄ non ſcribit eis aliquid de hoc: quia tantum ſciunt ipſi de hoc ſicut ipſe: quia nemo ſcit determinate quando erit: veniet enim ſicut fur: id eſt latenter ⁊ ex inſperato: cum homines erunt ſecuri: et hoc inſtruendo determinat in prima parte. Secundo monet exhortando eos vt ſint cauti: ibi: Vos autē fratres. Ut vigiles: ibi: Non dormiam⁹: Ut armati: ibi: Jnduti loricam fidei. Deinde ſequitur ſecūda pars totius epiſtole: in qua ponit̄ moralis inſtructio. Dicit ergo: f ¶De temporibus autem: quaſi de reſurrectione indiguiſtis vt ſcriberē vobis: ſed de temporib⁹: quaſi quoto anno vel quota parte āni/ an eſtate vel hyeme: an die vel nocte futurus ſit dies iudicij. g ¶Et momentis: id eſt quota parte diei vel noctis: h ¶Nō idigetis vt ſcribam⁹ vobis: q̄r. ſ. tantum ſcitis de h̄ quātū et ego. Glo. q̄r nihil aliud ſcriberē niſi qd̄ ſcitis. ſ. clam vētur. Et hoc eſt qd̄ ait: i ¶Jpſi em̄ ſcit̄. Ut nō idiget̄. i. non eſſet vobis vtile hoc ſcribere: quia ſi ſcirem illud/ tñ nō eſt vtile q̄ ſciatis. Eccl. iij. c. Nō eſt tibi neceſſariū ea que abſcōdita ſūt ſcire ocul̄ tuis. Eccs. vij. a. Quid neceſſe eſt homini maiora ſe querere: cū ignoret quid cōducat ſibi in vita ſua numero dierū quo viuit ſub ſole. Act̄. j. a. Non eſt veſtrū noſſe tp̄a vel momenta que pater poſuit in ſua poteſtate. Sunt autē multe rōnes quare dñs noluit incertū eſſe aduentum ſuum. Prima rō eſt: vt ſemper parati ſimus tanq̄ quotidie aduentum dñi expectantes. Luce. xij. e. Et vos ſimiles hoibus expectātibus dominum ſuum ⁊c. Greg⁹. De morte incerti ſumus: vt ſemp̄ ad mortem parati inueniamur. Secūda rō eſt/ vt nō pigreſcam⁹. Marc. xiij. d. Vigilate ⁊ orate: neſcitis em̄ quādo tempus ſit. Et poſtea ſubdit: Vigilate ergo: neſcitis em̄ quādo dominus veniat: ſero/ an media nocte/ an gallicantu/ an mane: ne cū venerit repente inueniat vos dormiētes. Eccs. ix. c. Quodcunq̄ poteſt manus tua inſtāter operare: quia nec opus nec ratio nec ſcientia eſt ad inferos quo tu properas. Econtra mali dicunt Ezech. xij. g. Jn tp̄a longa iſte ꝓphetat. Tertia ratio eſt: vt fidei meritū augeat̄. Fides em̄ tāto mai⁹ habet meritū: q̄to min⁹ experimētū. Quarta rō eſt: vt in malis p̄ſūptio reꝓmat̄ p̄ timorē: ⁊ bonis cōſolatio tribuat̄. Cū eni boni p̄mūt̄ a malis et ſciūt q̄ h̄ eſt in dei diſpoſitiōe vt ſubito moriant̄: tūc conſolant̄: et mali incerti de ſua vita aliqñ timore reꝓmunt̄. Job. xv. c. Cunctis diebus ſuis ſuperbit impius: et numer⁹ annorū incert⁹ eſt tyrānidis ei⁹. Et ideo leuius fertur perſecutio a iuſtis: quoniā ſemper ſperatur finis. Aug⁹. Propter deſperātes propoſuit deus ſalutis portum: propter preſumentes diem mortis fecit incertū. Quinta ratio eſt: vt ſubita bona gratiora bonis: ⁊ ſubita mala moleſtiora malis. Eccl. xj. c. Facile eſt in oculis ſubito honeſtare pauperem. Job. xx. c. Omis dolor irruet in eum: id eſt quaſi ſubito et cum impetu veniet. Sap. v. a. Et mirabunt̄ in ſubitatione inſperate ſalutis gemētes: ⁊ pre anguſtia dicunt intra ſe: nos inſenſati vitā eorū eſtimabamus inſaniam. i ¶Jpſi enim diligenter ſcitis: id eſt ſcire poteſtis: ſi diligenter ſcripturas conſideratis. Diligenter dicit: non preſumptorie. k ¶Quia dies domini/ eſt tempus aduentus domini: qui dicitur dies: quia tunc manifeſtabuntur abſcōdita cordium. j. Corinth. iiij. a. Unde Matth. xxiiij. c. De die illa et hora nemo ſcit ⁊c. Job. xx. d. Detrahet̄ in die furoris domini. Job. xxj. d. Jn diē perditionis ſeruatur malus: et ad diem furoris ducetur. Aliquādo etiam tempus aduentus dicitur nox ꝓ incertitudine ⁊ ꝓ inuiſione. Matth. xxv. a. Media nocte clamor factus eſt: ecce ſpōſus venit. Et dicit/ Dies dñi: Modo enim dies noſtri ſunt dati nobis ad penitentiam. Ps. Cum accepero tempus ego iuſticias iudicabo: Ps. 74 l ¶Sicut fur in nocte/ venit: ita veniet. ſ. ex improuiſo/ ⁊ latent̄. Apocal. xvj. c. Cōgregare eos ad p̄lium ad diem magnū omipotētis dei: et ecce venio ſicut fur. ij. Petri. iij. c. Aduenit dies dñi ſicut fur in quo celi magno impetu tranſient. Apocal. iij. a. Veniam ad te tanq̄ fur nocte. Sicut fur venit/ nō dico die ſ; nocte ⁊c. Nota fur venit niſi ad ſpoliandum et occidendum. Job. xj. b. Fur non venit niſi vt furetur ⁊ mactet et perdat: Jta dominus quando venit in morte cuiuſlibet peccatoris: aufert res et occidit quantum ad

¶ corpus: ⁊ mactat

a Cum ēm dixerint pax ⁊ ſecu/
b ritas: tūc rēpētinus eis ſupue
niet interit⁹/ſicut dolor in vte
ro habentis ⁊ non effugient.
c Uōs aūt fratres nō eſtis i te/
nebris/vt vos dies illa tanꝙ̄
fur cōphendat. Omnes eniȝ
d vos filij lūcis eſtis: ⁊ filij di/
e ei. Nō ſumus noctis neqꝫ te/
f nebrarū. Igit nō dormiam⁹ ſi
g h cūt et ceteri: ſed vigilēm⁹ ⁊ ſō
i k brij ſim⁹. Qui ēni dormiunt
l m nōcte dormiūt: ⁊ qūi ebrij ſūt
n o nōcte ebrij ſunt. Nos āutem
p qui diei ſumus/ſōbrij ſimus:

corpus: ⁊ mactat quātū ad animā: quā tradit morti infernali.
Hiere. j. c. Uirgā vigilantē ego video. Alia lra: virgā furis. i.
ſentētiā iudicij q̄ impios ſpoliabit. Oſee. ij. a. Auferet fornica
tiones ſuas a facie ſua: et adulteria ſua de medio vberū ſuoꝝ:
ne forte expoliā eam nudam. Item ibidem dicit: Et interficiā
eam in ſiti. a Cum em: Oſtēdit ꝙ ve
niet ex inſpato. Cū em dixerint pax
et ſecuritas. Miniſtri antichriſti poſt
mortē ipſius: Poſt mortē nāqꝫ antichri/
ſti dies quadragintaquinqꝫ conceduntur
bonis ad pnitētiā qui titubauerūt in pſe
cutione illa. Miniſtri aūt antichriſti gau
debūt illis dieb⁹ ducētes vxores ⁊ cōui/
uia celebrantes ⁊ ioca diuerſi generis ex
ercentes/ac dicētes: licet princeps noſter
mortu⁹ ſit: tm̄modo habeam⁹ pacē et ſe/
curitatē. Et cū talia dixerint: b Tunc
repentin⁹. Luce. xvij. c. Regnum dei
nō veniet cū obſeruatiōe. Hiere. viij. d.
dicētes: Pax pax: cū non eſſet pax: con/
fuſi ſunt: quia abominationem fecerunt.
Hiere. vj. d. Idem. Ezech. xiij. b. Eo ꝙ
deceperint populum meū dicentes/ pax
pax ⁊ nō eſt pax. Similiter eſt de aduētu
mortꝰ: Quādoqꝫ em infirmat homo gra
uiter ⁊ credit ꝙ debeat mori: ⁊ non moriꝛ
tūc/ſed cōualeſcit: ⁊ quādo eſt ſanus ⁊ in pace ⁊ credit ſe eua/
ſiſſe mortem: tūc ſupuenit ei interius. Hiere. viij. e. Expecta/
uimus pacem ⁊ nō erat bonū tempus medele: ⁊ ecce turbatio
Hiere. vj. g. Repente veniet vaſtator ſup vos. Eſa. xlvij. c.
Ueniet ſuper te malū et neſcies ortum eius: ⁊ irruet ſup te ca/
lamitas quā nō poteris expiare: veniet ſup te miſeria repente
quā neſcis. Luce. xij. c. Anima habes multa bona repoſita in
annos plurimos ⁊c. Et poſt ſubdiꝛ: Stulte hac nocte repetēt
animā tuam a te: que autē paraſti cuius erunt: Unde in per/
ſona talium diciꝛ Ecci. xj. c. Inueni requiem mihi: ⁊ nūc mā/
ducabo de bonis meis ſolus: ⁊ neſcit ꝙ tempus ꝑtereat illuȝ:
et mors appropinq̄t ⁊ relinquet omnia alijs ⁊ moriaꝛ. Qd ſi/
gnificatū eſt. iij. Regꝫ. xix. b. Ecce ſpirit⁹ grādis ⁊ fortis ſub/
uertens montes et conterens petras ante dominum: non in
ſpiritu dn̄s. Similiter aliquando venit aliqua impetuoſa in/
firmitas que cōparaꝛ vento: ſicut aliqua gutta ſubito: ⁊ credit
homo ꝙ debeat ſtatim mori: ſed tamen nondū venit dies do/
mini vt moriaꝛ: non enī in ſpiritu dominus: ⁊ poſt ſpiritum. i.
poſt illam infirmitatē venit cōmotio. i. debilitas maxima: vel
diſſolutio membrorū: ita ꝙ totus tremit ſicut paralyſis: et ta/
men nō in cōmotione dominus: adhuc non moriꝛ: ⁊ poſt cō/
motionem ignis: id eſt febris acuta: ⁊ nō in igne dominus: ad
huc euadit homo: ⁊ poſt ignem ſibilus aure tenuis: ibi domi/
nus: Cum enim poſt omnia credit eſſe ſanus et in quiete/tunc
venit mors. Sap. xviij. c. Dum quietum ſilentium tenerent
oīa: et nox in ſuo curſu mediū iter haberet ⁊c. Et nota ꝙ dicit:
ſupueniet: id eſt deſuper a deo ad opprimendum et calcan/
dum malos veniet. Iob. xviij. c. Calcet ſuper eum quaſi rex
interitus: conſumat brachia eius primogenita mors. Inte/
ritus dico qui erit ita grauis ⁊ ſubitus ſicut dolor in vtero ha
bentis: id ē mulieris parturientis: cuius dolor eſt ſuper omnē
dolorē i hac vita. Hiere. xxx. a. Interrogate ⁊ videte ſi gene/
rat maſculus: quare ergo vidi omnes viri manum ſuper lūbū
ſuum quaſi parturientis: ⁊ conuerſe ſunt vniuerſe facies in au
ruginem: ve quia magna dies illa: ⁊ non eſt ſimilis eius. Pſ.
Ps. 47. Ibi dolores vt parturientis: in ſpiritu vehementi cōteres na
ues tharſis: id eſt eos qui hic explorāt gaudia huius mundi.
Eſa. xiij. b. Torſiones ⁊ dolores tenebunt: quaſi parturiētes
dolebunt. Et non effugient mali dolorem cū parturiens eua/
dat: ſed iſti non euadunt. Iob. xj. d. Oculi impiorum deficiēt:
⁊ effugium peribit ab eis. Econtra diciꝛ de iuſto: Prouerb.
xij. b. Effugiet iuſtus de anguſtia. c Uos autem. q. d. il/
lis erit improuiſus dies domini: ſed vobis non: Quia vos o
fratres nō eſtis i tenebris: ignorantie ⁊ infidelitatis. Nota ꝙ
ſunt tenebre ignorantie: quas illuminat deus veritas per fidē
j. Ioh. ij. b. Tenebre tranſierunt: et verum lumen iam lucet.
Eph. v. b. Eratis aliquando tenebre: nunc autē lux in domi/
no. Item ſunt tenebre culpe: quas illuminat deus charitas Multiplices
per charitatis infuſionem. j. Ioh. ij. b. Qui odit fratrem ſu/ tenebre
um in tenebris eſt. Iob. iij. a. Noctem
illam tenebroſus turbo poſſideat: id eſt
culpam penitentia deleat. Item ſunt te
nebre miſerie ſiue pene: quas illuminat
deus fortitudo ꝑ ſpē. Iob. xvij. d. In
tenebris ſtraui lectulū meū: d Filij
lucis: id ē dei per fidē que ē lux. Ioh.
j. a. Dedit illis poteſtatem filios dei fi/
eri his qui credunt in noīe eius: e Et
filij diei: id eſt dei qui eſt dies. Ioh.
xj. b. Qui ambulat in die non offendit.
Ioh. xij. f. Dum lucem habetis credite
in lucem vt filij lucis ſitis. Nota Glo.
diſputabilem. Filij lucis: id eſt fidei
⁊c. f Igitur non dormiamus B
ſicut ⁊ ceteri. Hic hortatur eos ad vi Eph. 6. c.
gilantiam et alacritatem bene agendi:
Non dormiamus: id eſt non per
pigritiam torpeamus. Roma. xiij. d.
Nox preceſſit/dies aūt appropinqua/
uit: abijciamus ergo opera tenebraruȝ.
Opus tenebrarum eſt dormire et torpere. Item Roma. xiij.
c. Hora eſt iam nos de ſomno ſurgere: non dormiamus ergo.
Quare: Ne cum venerit dn̄s repente inueniat vos dormien/
tes: ſicut dr Marc. xiij. d. g Sicut et ceteri. q. d. nō vos
moneat exemplum malorum ad torpendum: h Sed vi/
gilemus: in oratione contra ſuperbiam. i Et ſobrij
ſimus: contra gulam et omnem ſuperfluitatem. Uigile/
m⁹/in choro: ſobrij: in refectorio. j. Petri. v. b. Sobrij eſto
te et vigilate in orationibus. j. Petri. iiij. b. Prudentes eſto/
te et vigilate in orationibus. Uel/Uigilemus: id eſt vigi/
lanter et diſcrete iſta temporalia eſſe caduca penſem⁹: Et ſic
ſobrij ſimus: ſobrie eis vtendo ad ſuſtentationem: non ad
ſuperfluitatem. Marcꝫ. xiij. d. Quod vobis dico/omnibus
dico: vigilate. Iteȝ Luce. xij. c. et Matth. xxiiij. d. Titum. ij.
c. Sobrie et iuſte et pie viuamus in hoc ſeculo. k Qui
enim dormiunt: quaſi vere nos qui non filij noctis ſumus
nō debemus dormire: quia qui dormiunt: id eſt torpent a bo/
no opere. l Nocte dormiunt: id eſt noctē peccati habēt Ps. 103.
i mēte. i. vita et pctā ſua trahūt eos ad hoc. Pſ. Ort⁹ eſt ſol:
id eſt lumē gr̄e: et cōgregati ſūt: ⁊ in cubilib⁹ ſuis collocabunꝛ
demones. ſ. qui fugiunt de cordibus penitentiū qn̄ oriꝛ in eis
ſol iuſticie. Et ſequitur. Exibit homo ad opus ſuum: ⁊ ad ope
rationem ſuam vſqꝫ ad veſperam. i. vſqꝫ in finem vite ſue pſe/
uerando. Et nota ꝙ peccatum diciꝛ nox: quia nocet. Unde
Aug⁹. dic: Nō ē malū niſi qꝛ nocet. m Et qui ebrij ſūt:
his tēporalibus imoderate vtēdo: n Nocte ebrij ſunt. i.
ex nocte vitiorū hoc habēt. Nota ꝙ duo dicit hic: ſomnum et
ebrietatem: cōtra vigilantiā et temperantiā. Ebrietas eſt abu
ſus rerū tpaliū ꝑ nimiū amorē/qui i affectu eſt. Talis ebrius
nō appciaꝛ res ſm quod valent. Somn⁹ eſt excecatio: ⁊ indi/
ſcretio intellect⁹: circa rerū eſtimationē. Et nota ꝙ ex ebrieta/
te ſequiꝛ ſomn⁹: ſimiliter ex nimio amore affectus ſequiꝛ exce/
catio in intellectu: qꝛ nimi⁹ amor nō habet verum iudicium.
Cū em homo diligit nimis rem non eſtimat eā ſm ꝓpriū va
lorem: ⁊ ita oculus ſequiꝛ cor. Contra hoc dicit Iob. xxxj. a.
Si ſecutus eſt oculus meus cor meum. Econtra ſapiens iu/
dicat de rebus ſm quod ſunt: et appreciat ſm quod valent.
Unde ſubdit: o Nos autem qui diei ſumus: id ē vir/
tutibus lucentes. p Sobrij ſimus: moderate his vten/
tes: Induti ⁊c. Nota ꝙ apoſtol⁹ in hoc loco munit nos cō
tra omnia tela inimici. i. cōtra omnia peccata: Uigilātia em in
orōnibus reſiſtit ſupbie: ſobrietas gule/⁊ luxurie: fides idola/
trie. i. auaricie q̄ eſt idoloꝝ ſeruitus: charitas q̄ maior horum
eſt tribus reſiſtit/inuidie/ ire/ odio: ſpes accidie. Dicit ergo:
Induti loricam fidei

a induti loricam fidei ⁊ charita-
tis:et galeā ſpem ſalutis: qm̄
b c nō poſuit nos deꝰ in irā: ſʒ
d in acquiſitionē ſalutis ꝑ dn̄m
e noſtrum ieſum chriſtum:qui
f mortuus eſt ꝓ nobis: vt ſiue
g dormiamꝰ/ſiue vigilemus ſi-
h i mul cum illo viuamus. Prō-
k pter qđ cōſolamini inuicē/et
l edificate alterutrū/ ſicut ⁊ fa-
m citi. Rogamꝰ aūt vos fratres
n vt noueritis eōs q̄ laborāt in-
ter vos/⁊ p̄ſunt vobis in do-
o mino/⁊ monēt vos vt habea-
tis illos abundantius in cha
p q ritate ⁊ ꝓpter opus illorū pā
r cē habete cum eis. Rogamꝰ
s autē vos fratres:corripite in-
t quietos:conſolamini puſilla-

a Induti loricā fidei ⁊ charitatꝰ/⁊ galeā ſpē ſalutꝰ. Nota q̄ he tres v̄tutes theologice cuſtodiūt vitā i aīa:⁊ idō cō parāt lorice ⁊ galee:qꝛ arma iſta mēbra vitalia cuſtodiūt. Fides dr̄ lorica:qꝛ ſic̄ lorica cōtexit ex pluribꝰ maclis q̄ cū ſimul cōiuncte ſunt/totū corpꝰ cuſtodiūt:ſic fides diuerſos habet articulos:q̄ cū cōiunctim creduntꝰ totū corpꝰ .i.congeriē bonoꝝ operū ſaluā cuſtodiūt: aliter nō:quia ſine fide impoſſibile eſt placere deo: Heb.xj.b. Item charitas dicit lorica:quia totum corpus veſtit. Matth. xxij.b. Amice:quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem.j. Petri.iiij.b Charitas operit multitudinem peccatorum. Habet autem plures maculas : qꝛ omnia bona aliorum cōiungit ſibi per cōgratulationē:⁊ omnia mala per compaſſionem. Uel macule charitatis ſūt quas determinat apoſtolꝰ.j.Corinth.xiij.b.Charitas patiēs eſt:benigna eſt ⁊c̄.Spes aūt ſalutis eterne dicit galea : qꝛ de vno eſt.
Pſ.26. Pš. Unam petij a dn̄o hanc requiram. Item ſicut galea deſup ꝯſeruat a leſione: ſic ſpes cōſeruat caput.i.mentē a leſione deſuper veniente/ne deſperet anima i cōſideratione iudicis deſup venientis in ira ⁊ furore.Uel ſic cōſtrue: Et galeā ſpeʒ
c ſalutis.i.ſpem que eſt galea ſalutis.i.ſaluās. Roma.viij.e.Spe em̄ ſalui facti ſumus.Eſa.lix.d.Galea ſalutꝰ i capite eiꝰ. Item Eſa.lxj.d. Induit ſe veſtimentis ſalutis.Sap.v.d.Accipiet ꝓ galea iudiciū rectū. Ille em̄ recte iudicat: qui deū iudicat miſericordeʒ: ⁊ ſic in eo ſperat. De his armis habetꝰ plenꝰ Eph.vj.c. De armatura aūt diaboli habetꝰ Ecc̄i.xliij.c. Sicut lorica induet ⁊c̄. Et Iob.xl. de behemoth. Et.j.Reg.xvij.de goliath. b Quoniam nō poſuit nos deus ⁊c̄.q.d. bene dico quia ſpes eſt galea ſalutis: Qm̄ nō poſuit nos deus .i. nō ſtabiliuit nos in p̄dictis virtutibus. c In iram.i.adhuc vt habeamus iram.i.penam eternam. Tob.iij.d. Non delectaris in ꝑditionibus noſtris.Sap.xj.d. Nihil odiſti eorū q̄ feciſti. Uel Sap.j.d. Deus mortē nō fecit: nec letatꝰ in perditione viuorum. Et poſtea dicit: Iniuſticia aūt mortis eſt acquiſitio: Impij em̄ manibus ac verbis accerſierunt illam. d Sed in acquiſitione ſalutis:quia ideo dedit nobis arma vt pugnemus:⁊ ſic armis acquirimus victoriā ⁊ coronā: gratiā dedit in merito ⁊ gloriā in p̄mio. Matth.xj.b.Regnū dei vim patitꝰ ⁊ violenti rapiunt illud. Nec ſolum ſalutis noſtre debemus eſſe acquiſitores/ſed etiā aliene/ maxime p̄lati et p̄dicatores. Ioſue.j.d. Uos trāſite armati ante fratres veſtros:omnes fortes manu ⁊ pugnate ꝓ eis donec det requiē dn̄s fratribꝰ. Nūeri.xxxij.d. Expedite pergite coraʒ dn̄o ad pugnā:et omnis vir bellator armatus iordanem trāſeat donec ſubuertat dn̄s inimicos ſuos:et ſubijciatꝰ ei omnis terra. Hic ergo debemus modo vti armis dn̄i nobis datis: vt.ſ.expugnemus hoſtes ⁊ nobis acquiramus ſalutem ⁊ ꝓximis noſtris:⁊ deo totū tribuamus.j. Petri.ij.b. Uos eſtis genꝰ electum/regale ſacerdotiū/gens ſancta/ populus acquiſitionis: Nos.ſ.et alios deo acquirētes ⁊ nobis ⁊ alijs ſalutē obtinentes. Sed hodie veriꝰ poteſt dici clericis noſtris: Uos eſtꝰ genus abiectum: venale ſacerdotiū/gens polluta/populus ꝑditionis:quia ſe ⁊ alios perdunt. Hiere.l.a. Grex ꝑditus factus eſt populus meus:paſtores mei ſeduxerūt eos. e Per dominū noſtrū ieſum chriſtum:qui poteſt et vult nos adiuuare in pugna. Eph.vj.b.Confortamini in dn̄o:et in potentia virtutꝰ eiꝰ. f Qui mortuus eſt ꝓ nobis.j. Petri.ij. d.Chriſtꝰ paſſus eſt ꝓ nobis.Ro.v.b.Scd̄m tēpꝰ chriſtꝰ ꝓ impijs mortuus eſt. Matth. xxvj. c. Hic eſt ſanguis meus noui teſtamenti:qui ꝓ multis effundetꝰ in remiſſionē peccatorum/ g Ut ſiue dormiamus:ad litteram: ſiue vigilemus ⁊c̄. Col.iij.c.Omne quodcunq̄ facitis in verbo aut in opere:omia in nomine domini facite. Uel ſiue dormiamꝰ ⁊c̄.i.ſi mortui fuerimus: ſiue vigilemꝰ.i.in carne viuamꝰ. h Simul cū illo.i.ad ſimilitudinem eius. Uel cū illo.i. ei cōiuncti: viuamus: vita gratie in p̄ſenti:⁊ vita glorie in futuro. Phil.j.c. Mihi em̄ viuere chriſtus et mori lucrū.Roma.xiiij.b. Siue viuimꝰ dn̄o viuimꝰ: ſiue morimur dn̄o morimur.ij.Corinth.v. c. Pro omnibus mortuꝰ eſt chriſtus: vt qui viuunt iam nō ſibi viuāt:ſed ei qui ꝓ ipſis mortuus eſt et reſurrexit. i Propter quod.i.qꝛ hec eſt ſpes vobis. k Cōſolamini inuicē:alij alios/de morte ſuorū dolentes.ā.iiij.d.Conſolamini inuicē in verbis iſtis. l Et edificate: neſcientes.j.Corinth.xiiij.f. Poteſtis ꝑ ſingulos ꝓphetare vt omnes diſcant et omēs exhortentur. Roma.xv.a. Ita vt poſſitis alterutrum.iij. Ioh.a. Chariſſime:fideliter facis q̄cq̄d oparis i fratres. m Rogamꝰ aūt vos ⁊c̄. Hec eſt ſecūda ps eplē:in q̄ incipit moralis inſtructio. In p̄ma inſtruit quō ſubditi debēt ſe hr̄e erga p̄latos:ibi: Rogamꝰ ⁊c̄. vt noueritis ⁊c̄. Secūdo inſtruit p̄latos quō ſe habeāt erga ſubditos:ibi: Rogamꝰ aūt vos frēs corripite. Tertio quo oēs cōmunitꝰ ſe debent hr̄e. Et p̄mo quomodo erga deū videlicet gaudēdo in ipſo:orando ipſum:ei gratias agēdo:ibi: Sp gaudete. Quarto quō ſe debent hr̄e ad ꝓximos ſi boni ſūt:cōgaudēdo et laudādo:⁊ bonū eoꝝ ꝓmouēdo:ſi mali ſūt mala eorū fugiēdo ibi:Spm̄ nolite ⁊c̄. Quinto orat ꝓ eis:ibi: Ipſe aūt deus. Ad vltimū orōnibus eorū ſe cōmēdat ⁊c̄. Fratres orate ꝓ nobis. Dicit ergo: Rogamꝰ ⁊c̄. noueritis:ꝑ exhibitionē neceſſarioꝝ.i.facto oſtēdatis. Et loqtꝰ cōmō: ſicut dicit paup diuiti: vos nō cognoſcitꝰ me. n Eos q̄ laborāt inter vos ⁊c̄. Tria dic̄ de p̄latis. Preſūt em̄ dignitate: et ſit̄r debēt p̄eſſe in labore: vt dicāt illud apl̄i: Plꝰ oībꝰ laboraui. 1.Cor.15 Preeſſe ḡ debēt dignitate: ꝓdeſſe labore ⁊ admonitiōe: vt laborēt opando:⁊ moneant p̄dicando: Noueritis/dico.j. Cor.iiij.d. Miſi ad vos timotheū ⁊c̄. q̄ vos cōmonefaciat vias meas.i. o Ut habeatꝭ illos i charitate abūdātiꝰ:id eſt vt ex charitate eos honoretꝰ reuerēdo/ obediendo: neceſſaria eis miniſtrādo.ij. Timoth.v.c. Qui bn̄ p̄ſunt preſbyteri duplici honore digni habeātꝰ:maxime q̄ laborāt i verbo ⁊ doctrina. Dicit em̄ ſcp̄tura:nō infrenabis os boui triturāti. Ecc̄i.x.c. In medio fratꝝ rector illoꝝ i honore ē:⁊ q̄ timēt deū erūt i oculis illiꝰ. Nota q̄ dixit/noueritꝭ: Nō ſolū deū debemꝰ noſcere/⁊ cōſiderare p̄eminētiā p̄latoꝝ:ſʒ pericula et labores:ꝯtra q̄ſdā murmuratores q̄ ſemꝑ ꝯſiderāt p̄eminētiā ad indignādū:nō afflictionē ad cōdolēdū. Nūe.xxiij.b. Partē iſrlꝰ videas:⁊ totū videre nō poſſis: p Et ꝓpꝰ opꝰ illoꝝ pacē habete cū eis.i.ſi vos arguūt/pacifice ſuſtinete:ſcientes opꝰ illoꝝ h̄ exigere. Ro.xij.d. Cū oībꝰ hoībꝰ pacē habētes. Uel: Propꝰ opꝰ.i.laborē eoꝝ. q Pacē habete.i. pacifice eis obedite. Heb.xiij.c. Obedite ꝑpoſitꝭ vr̄is:⁊ ſbiacete eis:ipi em̄ ꝑuigilāt q̄ſi rōnē ꝓ aīabꝰ vr̄is reddituri: vt cū gaudio h̄ faciāt ⁊ nō gemētes. r Rogamꝰ aūt vos. Hic monet p̄latos quō ſe habeāt ad ſubditos. s Corripite inquietos.i.curioſos ⁊ gyrouagos.ij. Theſſal.iij.c. Nō fuimꝰ inquieti apud vos. Prouerb.xxix.c. Uirga et correptio tribuūt ſapiaʒ:puer aūt q̄ dimittitꝰ volūtati ſue cōfūdit matrē ſuaʒ. Prouerb.xxviij.d. Qui corripit hoīem/ poſtea inueniet grām magis q̄ꝫ qui ꝑ lingue blandimenta decipit. Col.iij.d. Prēs nolite ad iracūdiā ꝓuocare filios vr̄os: vt non puſillo aīo fiāt. Hiere.xlviij.b. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ dn̄i fraudulenter ⁊c̄. Ecc̄i.xix.b. Corripe amicum ne forte nō intellexerit:et dicat non feci/et ſi fecerit ne iterum addat facere. Et nota q̄ dicit: Corripite/vt fratres. t Conſolamini/vt matres.

Suſcipite infir-

a nimes:ſuſcipite infirmos: pa
b tientes eſtote ad oēs. Uidetē
c ne quis maluꝫ ꝓ malo alicui
d reddat:ſed ſēmꝑ qđ bonū eſt
ſectamini in inuicē ⁊ i omēs.
e Semꝑ gaudete:ſine intermiſ
f ſione orate: in omnibus gra
g tias agite. Hec ēſt eni volun
h tas dei in chriſto ieſu in omni
i bus vobiſ. Spm̄ nolite extin
k guere: ꝓphetiās nolite ſper
l nere. Omniā autē ꝓbate:qđ
m bonū eſt tenete:ab omni ſpe
n cie mala abſtinete vos. Ipſē
o autem deus pacis ſanctificēt
p vos ꝑ oiā:vt itēger ſpūs ve
q ſter et anima et corpus ſine
r querela in aduentu domini
ſ nr̄i ieſu chriſti ſeruet. Fidelis

a Suſcipite infirmos:vt medici. Roma.xiiij.a. Infir/
mum in fide ſuſcipite:nō in diſcepationib⁹ ⁊c. b Patiētes
eſtote ad oēs:vt ſerui omniū. Luce.xxj.d. In patientia ve
ſtra poſſidebitis aīas veſtras. Uel/patientes/ quārū ad re/
belles:incorrigibiles. Ezech.iij.b. Ut adamantē ⁊ ſilicē dedi
faciem tuā. Hiere.j.d. Dedi te in colūnā
ferreā ⁊c.ſ.ſ. verberata nō ſentit:⁊ nihilo/
minus ſuſtentat edificiū. c Uidete ne
ꝗſ malū ꝓ malo alicui reddat. Pro/
uer.xx.c. Ne dicas:reddā malū ꝓ malo.
Nota ꝙ multi ſunt ꝗ ad tēpus patiūt cō/
tumelias illatas ⁊ ſuſtinēt:ſed ꝯſimilia in/
ferunt poſtea: qđ ꝓhibet hic apoſtolus.
Itē Glo. dicit:Tūc malum ꝓ malo red/
dit:ſi corripiendus nō corripit/ ſed praua
diſſimulatione negligit. d Sed ſemꝑ
qđ bonū eſt ſectamini ⁊c. Roma.xij
d. Prouidētes bona:nō tm̄ coram deo:ſꝫ
etiā coram oīb⁹ hominibus. Et nō ſolum
patiētes ſitis:ſed etiā/ e Sēp gaude/
te/quicqđ fiat vobis. Phil.iiij.a. Gaude
te in dn̄o ſemꝑ ⁊c. Ibi reqre.ij. Corinth.
fina.d. Decetero fratres gaudete.ij. Co/
rinth.vj.b. Quaſi triſtes:ſemꝑ aūt gaudē
tes. Hoc eſt optimū antidotū ꝯtra omēs
temptationes.ſ.leticia ſpūalis. Un̄ Eſa.
xxx.g. In cithariſ ⁊ tympanis ⁊ in bellis
ꝑcipuis expugnabis eos. Jaco.j.a. Oē
gaudiū ⁊c. f Sine intermiſſiōe/certar
horarū orate. Sile.ij. Regſ.ix.b. Tu co
medes panē i mēſa mea ſp.i.certis horis.
Nō em̄ ſp ſedebat ad mēſā. Ecci.xviij.c. Nō impediarꝭ ora/
re ſemper.j. Regſ.vij.b. Ne ceſſes clamare ꝓ nobis ad dn̄m.
Eph.vj.c. Orantes omī tpe in ſpiritu:⁊ in ipſo vigilantes in
omni inſtantia. Eſa.lviij.a. Clama ne ceſſes. Roma.j.a. Si/
ne intermiſſione memoriā noſtri faciētes in orationib⁹.ſ.j.a.
Memoriā veſtri faciētes i orationib⁹ nr̄is ſine intermiſſiōe.
Uel/Sine intermiſſione orate.i.iuſte viuite:et eterna
deſiderate. Juſtus em̄ nūꝗ̄ deſinit orare: niſi deſinat iuſtus
eſſe ⁊c. g In omnib⁹:etiā aduerſis/gratiaſ agite. Col.
ij.b. Abundātes i gratiarūactione. h Hec eſt em̄ volū/
tas dei:id eſt hec oia facere eſt volūtas dei:id eſt placet deo
.ſ.iiij.a. Hec eſt volūtas dei ſanctificatio veſtra. Uolūtas di
co oſtenſa: i In chriſto ieſu:quia chriſt⁹ hoc docuit ⁊ fec.
Et hec etiā fecit/ k In oīb⁹ vobis:qb⁹ dat gratiā hec pre/
dicta faciendi. l Spiritum nolite ⁊c. Oſtēdit quō ſe de/
beāt habere ad ꝓximos: Spiritū nolite extinguere:gra
tiam quam habet frater non impugnate:ſiue ſit gratia predi/
candi/ſiue legēdi/ſiue orādi. Sed multi ſunt ſicut diabolus ꝗ
extinxit cereū ſancte genouefe. Tales ſūt qui bonū malo im/
pediūt. Alij adhuc ſunt crudeliores/⁊ ſūt vt mulieres ꝗ part⁹
ſuos in vtero interficiūt:vt quādo bonū ꝓpoſitum cōceptuꝫ
opprimūt. Eſa.xxvj.c. A timore tuo dn̄e concepimus ⁊ quaſi
parturiuim⁹ ſpiritum ſalutis. Itē Eſa.xxxvij.a. Uenerūt filij
vſqꝫ ad partū ⁊ virtus nō eſt pariendi. Uel/Spiritū nolite
extinguere.i.donū ſpiritusſancti abſcōdere. Unde alia lr̄a:
gratiā nolite celare. Prouer.xj.d. Qui abſcōdit frumē/
tum in tpe:maledicet in populis. Math.v.b. Nemo accen/
dit lucernā et ponit eā ſub modio. Et cū talentum ſibi traditū
a domino abſcondūt ſicut ſeruus piger: Matth.xxv.c. Pro/
uer.xxxj.b. Aperi os tuū muto:et cauſis omniū filiorꝫ qui ꝑ/
trāſeunt. Uel Spiritū nolite extinguere.i.malis operi/
bus a vob excludere. Eph.iiij.g. Nolite cōtriſtare ſpiritūſan/
ctum dei in quo ſignati eſtis. Leuit.vj.b. Ignis i altari meo
ſemper ardebit.ij. Reg.xiiij.b. Querunt extinguere ſcintil/
lam meaꝫ. m Prophetias:id ē expoſitiōes ſacre ſcꝑtu/
re etiam a minoribus prolatas:maxime a ſanctis. Ecci.vj.d.
Prouerbia laudis nō effugiant a te. Ecci.viij.b. Non te ꝑte/
reat narratio ſeniorū. Sed tamen nō omnia indiſcrete recipia
tis. n Oia aūt ꝓbate:id eſt diſcutite oia ꝓbanda.ſ. Cer/
ta em̄ nō egent diſcuſſione.q.d. hereticorū ⁊ ſubuerſorū ver/
ba eliminate. Et nota ꝙ duob⁹ modis loquit de⁹ homi. In/
terius inſpirādo. Unde dicit:ſpiritū nolite extinguere.
Et exterius ꝑ ꝑdicatores. Un̄ dicit: Prophetias nolite
ſpernere. Sed et angelus ſathanas tranſfigurat ſe in ange/
lū lucis.ij. Corinth.xj.c.et miniſtri eius
ſimiliter in miniſtros chriſti: ideo dicit
Omnia ꝓbate:tā interiores ſuggeſti/
ones ꝙ̄ exteriores.j. Joh.iiij.a. Proba/
te ſpiritus vtrū ex deo ſint. Hiere.vj.g.
Probatorē dedi te in populo meo robu/
ſtū:⁊ ſcies ⁊ ꝓbabis viam eorū. o Qđ
bonum eſt/in re:tenete/in ꝑſeuerādo: B
Et non tm̄ bonum in re: ſed etiam bonū Ecci.18.c.
in ſpe tenete. Unde ſubdit/ p Ab omi Luc.18.a.
ſpecie mala abſtinete vos.i.ab omi
re ꝗ ſpeciem mali ꝑtendit:⁊ hoc debet ca
ueri tā in doctrina ꝙ̄ in operatione. Unde De cōſe.diſ.
Oſee.ij.c. Uocabit me vir meus ⁊ nō vo 4.c.queris
cabit me vltra baalaim. Hoc dicit: quia 15.diſ.c.ſancta
hoc nomen baalaim ſpeciem mali ꝑten/ romana.⁊.itē
dit:⁊ ſic vocabant idola ſua:tamē idem ē ſcripta
in re quod vir meus.ij. Machab.vj.f. 22.q.5.c.de for
Non em̄ etati nr̄e dignum eſt inquit fin/ ma. De vita et
gere: vt multi adoleſcentes arbitrantes hone.cle.c.cū
eleazarum nonaginta annorum tranſiſſe ab omi. De co
ad vitam alienigenarū:⁊ ipſi ꝓpter meā qui co.cōſan.
ſimulationem et ꝓpter modicum corru/ vxo.c.veni/
ptibilis vite tempus decipiant: et ꝑ hoc ens.2.
maculam atqꝫ execrationē mee ſenectuti
cōquiram. Uel Ab omni ſpecie ma/
la:a lupo rapine:a leone ſuperbie:ab vrſo luxurie. Pſ. Fa Pſ.81.
cies peccatorū ſumit.i. herodis et antiochi ⁊c. q Abſti/
nete vos. Sap.ij.c. Abſtinet ſe a vijs noſtris tanqꝫ ab im/
munditijs:et prefert nouiſſima iuſtorum. r Ipſe autem
⁊c. Supra monuit eos ad agēdū:h rogat deū ꝓ eis vt per/
ficiat. Dicit ergo. ſ Deus pacis.i.deus qui eſt pax:vel
deus dator pacis:quaſi qui poteſt oēm inquietudinē remo/
uere. t Sanctificet vos.i.cōfirmet. v Per omnia:
id eſt in omnibus ꝑdictis. Similiter petit ꝓ ſubditis. Roma.
xv.g. De⁹ pacis ſit cū vobis omnibus amen.ij. Corinh.xiij.
d. Deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiſcū. Roma.xv.b. De⁹
autē patientie ⁊ ſolatij det vobis idipſum ſapere in alterutrū.
Et infra.c. Deus autē ſpei repleat vos omni gaudio et pace.
x Ut integer ſpirit⁹ veſter et anima ⁊c. Spiritus:
id eſt ſuperior pars rationis:de qua ad Eph.iiij.f. Renoua/
mini autē ſpiritu mentis veſtre.i.que eſt mens que ſeruit legi
dei: Roma.vij.d. ſeruet integer/vt non conſentiat carni. y
Et anima:ſimiliter ſeruet integra ſenſualitas cōſentiendo
rationi. Ul/ſpiritus veſter.i.gratia ſpūſſancti. Uel/ſpiri/
tus veſter.i.intellectus:et anima.i.anime affectus. Et no
ta ꝙ dicit:integer. Spirit⁹ em̄ per errores et cogitationes
malas delacerat: anima per malas affectiōes et cupiditates:
corpus autem corrumpit per carnales delectationes in ope/
re peccati. Eſa.xviij.a. Ite angeli veloces ad gentem cōuul/
ſam ⁊ dilaceratā:ad populū terribilē. Sicut em̄ terribilis eēt
ad videndum homo dilaceratus:ita anima diſtracta ⁊ dilani
ata. z Et corpus ſine querela ſeruet.i.nihil agatis et⁹
miniſterio/vnde aliquis poſſit conqueri. Phil.ij.b. Sitis ſi/
ne querela et ſimplices filij dei ſine rephenſione.ſ.ij.c. Sine
ꝗrela vob ꝗ credidiſtis affuim⁹. Luce.j.a. Erāt aūt iuſti am/
bo ⁊c. Similit de apoſtolis cantat: Fuerūt ſine querela ante
dn̄m. Glo. Nota ꝙ ait: Sine ꝗrela:etſi non ſine pctō ⁊c. Et
hoc fiat in vobis:vſqꝫ/ a In aduentu domini ⁊c.i.
vſqꝫ i finem vite veſtre. Uel/in aduentu ⁊c.i.in iudicio ſi/
tis ſine querela:vt creature dei non poſſint conqueri de vo/
bis: Tunc eni peccatores accuſabunt ab omni creatura:ſicut
dicit Hieronymus in libro de.xv.ſignis: b Fidelis:quaſi
oro vt ſanctificet/et ſanctificatos ſeruet: Nec inde dubitādū
eſt: Quia fidelis/deus/eſt:id eſt verus in promiſſis. Pſ.

Fidelis dominus in omnibus verbis ſuis. a Qui voca/
Ps.144. uit nos: ad vitã. Pſ. Qui poſuit animã meã ad vitam. b
Ps.65 Qui etiam faciet. i. pficiet qđ incepit/ dans hic cremẽtum
grẽ: ꝛ poſtea coronaꝫ glĩe. Roma. viij. f. Quos vocauit hos
ꝛ iuſtificauit: ꝛ quos iuſtificauit hos ꝛ magnificauit. Luc. j. e.
Fecit mihi magna q̃ potẽs eſt. Et nota ꝙ dicit/ faciet: nõ dicit quid: qꝛ nõ eſt dicibile: qꝛ oculus non vidit ꝛc. j. Corinth. ij. d. Sile. j. Reg. xxvj. d. Et q̃dẽ faciens facies ꝛ potens poteris. c Orate pro nobis ꝛc. Roma. xv. g. Adiuuetis me in orationibus veſtris pro me. Col. iiij. a. Orantes etiaꝫ ſimul et p nob: d In oſculo: non ſimulato vel imũdo: ſed e Sancto: qđ eſt ſignũ dilectiõis. Cõſuetudo erat eorũ quibus mittebat epl'as ꝙ deoſcularẽt ſe adinuiceꝫ. Tñ de oſc'lo nihil dic̃ ad romanos: nec ad galathas nec ad coloſſenſes.

a b est q̃ vocauit vos: qui ẽtiã faciet. c Fratres/ orãte ꝓ nobis. d Salutate frẽs oẽs in oſculo e f ſancto. Adiuro vos ꝑ dñm vt legat̃ epl'a hec oĩbus ſanctis fratribus. Gratia dñi noſtri ieſu chriſti vobiſcũ Amẽ.

Explicit epiſtola Pauli ad Theſſalonicẽſes prima.

Incipit argumentũ in epiſtolam ſecundam.

a Ad theſſalonicenſes ſecũdã ſcribit epiſtolam Apl'us: ꝛ notũ facit eis de tꝑibus nouiſſimis ꝛ de aduerſarij deiectione. Scribit hãc epl'am ab athenis ꝑ Titũ diaconẽ: ꝛ oneſimũ acholytũ

Explicit argumentũ.

f Adiuro vos ꝛc. Hoc petit ſub adiuratione: qꝛ vtile eſt valde ꝙ oẽs audiãt et habeãt epl'am eius. Cõtra illos q̃ quãdo habent aliqua bona et noua ſꝑ abſcondũt. Col. vlt. d. Cũ lecta fuerit apud vos epiſtola hec: facite vt in laodicenſiũ eccleſia legatur.

Explicit poſtilla dñi hugonis ſuꝑ pmã epl'am ad Theſſal.

Reuerẽdiſſimi in chriſto patris et dñi/ dñi Hugonis ꝛc. Cardialis Poſtilla ſuꝑ epl'am pauli ad Theſſalonicenſes ſecũdã Incipit. Expo. Ca. I

Paulus ꝛ ſiluan' ꝛc. Hec epiſtola diuidit in duas partes. In prima inuitat eos ad tolerãtiã paſſionũ: quas modo maiores ſuſtinebãt: ꝙ qñ miſit eis aliam epl'am. In ſecunda moraliter eos iſtruit. j. iij. Primo ergo inuitat eos ad tolerantiã tribulationũ pluribꝰ rõnibus: qꝛ ſic auget̃ gratia eorũ: vñ ꝛ gratias agit deo ſuꝑ hoc ibi: Gratias agere debemꝰ. Secũdo vt ſic ſint alijs exẽplũ patiẽdi ꝓ chriſto: ibi: Ita vt et noſipſi gl'iemur. Tertio vt ꝑ tribulatiões purgent̃ ꝛ humilient̃: ꝛ ita fiãt digni regno dei: ibi: Ut digni habeamini. Quarto inuitat eos ꝑ magnitudinẽ ꝓmij: ibi: Si tamẽ iuſtũ eſt. Quinto ꝑ certaꝫ expectationẽ vindicte dñi de ſuis ꝑſecutionibꝰ: ibi: Qui penas dabũt. Sexto qꝛ ex eoꝝ tolerantia laudat̃ et glorificat̃ deꝰ: ibi: In quo etiã oramꝰ ꝛc. Hãc ḡ epl'am ſcripſit eis ab athenis in conſolationẽ: q̃ tribulati erant modo pluſq̃ ante a ꝑſecutoribꝰ ꝛ territi ꝑ primã epl'am de die iudicij. Itẽ q̃ſdam corripit acriter. Cum eo autẽ erãt tunc athenis ſiluanus ꝛ timotheus: quos ſecũ noĩat. Premittit aũt ſalutẽ more ſuo dicẽs/ g Paul' ꝛc. Supra in pma epl'a eadẽ ẽ ſalutatio: et etiã corinthijs: quibꝰ hi tres p̃dicauerũt: ſicut dicit̃. ij. Corinth. j. a. Et nota ꝙ geminat̃ epl'a: qꝛ maiori cõſolatiõe indigebãt: erant eñi valde tribulati. Núeri. xx. b. Percuſſit virga bis ſilicẽ: ꝛ egreſſe ſunt aque largiſſime: qꝛ ſicut ſecũda ꝑcuſſione dedit petra aquas: ita ꝑ ſecundã epiſtolã cõſolatio ꝛ societas iſt' ꝓfluxit: h Eccl'ie theſſalonicẽſiũ. Nõ dic̃ p̃lato ſed eccl'ie: forte nõdũ iuenta erat talis ꝑeminẽtia: ſed p̃lato ſimul ſcribit et eccleſie: ꝛ in vno noĩe tã p̃latũ q̃ ſubditos nominat: ſm illud Eccli. xxxij. a. Eſto in illis quaſi vnus ex ipſis.

Ideo forte iohãnes ſcribere noluit eccleſie cuidã ꝓpter p̃latum arrogantẽ. iij. Ioh. c. Scripſiſſem forte eccleſie: ſed is q̃ amat ꝓmatũ gerere: diotrepes nõ recipit nos ꝛc. Diotrepes/ decor iſanit. Eccl'ie dico cõſtitute vel cõgregate: i In deo ꝛc. i. in fide eiꝰ. Ipſi dico ſcribũt in hũc modũ: Gratia vobis ꝛc. k Gratias agere debemꝰ deo. Nota ꝙ debitores ſumus deo et hominibꝰ et nobis. Deo debemꝰ ex corde pietatem: et opere orationem/ et ore grãtiarumactioneꝫ: vt dicit Glo. Fratribus debemus et dilectione cõpaſſionẽ: malis ꝛ bonis cõgratulationem. Roma. j. b. Sapientibus et inſipientibus debitor ſum. Roma. xiij. b. Reddite ḡ omibꝰ debita ꝛc. Itẽ in eodem. Nemini quicq̃ debeatis/ niſi inuicem diligatis. Nobis debemꝰ illa tria: q̃ dicit Ecc'. xxxiij. c. Cibaria et virga et onus aſino: panis ꝛ diſciplina ꝛ opus

Incipit epiſtola Pauli ad Theſſalonicẽſes ſecũda.

g Paulꝰ et ſiluanus et timotheꝰ/ eccl'ie theſſalonicẽſium in deo pr̃e noſtro ꝛ dño ieſu chriſto: Gr̃a vobis et pax a deo pr̃e noſtro ꝛ dño ieſu chriſto. k Gratiãs agere debemꝰ ſemꝑ l deo ꝓ vobis fratres ità vt dignũ eſt: qm̃ ſuperẽcreſcit fides n vr̃a: ꝛ ãbũdat charitas vniuſ o cuiuſq; vr̃m in inuicẽ: ità vt ꝛ noſipſi in vobis gloriemur in p eccleſijs dei ꝓ patiẽtia veſtra ꝛ fide: ꝛ i oibꝰ ꝑſecutiõibꝰ vr̃is q r et tribulatiõibꝰ q̃s ſuſtine/

A

B

ſeruo. Itẽ nota que debemus ſm beatũ Bern. Innocentes vero ſunt: qui ſanitatẽ corpori/ puritatẽ cordi/ pacẽ fratri/ imitationem ſanctis/ cõpaſſionẽ mortuis/ auxiliũ angelo/ pietatẽ deo. Nota illud ꝙ dicit: l Ita vt dignum eſt: qꝛ pro magnis bonis magne gratie agende ſunt. Pſ. Quid retribuam Ps.115. domino pro omnibus que retribuit mihi. Mich. vj. b. Quid dignum offeram domino: curuabo genu deo excelſo. ij. Machab. j. c. De magnis periculis a deo liberati magnifice gratias agimus ipſi: vtpote qui aduerſus talẽ regẽ dimicauimꝰ. Nota ꝙ ab hoc loco ſumptum eſt illud in p̃fatiõe miſſe: Vere dignum et iuſtum eſt ꝛc. m Quoniã ſupercreſcit ꝛc. Ecce prima cauſa propter quã debent libenter tolerare tribulationes: Qm̃. i. ſupercreſcit fides veſtra: i tribulatiõibꝰ: ſicut granũ ſinapis qđ cõtritũ redolet: n Et abũdat charitas vniuſcuiuſq; ꝛc. Ecce quõ gr̃a creſcit i anguſtijs. i. fides in deum: ꝛ charitas in ꝓximum: ꝛ in hoc eſt conſolatio tribulationum. Pſ. Scdm multitudinem dolorum meoꝝ in Ps.93. corde meo ꝛc. Et. ij. Cor. j. a. Sicut abũdant paſſiões chriſti in nobis: ita per chriſtum abũdat cõſolatio noſtra. Nec eſt mirum ſi gratia creſcit in tribulatione: quia ſicut dicit Greg'. Ignis flatu ꝑmit̃ vt creſcat. Pſ. Dum ſuperbit impius con Ps.9. tra pauperem incendit̃ pauper: id eſt ignis charitatis auget̃ in eo. Iob. xlj. b. Halitus eius prunas ardere facit. Eſa. liiij. d. Ego creaui fabrum iſufflantẽ in igne prunas. o Ita vt et noſipſi in vobis: id eſt de vobis/ gloriemur in eccleſijs dei. Simile. ij. Corinth. vij. d. Si quid apud illum d̃ vobis gloriatus ſum: non ſum confuſus. p Pro patientia veſtra ꝛ fide/ ſeruata/ in omnibus ꝑſecutionibus veſtris: de loco ad locum. Matth. x. c. Si vos perſecuti fuerint in vna ciuitate fugite in aliam. j. Corinth. iiij. c. Perſecutionem patimur et ſuſtinemus: blaſphemamur et obſecramus. q Et tribulationibꝰ: id eſt tormentis in corpore. j. Theſſal. ij. c. Eadem paſſi eſtis et vos a contribulibus veſtris ſicut et ipſi a iudeis qui et dominum ieſum occiderunt et prophetas: ꝛ nos perſecuti ſunt. Et nota ꝙ bene coniungit patientiam et fidem: quia fide patiuntur ſancti: et vicerunt. Heb. xi. f. Sancti per fidem vicerunt regna: operati ſunt iuſticiã: lapidati ſunt/ ſecti ſunt/ temptati ſunt. r Quas ſuſtinetis in exemplum: id eſt